1902. HARMINCZHATODIK ÉVFOLYAM. 31. SZÁM. BUDAPEST, SZOMBAT, FEBRUÁR 1.

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA Hirlap-Könyvtár Növedéknapló 1902. 2. 3.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ.
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 13 k. 40 fil. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

EÖTVÖS KÁROLY
felelős szerkesztő.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 706.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk Daube G. L. és Társa. valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
Vezérczikk: A békegalamb.
Országgyülés. (A képviselőház ülése.)
Protestánsok a Balkán-félszigeten.
Béke-ajánlat Angliának.
Obrenovics és Karagyorgyevics.
A kápolnai választás.
Közgazdaság: Az értéktőzsdéről. — Külkereskedelmi forgalmunk 1901-ben.
Tárcza: A Nazarénusok. Irta: Eötvös Károly.
Regény: Az Aranyhegy. Irta: Jean Rameau.

A békegalamb.

Mikor lesz ennek a rettenetes angol-búr háborunak vége? A hány jó és becsületes sziv dobog a földkerekén, mindnyájukba mint vigasztaló égi hang csenghetett bele az a hir, hogy a búrokkal fajrokon holland nép kormánya valahára megtette az első olyas kisérletet, mely a harczoló feleket a békealkudozások eddig elzárt utjára terelheti. Olyan kinos, olyan szorongató kérdés is, hogy mi végre vezethet ez a háboru? A mi gondolatokat ez a kérdés kelthet: a czivilizált világ emberei rég elszoktak attól, hogy ezeket végig gondolják. Mert itt még csak az a felelet sem áll meg, hogy minden háborunak előbb-utóbb be kell végződnie olyan módon, mely az egyik félnek győzelmét, a másiknak vereségét jelenti. A szó szoros értelmében olyan irtóháborut látunk itt két kulturnép között, a milyent a népvándorlás megszünte óta alig képzelt el a világ. Olyan kisszámu a búr nép, — hiszen a háboru kitörésekor is alig voltak többen háromszázezernél, — hogy ha tovább is még azzal a halálos elszántsággal vivnák függetlenségök harczát, mint már harmadfél év óta, nem sok időnek kellene elmulnia ama végpontig, a hol a búr nép egészen eltünnék a föld szinéről és nekünk kortársaknak is oly mesés tetteivel együtt hihetetlen csodás legendává változnék át a történelmi emlékezetben. A férfiak egykét év alett valamennyien elhullhatnak a csatatéreken, az asszonyok és gyermekek még hamarább az utolsó irmagig is elpusztulhatnak a tömeges nyomoruságnak ama raffinált szervezésétől, melyet az angolok a „konczentrácziós táborok" berendezésével foganatositottak.

Legalább is ez a valószinübb kimenetel abban az esetben, ha a harczoló felek a háborut mindvégig az eddig hangoztatott föltevésekkel folytatnák. Bármennyire kitünt is a búr népharcz ellenében az angol katonai szervezet tökéletlensége, a szükséges pénz- és emberáldozatot akár évek során keresztül is elbirja az óriás britt birodalom. Hogy az az irtózatos lidércznyomás, melylyel ennek a háborunak rémképe az európai népeket megfekszi, talán valami hatalmas tiltakozást válthatna ki belőlük a népfojtogató erőszak ellen, és kormányaikat még idegen beavatkozásra kényszerithetné: erre is vajmi kevés a kilátás. De gondolhatunk arra a másik lehetőségre is, hogy Angliának roppant vérvesztését, tekintélyben és hatalomban való megfogyatkozását, minden erejének lekötöttségét a dél-afrikai harczokban egy vagy több európai hatalom még akkép akarja felhasználni, hogy valamely régibb pörét az angol néppel könnyebb szerrel elintézze vagy egyáltalán rivalizáló érdekeit Anglia rovására érvényre juttassa. Ez persze segitséget jelentene a búroknak, ha addig kibirják. De milyen áron következnék be igy a búrok megváltása! Nem volna ez az emberiség lelkiismeretének megkönnyebbülése. Kétségbe kell esnünk az emberi haladáson, ha a legfejlettebb kultura körében, egy az emberiséget vezető népfaj uralmi érdekéből, a szabadság és jólét mintájának elismert állam politikai szükségéből ily iszonyatos ellentétek fakadhatnak! És micsoda őrült képzelődés a nemzetközi béke minden intézménye, ha közvetlenül a hágai békekongresszus után a polgárisultság áldásos munkáiban fegyelmezett, keresztény vallásos érzésekben nevelkedett férfiak a végnélküli mészárlást és a tökéletes kiirtást igtatják be első fejezetül a huszadik század kezdő történelmébe.

Most az összes müvelt népek forró reménysége üdvözli azért az első galambot, melyet a németalföldi kormány inditott a viharzó tengerek fölé, hogy a béke olajágát megkeresse. A szegény békegalamb előtt ugyan még minden irányból ellenséges szelek süvitenek. Közvetlen sikerre aligha lehet is számitani. De a legbiztatóbb jel, hogy az angol közvéleményben határozottan terjedez a megtérés és kiábrándulás hangulata. Világos tanuságot tett erről lord Roseberry beszéde, a melynek minden angol pártban erős visszhangja támadt. Akármily óriási is az az angol önérzet, mely a „splendid isolation" jelszavával tüntet, az angolokat utóvégre is megdöbbenti az ellenszenvnek és haragnak tömege, mely ellenök az európai népek között felhalmozódott. Még több, hogy ő bennök is mindnagyobb mértékben fölgerjedt a tisztelet és becsülés ama tüneményes heroizmus iránt, melylyel a maroknyi búr nép hazáját és függetlenségét megvédelmezi. Hiszen nem kell képzelni, hogy az angol nép egyszerre elfeledte a szabadság és jog mindama dicső tanitásait, melyek történelméből sugárzanak, és vérszomjas, zsákmányéhes emberhiénák falkájává változott volna át. Szó sincs róla, ama lázas versenyben, mely most több európai hatalom között Afrika felosztásaért folyik, a britt birodalom nagyon komoly érdeke, világtörténelmi fejlődésének egyik legnagyobb kérdése az, mi az angol politikát arra készteti, hogy az utban álló búr köztársaságokat az angol hatalom gyürüzetébe vonja bele. És viszont igaz, hogy a búrok nemzeti függetlenségöket egynek tartották az elzárkozással minden kivülről jövő befolyás irányában. Fanatikus módon ragaszkodnak az őskolonista szervezethez, melynek százados épségét féltik a világforgalom özönlő behatásaitól. De annyi megpróbáltatás és annyi tanuság után immár nem lehetetlen megtalálni azt a pontot, a hol az ellentétes érdekek kiegyeztetése létre jöhet.

Angliának legfőbb büszkesége volt eddig, hogy a hova lobogója fensőbbségét vitte, oda nem vitte a nép elnyomását, és minden angol gyarmatnak fejlődése a legszélesebb körü önkormányzatra van fektetve. Örökre meg volna törve az angol világbirodalom övezete is, ha a búrok földe üres helylyé válnék, a honnét a leghősiesebb fajnak el kellett pusztulnia, örök szégyenére a czivilizácziónak, örök fájdalmára az emberiségnek. Dél-Afrikában dobog most Európa szive.

Budapest, január 31.

A képviselőház holnap délelőtti ülésén két jegyzőt és több bizottsági tagot fognak választani. A választások megejtése után *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter válaszolni fog báró *Solymossy* Ödönnek a kereskedelmi ügynökök ügyében hozzá intézett interpellácziójára. A költségvetést a holnapi ülésen nem tárgyalják. A hétfői ülésen folytatják csak a költségvetés tárgyalását, a melyhez ujabban a következő képviselők jelentkeztek szólásra: *Baross* Károly, báró *Serényi* Béla és *Rubinek* Gyula mellette, továbbá *Veszelovszky* Ferencz nemzetiségi képviselő, *Holló* Lajos, *Bizony* Akos, *Bakó* József, *Ernszt* Sándor, *Vertán* Endre, *Rátkay* László, *Sebess* Dénes, *Gabányi* Miklós, *Babó* Mihály és *Kovács* Pál ellene.

Ágyu-kölcsön. A kormány németnyelvü félhivatalosa ma az uj ágyuk kérdésével foglalkozik és gyanus dolgokat penget. Az uj ágyukra szükséges száz millió okozta általános tiltakozást csöndesitené, ha tudná a félhivatalos valami uj formulával. Mert formulánál, rossz kibuvó kisérletnél nem egyéb az a terv, hogy az ágyura való száz milliót *közös nyilt kölcsönnel* fedezzék. A terv az, hogy Ausztria és Magyarország közösen bocsátanának ki aláirásra egy nagy kölcsönt. Még egy közös ügy? Mintha nem volna már elég ebből a fajtából. Nem beszélünk arról, hogy milyen sulyos közgazdasági terhekkel jár az ilyen kölcsön. Csupán arra mutatunk rá most, hogy az 1867 XII. tczikk 56. §-a maguknak az illető parlamenteknek tartja fenn azt a jogot, hogy ilyen kölcsönt egyáltalán megszavazzanak. Már most azt kérdezzük: hiszi-e a hadügyminiszter ur, hogy eltekintve a kölcsönnek a munkaképessége bebizonyitásával még mindig adós osztrák parlamentben való megfeneklésétől, — a magyar ellenzék nem fogja csattanósan visszautasitani ezt a hallatlan követelést? Mi nem hisszük! A függetlenségi párt *kötelességének tartja*, hogy az uj ágyuk czimén a nemzet vagyona ellen tervezett merényletet *minden módon meghiusitsa.* Legyen az hitel, legyen az közös kölcsön: a magyar nemzetnek most nincs száz milliója, de egy milliója sem az ágyu-gyárosok számára.

A deési mandátum. Két jelölt küzd a deési kerületben a mandátumért. Több nevet is emlegetnek ugyan, csak báró *Dániel* Tibor és dr. *Csizer* Ákos vehetők komolyan. Mindkettőnek tekintélyes pártja van. Báró *Inczédy* Ádám összes párthiveivel a Dániel-párthoz csatlakozott. Báró Dániel Tibor tegnap érkezett Deésre. A lakosság nevében *Vásárhelyi* Boldizsár református lelkész üdvözölte. A magyar és oláh községek zászlók alatt vonultak ki s este fáklyásmenetet rendeztek a jelölt tiszteletére. Az angol-szállóban nyolczszáz teritékü társasvacsora volt. A Csizer-párt falragaszokon figyelmezteti a választókat, hogy ne szavazzanak kiskorura, de a polgári párt mindenáron megakarja választani Dánielt, a ki lelkes szónaklataival teljesen magával ragadta a polgárságot.

A katonai felvételi vizsgálatok. Arról volt szó a napokban, hogy a katonai iskolák fölvételi vizsgálatain sok tanuló, a kik előtanulmányaikat a gimnáziumokban és reáliskolákban végezték, a katonákból álló vizsgáló-bizottság előtt elbukott. Majd kinőtt a hir azzá, hogy katonaék erős itéletet mondtak a középiskolai tan- és vizsgálati rendszer fölött, egyben figyelmeztették a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumot tapasztalatuk szomoru eredményéről s kérték oly intézkedések tételére, melyek a tanulóknak a katonai pályára lépését, valamint a katonai iskolák tanulmányaiban való előhaladást jobban biztosithatnák. Állitólag a vallás- és közoktatásügyi miniszterium már vizsgálatot is inditott volna azokban az intézetekben, melyekből a katonai vizsgálatokon elbukott növendékek kikerültek. Mint hivatalos helyről értesitenek, mindebből a hiresztelésből csak az a való, hogy a katonaságtól most is beérkezett a szokásos jelentés a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz a felvételi vizsgálatokról. A jelentéshez semmi külön észrevétel vagy kérelem sem volt csatolva s igy azok az aggodalmak, melyeket a fenti hirek bizonyos körökben keltettek, önmaguktól megszünnek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése január 31-én.

I.

A költségvetési vita során négy érdekes beszéd kötötte le ma a ház figyelmét. Az elsőt gróf *Benyovszky* Sándor, a függetlenségi eszmék régi, tántorithatatlan harczosa mondta. Hangsulyozta az önálló vámterület feltétlen szükségességét, minthogy a nélkül lehetetlen számbavehető ipart teremtenünk, már pedig ipar nélkül tönkre megy az ország. Sürgette a régóta igérgetett adóreformot, a kisbirtokos osztálynak olcsó kölcsönnel való ellátását, s a kisebb fizetésü tisztviselők fizetésének javitását. Beszédének legkiemelkedőbb része azonban a munkáskérdés megvilágitása volt. A gyakorlati gazda tapasztalatai alapján mutatta ki a nyolcz órai munkaidő behozatalának épen a munkásokra való czélszerütlenségét, majd megemlékezvén az inségmunkák ideiglenes voltáról, annak a nehéz és fontos kérdésnek a megvitatásába bocsátkozott, hogyan lehetne főkép a budapesti munkások nyomoruságán gyökeresen segiteni? És meg is jelölte erre az orvosszert a munkás-ellátási szövetkezetek alakitásában, a mi valóban életrevaló eszmének látszik, s érdemes volna mindenesetre kisérletet tenni vele. Gróf *Benyovszky* okos, a gyakorlati életből meritett fejtegetéseit tetszéssel fogadták elvtársai, végül pedig élénk éljenzéssel is honorálták.

Az igaz hazafiság érzésétől mélyen áthatott beszéddel kötötte le az egész ház figyelmét a román nemzetiségü *Papp* József. Valóban jól esett azt a férfias nyilatkozatot hallani, a melylyel oly alaposan elbánt a passzivistákkal és kivált a dákó-románokkal, és a melylyel az egységes magyar állam mellett lándzsát tört, hirdetve egyben az őszinte testvériességet a magyar és román közt és a törhetetlen hüséget a magyar nemzet iránt. Ha fajrokonai megfogadják okos és bölcs szavait, az bizonyára egyformán hasznára válik ugy a hazának, mint magának a románságnak is. *Papp* József hazafias beszédét valamennyi párt hosszas, zajos éljenzéssel fogadta, s a zugó taps, a mely végül felhangzott, bizonyitotta, hogy a románoknak csak akarni kell, és akkor az a testvéries viszony, mely hosszu századokon át velünk fennállott, nemcsak visszatér, de meg is erősödik.

Igen érdekes, de egyben erős kritikában részesitette a kormány egész politikáját a függetlenségi és 48-as párt egyik jeles uj tagja: *Krasznay* Ferencz. Széles alapon és komoly tudományos készültséggel fejtette ki bevezetőül a kis nemzeteknek feladatát s ugyanoly mély tudással és alapossággal bizonyitotta azután be, hogy mennyire eltértek a feladatok teljesitésétől, különösen az első fuzió óta, az összes kormányok és vezető államférfiak, és hogy mennyire természetellenes az a szövetkezet, a melybe Magyarországot a hatalom elnyerése és megtartása kedveért belevitték. Éles világitásba helyezte a nemzet ideáljait, szemben a Bécsben uralkodó felfogással, s ügyesen preczizirozta az összmonarchia ideáljának három főoszlopát, a melyek örökös akadályt képeznek a nemzet és a dinasztia között a teljes összhang megteremtésére. És, sajnos, ennek az áldatlan és nemzetrontó politikának a Széll-kabinet is épen olyan alázatos és hü szolgája, mint elődei voltak. Ezt mutatja a többek között az a szégyenletes tojástáncz is, a mit a miniszterelnök a legfontosabb gazdasági kérdések megoldása körül elkövet. Nagy derültséget keltett a kormánypárt egykét kiváló tagjának az az aposztrofálása, hogy bár ellenkező elveket vallanak, mint a kormány, mégis hüségesen ott csücsülnek a kormánypártban. *Krasznay* mai beszédével kiváló helyet vivott ki pártjában és megérdemelte azt a hatalmas éljenzést és tapsot, a melyben végül részesitették.

A NAZARÉNUSOK.

Irta: **Eötvös Károly.**

XXIII.

Az utolsó ut előtt.

(Mit felel a tüzes barát Hencsey hitvalló könyvére? — Hencsey megy a maga utján. — Készülődés az utolsó utra.)

A következő napon, junius 1-én Hencsey utnak indult s utoljára tette meg az utat, mely Pestről Szent-Péter-Urba vezetett.

Szinte csodálatos, talán hihetetlen is, hogy Hencsey pénz nélkül oly hosszu utazásra oly gyakran vállalkozott. Pesttől az ő szülőföldje több mint két száz kilométer távolság. A vasut korában most pénzes embernek az ut könnyüség, három-négy órai időtöltés, de hajdan és pénztelen embernek három-négy napi erős gyaloglás.

De az ifjuban mély meggyőződések s szilárd elhatározások lángoltak. Unalmassá se válhatott semmi utja, minthogy lelke nagy gondolatokkal s erős érzésekkel volt tele. Segitséget is kapott az utban rend szerint. Pest és Fehérvár közt élénk volt a kocsiközlekedés. A magyar paraszt ember, ha kocsija könnyü teherrel volt, szivesen fölvette kocsijára a fáradt utast s nem kért s nem fogadott el érte fizetést, legföljebb valamely utszéli csárdában egy iczcze bort, melynek ára akkor 10 vagy legföljebb 12 fillér volt.

Ez utjában Hencsey fölkereste még egyszer a tüzes barátot s kérte tőle vissza a kéziratos könyvet, melyet birálat vagy legalább áttekintés végett nála hagyott. De Gasparich most még nem akarta örömest visszaadni a kéziratot. Azt mondta, még nem ért rá kedve szerint áttanulmányozni s különben is több megjegyzése lesz, melyeket levélben közöl majd Hencseyvel. Hencsey könnyü szerrel nyugodott meg a feleletben. A kézirat megvolt már külön két példányban is. Az egyik Kovács Józsefnél Nemesfalubar, a másik Bámer Ferencznél Pesten.

Alig volt otthon Hencsey egy hétig, a tüzes barát levele már eljutott hozzá.

E levél junius 10-én kelt és sok tekintetben rendkivül érdekes eszméket tartalmazott. E levél különös világot vet arra a felfogásra, melyet a tüzes barát önmagában az uj felekezet iránt táplált és talán ama messzeható tervekre is, melyeket az alakuló uj felekezethez kötött.

Lényegtelen részeinek elhagyásával a levél következőleg hangzik:

— Édes fiam, irja Gasparich, a te tudományodban és azok tudományában, a kik veled egy véleményben vannak, két nagy fogyatkozást veszek észre, melyet ha meg nem igazitasz, te ugyanönnön lelki boldogságodat megszerezheted. de arra nem számithatsz, hogy az emberiség nagy része a te hiteddel higyje s a te vallásoddal vallja az istent és annak mindenható erejét. És ha e fogyatkozások fentartatnak: hited csak addig él, mig te és ismerőseid élnek, de tovább nem.

— Te édes fiam, a vallás titkait csak annyiban akarod megismerni, a mennyire azokat a gyarló emberi elme felfoghatja. Pedig elgondolhatnád, hogy az emberi lélekben is vannak oly tulajdonságok és tünemények, a melyeknek nyitjára és földeritésére talán soha el nem juthatunk. Hát még az isteni létezésben hogy ne volnának?

— És a szentirás szavainak és tételeinek megértésére és megmagyarázására is erőtlen a mi elménk, mert azok az isteni kijelentésnek kifolyásai; — tehát azokat csak az értheti igaz jelentőségükben, kinek lelkére az isteni kijelentés épen ugy kitöltetett, mint az apostolok és évangyélisták lelkére, a kik azokat nékünk megirták és hátrahagyták.

— Ha pedig te azt gondolod, hogy te istennek e czélra való kiválasztottja vagy — de hátha más is azt gondolja és utoljára mindenki ugy vélekedik és mindenki másként magyarázza a szentirásnak szavait: ki tesz akkor a nyavalyás emberek között igazságot? Olyan keresztyén felekezet pedig, melynek minden hivő lelke másként hisz és vélekedik' sokáig fenn nem állhat.

— Azon kivül gondold meg édes fiam, hogy a közönséges anyaszentegyház nemcsak hitből és kegyes életből áll, hanem a hivőknek egymáshoz való keresztyéni viszonyából is. A hol pedig sok hivőnek mind a földi életben, mind a más világra való készülődésben egymás mellett békességesen és egyetértésben kell lenni, ott kell lenni elöljáróknak. És az elöljárók kezében kell lenni törvénynek és hatalomnak, melylyel a gyöngeséget istápolhassák és az egyenetlenséget eltávoztassák. Ki parancsol ti nektek? Ki uralkodik ti köztetek? És ki hirdeti ti előttetek istennek igéjét? Hol van az a kapocs, mely nálatok az ország egyik részét a másikkal s egyik világi birodalmat a másikkal összekösse?

— Azt mondtad nekem, a gyülekezetekben mindig találkozik valaki, ki istentől az ő lelkében világosságot nyer. De hátha nem találkozik? Hátha az isten egyet se tart méltónak arra, hogy felvilágositsa: mire való akkor a gyülekezet?

— Az igaz édes fiam, hogy a világnak rendje már megbomlott és hogy az anyaszentegyház se képes már se önmagán, se a világon, se a lelkeken uralkodni. De ne felejtsd el, hogy mind e világnak, mind az egyháznak kezében nagy hatalom van és mig ez le nem győzetik, addig a veszedelmeket elháritani nem lehetséges.

— A hatalmat pedig csak hatalommal lehet legyőzni. Te pedig rosszul vélekedel, ha azt hiszed, hogy a hatalmat a sokasággal megnyerheted; mert nem a sokaságban van az erő, hanem a sokaság egyetértésében, és az egyetértéshez nem elég csak a hitnek mélysége, hanem ahhoz szükséges az is, hogy legyen a sokaságnak törvénye, mely uralkodjék és elöljárója, a ki parancsoljon.

— Én édes fiam ekként vélekedem és bármennyit gyötrődtem is, semmi hasznát sem látom se te rád, se az én lelki czéljaimra nézve annak, hogy én is köztetek legyek, ha még egy lépéssel előbbre menni nem akartok.

Ekként hangzanak a tüzes barát sorai.

E sorok világosan mutatják, hogy a barát meglehetős gyakorlati felfogást tanusitott az uj felekezet életének megbirálásában. Részint a történelmi egyház hitelvi alapjából, részint a czélszerüség emberi bölcsességéből indult ki birálata. Ily felfogással se Jézus az emberiséget, se Mohamed a sémi és turáni fajokat nem vitte volna át uj hit világába. A hitnek erősebbnek kell lenni az emberi bölcsességnél. Más az egyik, mint a másik.

Soraiból nem tünik ki világosan, mit értett e szavak alatt: „az én lelki czéljaim" s mit értett az alatt, hogy Hencsey még egy lépéssel menjen előbbre.

Valószinüleg azt, hogy Hencsey ne maradjon meg a hitnek és vallásnak érzelmi körében, hanem törekedjék egyházat is szervezni s annak minden szükséges és czélszerü intézményét megalkotni. Sok elégedetlenség volt már a tüzes barátban. Álmadozhatott ő arról is, minő megbecsülhetetlen hatalmi eszköz lenne egy vallásos alapon támadó s az alsó néposztályok tömegeit felölelő titkos vagy nyilt egyházi szövetség a romladozó társadalom összedöntésére s a romok tetején uj világnak megteremtésére. Ki lehetne e szövetségnek igazi lelke, ha nem ő? Ki más lehetne ennek vezére, főpapja, dicsősége, ha nem épen ő? A tüzes barát későbbi élete s halála bizonyitja, hogy lelke terhes volt a nagyra törekvéssel. Nem önzésből, hanem vele született nemes szenvedélyből.

Bármiként gondolkodott azonban a tüzes barát, annyi bizonyos, hogy ekkor még eszméi rendezetlen tünődést, törekvései alaktalan vágyakat képeztek és soraiból ép ugy kitünik a történelmi, egyházuralmi és merev hitelvi álláspont védelme, mint a mélyreható egyházi és társadalmi forradalom általános elmélete.

Hencsey felelete Gasparich levelére nem jutott birtokomba.

Hencsey a maga álláspontján e levélre könynyen felelhetett s az a tény, hogy ő utjából csak egy kissé is félre nem tért, mutatja, hogy a tüzes barát érvei rá semmi hatást nem gyakoroltak. Nem is gyakorolhattak.

Az ő eszménye nem a hatalom volt, hanem a hit és kegyes élet ösvényén való üdvözülés s ő az egyházat és társadalmat nem romba dönteni, hanem javitani akarta — talán öntudatlanul és igénytelen tehetséggel, de minden esetre szent igyekezettel.

Talán nem is felelt Gasparich levelére. E levélnek hátán Hencsey kezeirásával egy kis jegyzet áll e négy szóból: 89-ik zsoltár 35-ik vers. Ki a szentirásban ez idézetnek utána néz, e szavakat találja meg:

— Nem rontom meg az én szövetségemet és a mi kijött az én számból, el nem változtatom.

Nagy elszántságot, de nagy lelki nyugalmat is jelentenek Dávid királynak e szavai. Hencseynek méltán juthattak ezek eszébe. Ha felelt a tüzes barátnak, feleletében ott lehetett ez a kijelentés.

Hencsey gyöngéd figyelemmel s lehető kimélettel adta apjának tudtára azt az elhatározását, hogy külföldre akar menni s a külföldön levő hitrokonokat meg akarja látogatni. Megmutatta s megmagyarázta az öregnek Fröhlich egyik levelét, melyet Denkelhez intézett s melyben nagy szivességgel hivja ki őt magához. Imre fia miatt se legyen apjának aggodalma. Igaz, hogy belépett az uj felekezetbe, de keresztségre még nem bocsátották s ha megkeresztelik is, külföldre nem fog menni s közel marad az apai házhoz. Legföljebb még vándorolni fog rövid ideig. S aztán végkép elbujdosni ő se akar. Hazáját és hitfeleit ő se akarja örökre elhagyni. Az ő lelke őt is visszavonja. Más iparos legény is elmegy a külföldre. Sokkal messzebbre is elmennek, mint Svájcz. Elmennek Párisba, Londonba, néha még a tengeren tul levő világba is s mégis visszajönnek. Ő is visszajön minél előbb, de a jövő tavaszra minden esetre. A jó isten

Figyelemmel hallgatták végig ezután még az agráriusok egyik vezérférfiának: gróf *Zselénszky* Róbertnek a beszédét is. Gróf *Zselénszky* az őrlési forgalom megszüntetésének a magyar mezőgazdaságra való előnyét bizonyitotta, majd a küszöbön álló nemzetközi kereskedelmi tárgyalásokra való tekintettel hathatós védelmet kért a nemzeti munka és termelés számára. Végül igen határozott állást foglalt a fedezetlen határidő ellen. Lapunk olvasói tudják, hogy mi sok lényeges pontban a nemes gróffal egyet nem értünk, sőt egész gazdasági rendszerét egyoldalunak tekintjük. Az ő tábora nem a miénk. De azért felfogásának s érveinek tárgyilagosságát őszintén üdvözöljük. Bár egész tábora követné őt ezen az uton. A gyakorlati igazságok fölismerésére csak ez uton juthatunk el.

II.

Elnök: Gróf *Apponyi* Albert.

Jegyzők: *Lázár* Árpád, *Nyegre* László, *Illyés* Bálint.

A mult ülés jegyzőkönyvének bitelesitése után

Elnök: bemutatja a kuria átiratát, a vonatkozó itélettel együtt, mely szerint a gróf Zichy Jenő választásának érvényessége ellen beadott kérvényt a kuria elutasitotta, minek folytán gróf Zichy Jenő végleg igazolt képviselőnek jelentetik ki. Bemutatja továbbá Torda-Aranyos vármegye kétrendbeli feliratát: u. m. az állami tisztviselők helyzetének méltányos javitása és a szolgálati pragmatika életbeléptetése; továbbá a m. kir. csendőrség büntető ügyeinek a magyar törvények alapján itélő m. kir. biróságokhoz leendő utalása tárgyában.

Lukács László pénzügyminiszter: beterjeszt egy jelentést Sopron sz. kir. város részére az 1896: XXIII. t.-cz. 5. § a alapján engedélyezett rendkivüli házadómentesség tárgyában.

Kammerer Ernő, a pénzügyi bizottság előadója: benyujtja a bizottság előterjesztését a miniszterelnök jelentése tárgyában, a mely az állandó országház épitésének 1900. és 1901. évi előhaladásáról szól.

Következik a napirend: *az 1902 évi költségvetés általános tárgyalásának* folytatása

Gróf **Benyovszky Sándor**: A költségvetés abban a hibában szenved, hogy a bevételek tudva és szántszándékkal sok millióval kevesebbre irányoztatnak elő a valódi bevételeknél, a mi által ezen milliók megszavazási joga elvonatik a háztól. A mi különben a pénzügyminiszter expozéját illeti, abban haladást lát, azt, hogy a pénzügyminiszter végre a tizenkettedik órában kezdi belátni a mostani válságos helyzet sulyos voltát. Ezen a válságon előbb könnyebben lehetett volna segiteni, mint most, de az ellenzék hiába figyelmeztette ennek kitörésére a kormányt, nem hallgattak intő szavaira.

A főbaj nálnnk az, hogy nincs számbavehető iparunk, egyedül a mezőgazdaságra vagyunk utalva és nekünk mindaddig számbavehető iparunk nem is lesz, mig önálló külön vámterületünk nem lesz. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Egy állam pedig, a mely egyedül a mezőgazdaságra van utalva, a mai időben és a mai viszonyok között fenn nem állhat. Azért, mi ránk nézve elkerülhetetlen szükség az önálló vámterület felállitása. (Ugy van! a szélső baloldalon.)

Madarász József: Önálló állam, az kell!

Gróf **Benyovszky Sándor**: Nagy baj nálunk a sulyos adó is. Igaz, hogy a földadó emelve nem lett; de nekünk nemcsak a földadóval van dolgunk, de mindazokkal az adókkal, a melyek a földadó után vettetnek ki és azok az adók emelkednek évről-évre. Igy például a községi pótadók. Ennekelőtte községi pótadó nálunk nagyon kevés volt; mig most számos község és város van, melyek pótadója eléri, sőt olyanok is vannak, a melyek pótadója meghaladja az állami adót. Azonkivül ott vannak a fogyasztási adók is, a melyek a fogyasztási vámokkal rendkivül megdrágitják az életet.

A pénzügyminiszter már több izben tett igéretet az adóreformra vonatkozólag. (Halljuk! Halljuk! a szélső baloldalon.) Szóló nem nagyon várja az adók reformját, mert már nem egyszer tapasztaltuk, hogy az adóreformnak adóemelés lett a vége. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Egyébiránt különösen a kisbirtokos osztály helyzete annyira sulyos és elviselhetetlen, hogy azon adóreformokkal jóformán segiteni sem lehet. Itt drasztikusabb kura kell. Az adókat le kell szállitani. A kormány ugynevezett rejtett fölöslegeinek legalább a felét a kisbirtokosok nyomasztó adóterheinek enyhitésére kellene forditani.

A kisbirtokos osztály sulyos helyzetéről a kivándorlásoknak évről-évre fokozódó mérve tanuskodik. A nép nyomorát pedig a szocziálizmusnak ijesztő mérvben való terjedése mutatja. Főképp azért kell segitenünk a kisbirtokos osztály helyzetén, mert ez az osztály legkevésbbé képes baján orvosolni. Két bajban szenved: egyrészt tul van csigázva elviselhetetlen adókkal, másrészt drága adóssága nőttön-nő és szaporodik. Nagy baj, hogy a kisbirtokos osztály előtt tulajdonképen csak két hitelforrás nyilik meg. Az egyik a vidéki takarékpénztár, a másik a hitelszövetkezet. Elismeri, hogy a hitelszövetkezetek dolga előre haladt, kezdenek nagyobb akcziót kifejteni, mint eddigelé. Amde az az összeg, a melylyel a hitelszövetkezetek rendelkeznek, távolról sem elegendő a hitelszükséglet kielégitésére, ugy, hogy a kölcsönkeresőknek legnagyobb része még mindig a vidéki takarékpénztárakra van utalva. Ezek pedig nagyrészt igen terhes kamat mellett adnak csak kölcsönt. Azért a kormánynak, ha a kisbirtokos osztály helyzetén javitani akar, azon kell lennie, hogy a hitelszövetkezetek nagyobb akcziót fejthessenek ki. (Helyeslés a szélső baloldalon.) És ez elérhető az által, ha a kormány a vidéki pénzintézeteknél és takarékpénztáraknál elhelyezett árvavagyont onnan fokozatosan bevonja és azokat a felügyelete alatt álló központi hitelszövetkezeteknél helyezi el.

Foglalkozik ezután a tisztviselők fizetése javitásának kérdésével. Kivánatosnak tartja, hogy elsősorban a kishivatalnokok fizetése javittassék; mert ezeknek a fizetése olyan rossz, hogy tekintve a nagy drágaságot és tekintve azt is, hogy jóformán el vannak adósodva, csekély fizetésükből meg nem élhetnek. Ép azért szeretné, ha e fizetésjavitás mielőbb megtörténnék. Majd azután, ha a budget megengedi, javithatják a nagyobb fizetéssel biró tisztviselők fizetését is. Mert igaz ugyan, hogy a nagyobb fizetésü tisztviselők munkájukért aránylag nem nagy dijazást kapnak az államtól, de mégis kapnak valamit. De mit kap a szegény adófizető a rengeteg adókért? Semmi mást, mint egy rossz közigazgatást és egy igen késedelmes és rendkivül drága, költséges igazságszolgáltatást (Igaz! Ugy van, a szélső baloldalon.)

Áttérve a munkás-kérdésre, helyteleniti a budapesti munkások által követelt nyolcz órai munkaidő behozatalát, mert nálunk a munkások többsége nem gyári, hanem mezei munkás és a mezőgazdasági munkás keresetének legjelentékenyebb részét nem a napszám, hanem a részmunka, tudniillik az aratási és cséplési munka képezi. Az arató nem napszámban dolgozik, hanem részért és pedig nem nyolcz óráig, hanem tizenkét óráig, mert mennél többet dolgozik, annál többet keres. Ha már most a budapesti munkásoknak azt a kivánságát a törvényhozás teljesitené, hogy törvényhozásilag leszállitaná a munkaidőt 8 órára, akkor ez azt eredményezné, hogy a mezőgazdasági munkás keresetének legalább harmadrészétől elesnék.

De a nyolcz órai munkaidő a gyári munkásokra sem eredményezne valami előnyt. Mert igen sok gyárban és műhelyben a munkás nem napszámra, hanem darabszámra dolgozik. Ha tehát itt is leszállitanák törvényhozásilag a 10—12 órai munkaidőt 8 órára, természetes, hogy az illető munkás sokkal kevesebb darabot volna képes feldolgozni, mint 10—12 óra alatt és igy az keresete is csökkennék.

Jelenleg nem lehet a kormányt azzal vádolni, hogy nem tesz semmit a munkások nyomorának enyhitésére, sőt ellenkezőleg, sokat tesz. Igy többek közt ugynevezett inségmunkát ad. Figyelmezteti azonban a kormányt, hogy ügyeljen arra ezeknél az inség-munkáknál, hogy azoknak főhaszna ne a vállalkozó, hanem a szegény munkások javára forduljon. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Ezek az ugynevezett inség-munkák azonban nem segitenek alaposan a munkások baján és nyomorán; ez csak ideig-óráig való segitség. Erre tehát szóló egy más megoldás módot javasol. Abból a nézetből indul ki, hogy a munkások nyomorán gyökeresen és alaposan kell segiteni. De hogyan?

A budapesti munkások nyomorát a gyáraknak és iparvállalatoknak válságos helyzetén kivül a fővárosban évek óta uralkodó roppant drágaság idézi elő. E drágaság következtében a szorgalmas és takarékos munkás addig sem tehet félre valamit, a mig keresete jól megy, mert keresetét a drága élet felemészti. Hogy ilyen drága a fővárosban az élet, ezt három körülmény idézi elő. (Halljuk! Halljuk!) A közvetitő kereskedés, a drága szállitási dijak és végül az elviselhetetlenségig felcsigázott fogyasztási vámok. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Ha tehát a budapesti munkások nyomorán gyökeresen akarunk segiteni, akkor az életet kell rájuk nézve olcsóbbá tenni és azt tehetjük is az állam minden nagyobb megterheltetése nélkül. (Halljuk! Halljuk!)

A szövetkezetek korszakát éljük. Nem lehetne-e tehát a fővárosban, sőt hazánk nagyobb városaiban is ugynevezett munkás-ellátási szövetkezeteket alakitani? Ez az eszme könnyen megvalósitható, csak a kormánynak kell a szövetkezetek fölött szigoru ellenőrzést gyakorolnia.

Mit kellene ezeknek a szövetkezeteknek tennie, hogy az élet a munkások számára a jelenleginél olcsóbb legyen? Első sorban az volna a teendőjük, hogy a munkások számára beszerzendő élelmi czikkeket és italokat nem holmi nyerészkedő közvetitőtől, hanem a termelőktől, megbizható vidéki gazdáktól szerezzék be, még pedig nagyban és kicsinyben. (Helyeslés a néppárton és a szélső baloldalon.) Ezzel az a nagy nyereség, a mit a közvetitő kereskedők nyernek a szegény munkáson, a munkások javára volna forditható.

De az államnak is kellene valamit tennie, a mi nem is járna nagy áldozattal. Arra volna csak szükség hogy azoknál az élelmi czikkeknél és italoknál, a melyeket a felállitandó munkásszövetkezetek közvetlenül a vidéki gazdáktól és termelőktől vesznek, a szállitási dijakra nézve nagy kedvezményeket adjon. (Élénk helyeslés a néppárton és a szélső baloldalon.) Ez az államnak nagyon kevés áldozatába kerülne.

De a fővárosnak is kutya kötelessége valamit tenni a munkások érdekében (Élénk helyeslés e néppárton és a szélső baloldalon.), és az óriási, majdnem elviselhetetlen fogyasztási vámokat le kellene szállitania. Esetleg kivételesen a munkások számára el lehetne törülni a fogyasztási adót. A rossz gazdálkodás miatt ugyan a főváros nagyon válságos helyzetbe jutott, ugy, hogy utalva van ezekre a fogyasztási vámokra. De ezeket legalább a munkásszövetkezetek számára szállitsa le felére vagy harmadára. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Ha tehát ezen szövetkezetek a munkások részére megalakulhatnának, ha az állam ezek felett szigoru felügyeletet gyakorolna, az élelmi szereket pedig a szövetkezetek nem azon közvetitő, nyerészkedő kereskedőktől, a kik az élelmi czikkeket is rendesen hamisitani szokták, hanem a vidéki, megbizható termelőktől és gazdáktól szereznék be, már igy is egy czél éretnék el. Ha másodszor a drága vasuti dijakat, a vasuti tarifát a kormány leszállitaná, a mi mellett nem veszitene az állam s ha harmadszor a főváros ezeket a különben is elviselhetetlen fogyasztási vámokat leszállitaná, legalább a szövetkezetek részére, akkor Budapest, mely most Európa legdrágább városai közé tartozik, legalább a munkások részére világrészünk legolcsóbb városává lehetne. (Ugy van; Ugy van! a szélső baloldalon.)

Ha ezeket a dolgokat keresztül visszük, akkor a munkások nyomora a jövőben megszünnék (Ugy van! Ugy van! balfelől.) mert akkor az a munkás, a ki józan, szorgalmas és takarékos, rendes időbeli keresetének nagy részét könnyen félretehetné beállható rosszabb időkre, de nemcsak ezt tehetné, hanem idővel még egy kis tőkét is gyüjthetne magának (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Ez a budapesti munkásnyomornak leghelyesebb és egyáltalában nem lehetetlen megoldási módja volna. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) Nagyon sok olyan munkás van, a ki külön háztartással nem bir; ezeken is lehetne segiteni, mert hiszen ha ilyen szövetkezetek ekképen felállittatnának, ezek a szövetkezetek azután a külön háztartással nem biró munkások részére ugynevezett munkás-konyhákat is felállithatnának. Igy aztán rajtuk is segitve volna.

A mi a költségvetést illeti, azt a részletes tárgyalás alapjául sem fogadja el, hanem pártolja Kossuth határozati javaslatot. (Élénk helyeslés és éljenzés a szélső baloldalon. A szónokot számosan üdvözlik.)

Papp József: Midőn elhatározta magát belevetni a politikai élet küzdelmébe, azon okok közül, melyek döntő sulylyal birtak reá nézve, az egyik ok az volt, hogy szerény porszeme lehessen annak a hazafias munkának, hogy az e hazában lakó román népelem közt a hazafias érzés, a haza iránti önzetlen kötelességtudás, a haza alkotmányos intézményei iránt való tisztelet és ragaszkodás fentartassék, gyarapittassék és fejlesztessék és hogy a haza iránti hüség jó- és baisorsban megerősittessék, hogy e haza minden polgára faji külöubség nélkül csak egyetlenegy czélt ismerjen el, azt a czélt: a haza minden előtt! (Élénk tetszés jobbról.) És ezt a czélt ugy fogjuk elérni, ha a haza nem magyar ajku polgáraiba belevisszük a magyar hazafias érzést és bennök azt az öntudatot ébresztjük fel, hogy csak akkor lehet e honnak minden polgára boldog és megelégedett, ha Szent István koronájának dicsősége és hatalma künn és benn megfelelő erővel imponálni tud. (Élénk tetszés a jobboldalon.) E czél előtt meg kell hátrálnia minden vallási, minden nyelvi különbségnek és szóló nyiltan vallja magát azon eszme hivének, hogy e hon határain belül szünjék meg minden torzsalkodás és egyesüljünk mindnyájan a hazaszeretetben. (Élénk tetszés a szélső baloldalon.)

A másik ok az volt, hogy román ajku polgártársainknak a parlamentből hirdesse, hogy melyik az az irány, a melyet követniök kell, hogy boldogulhassanak.

Hatvan évvel ezelőtt még nem volt nemzetiségi küzdelem Magyarországon; azelőtt az e hazában lakó román faj szerette hazáját és hü volt hozzá; izgatók nélkül ma sem zavarná meg semmi a békeséget. A hazai románok már évszázadokkal ezelőtt jelentékeny szolgálatokat tettek e hazának s jutalmul igen sokan kaptak nemességet már Nagy Lajos korában is. A nemzetiségek beolvasztása tehát nem volna lehetetlenség, ha megtalálják a módját. A románok nem küldenének több képviselőt a parlamentbe még akkor sem, ha a választókerületeket ujra osztják be. A román passzivisták semmi miatt sem panaszkodhatnak, legföljebb csak népük csekély értelmi foka miatt, a mely a statisztika szerint az utolsó helyet foglalja el ebben az országban. De ennek nem a kormány az oka, hiszen a kormány elegendő iskolát ad, hanem azok az okai, a kik iskolába nem küldik gyermekeiket (Helyeslés a jobb- és szélső baloldalon), azért talán, mert magyarul fognának ott megtanulni. Hát baj-e az, hogy ha ebben az országban az állam nyelvét minden polgár egyaránt tudja? (Élénk helyeslés a jobboldalon. Mozgás a szélső baloldalon.)

Barabás Béla: A románok közt kell ezt elmondani

Széll Kálmán miniszterelnök: Elmondja ott is!! (Ugy van! Ugy van! jobbfelől. Halljuk! Halljuk!)

Papp József: Választói előtt tartott programmbeszédében is rámutatott ezen hiányokra és bajokra. (Általános élénk helyeslés a jobboldalon) A passzivisták azt képzelik, hogy ugy fogjuk egymást megérteni, hogyha egymással nem érintkezünk. (Tetszés jobbfelől.) Hiszen jöjjenek be a magyar közéletbe, mondják el sérelmeiket, panaszaikat és akkor vagy kapaczitálva lesznek, vagy pedig meg fogja érteni az ország azt, hogy mit akarnak.

Ez a helyes ut és mód, nem pedig hamu alatt tartani a tüzet és várni a kedvező alkalmat, mig a láng kitörhet. (Helyeslés a jobboldalon)

Áttérve a dákórománizmus kérdésére, hangoztatja, hogy az északi és déli szlávok között nagy dákóromán állam soha meg nem alakulhat, és ha megalakul, magát fenn nem tarthatja. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) A magyar hazában lakó román fajnak tehát nem lehet egyéb érdeke, csakis az, hogy Magyarországot erőssé és hatalmassá tegye; ezt parancsolja nekünk, eltekintve attól, hogy a magyar nemzetnek elválaszthatatlan tagja a román, faji érdekünk is. (Általános helyeslés.)

Azáltal, hogy az ezen hazában lakó románság a magyar nemzetnek igaz és tántorithatatlan barátja és tagja, szolgálatot tesz a magyar hazának, a királynak, az európai békének, de szolgálja vele egyuttal az Álduna völgyében levő románság exisztencziáját is. (Általános helyeslés.) Azokkal a románokkal szemben, a kik a hazának nagy érdekei ellen vétenek, a kik arra törekednek, hogy ezt az országot szétdarabolják, azokkal szemben igazolt a legdrákóibb szigor is. (Élénk helyeslés és taps.) A haza nagyságát, egységét meg kell védeni. (Élénk tetszés.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Igaz, helyes!

Papp József: De azokkal a románokkal szemben, a kik ennek a nemzetnek hü fiai, a kik a magyar nemzet elválaszthatatlan tagjainak érzik magukat, szünjön meg minden bizalmatlanság. (Helyeslés a jobboldalon.) A bizalom és szeretet összetartó vonzóerővel bir, a gyülölet elválaszt. Szóló a bizalmat és a szeretetet kéri a hazafias román intelligenczia számára. (Helyeslés a jobboldalon.) Ápoljuk azt a magyar-oláh tipust, a mely a magyar nemzettel együtt sirt, szenvedett, mely a magyar alkotmányhoz mindig hü volt. (Helyeslés a jobboldalon.) Ma már az államfentartás kötelezettsége az állampolgárok összességére nehezedik. A sulypont azonban a magyar nemzet intelligencziájában, intellektuális erejében van. (Helyeslés. Ugy van! Ugy van!) Ebbe az erőbe kell tehát belevonni mindazt az értelmi erőt, a melyet ez az ország produkál, melyet az e hazában lakó nem magyar ajku népfajok is produkálnak. Ki kell azt halászni, mint gyöngyszemeket a gyöngyhalász és be kell illeszteni Szent István koronájába, ennek ékességére. (Általános élénk helyeslés és tetszés.) Ezt a czélt pedig ugy érhetjük el, legalább a román népelemnél, hogy ha a román fajból kikerült intelligencziát támogatjuk, istápoljuk. (Helyeslés)

Ebben a hazában 30 év alatt a magyar kultura oly haladást tett, hogy intelligens ember, a ki magát az intelligencziához számitja, ennek vonzó köréből ki nem vonhatja magát. Most tehát csak az szükséges, hogy az intelligenczia ebben a vonzó körben megtartassék, onnan ki ne taszittassék. A költségvetést általánosságban el fogadja. (Általános élénk helyeslés, éljenzés és taps, szónokot számosan üdvözlik.)

Elnök: Öt perczre az ülést felfüggeszti.

(*Szünet után.*)

Krasznay Ferencz: Nem a költségvetés realitását akarja birálgatni, mert ez másodrangu kérdés akkor, a mikor a kormány politikájának realitásában sem bizik. Ep azért nem magával a költségvetéssel, hanem a kormány politikájával foglalkozik és azt teszi birálat tárgyává. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Magyarországnak nem lehet az a feladata, az a hivatása, hogy egyszerüen létezzék, hogy napról-napra éljen és tengődjék; (Ugy van! a szélső baloldalon.) hanem feladata az, hogy odaálljon azoknak az országoknak sorába, a melyeket a közszabadságnak és a kulturának elvei uralnak. (Élénk helyeslés a szélső baloldalolon.) Es a népképviselőknek az a feladatuk, hogy a nemzeti akaratnak irányokat mutassanak, kézzelfogható intézményeket, lelki tartalmat. (Ugy van! a szélső baloldalon.)

Magyarország 1848-ban belépett a népuralmi jogállamok sorába. A kis nemzeteknek Európában az a feladata: megvalósitani a maguk nemzeti kulturáját, a szabadságot, a mit annál könnyebben tehetnek, mert erőiket nem köti le semmiféle terjeszkedési vagy hóditási politika. A kis nemzeteknek hadserege magában kulturájukban van, mert hiszen ma már kulturnépeket meghóditani nem lehet. Sajnos, nálunk az eddigi kormányzati rendszer nem valósitotta meg a kis kulturnépek ezen feladatát. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Nem valósitotta meg, mert nemzeti intellektuális és anyagi erőinknek legjavát lekötötte egy ugynevezett nagyhatalmi politikához . . .

Barabás Béla: Hóborthoz! (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Krasznay Ferencz: . . . a mely erőinkkel arányban nem áll és a mely feladatunkat nem képezheti (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) és hogy ép ezért az egyént, a melyet a kulturális vezetőinek vezérelnie kellett volna, magára hagyta a tudatlanság és a nyomor nagy küzdelmében. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Magyarországnak törvényeink szerint népuralmi államformája van. És mégis mit látunk? (Halljuk! Halljuk!) Azt, hogy az állami életnek legfontosabb területei ma el vannak vonva a nép akaratának igazi érvényesitése elől. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Magyarország politikai irányában a fordulat, a változás voltaképen 1875-ben, a fuzió alkalmával állott be. Ha Deák Ferencznek ténykedéseit vizsgáljuk, az ő cselekvéseinek rugóit keressük, azt találjuk, hogy Deák Ferencz 1867-ben ugyancsak bizalmatlan volt az osztrák politikának régi tradicziói iránt.

Kállay Lipót: Méltán!

Krasznay Ferencz: És intézményeiben kereste keresve a jövő önállóság utját, és hogyha valamikor történetiró igazolni fogja akarni a mai kort, akkor nem az 1867-iki intézményeket fogja a mai kor igozálásául felállitani, hanem inkább azt a tényt, hogy 1875-ban akadt egy kormány, a mely szövetkezett az uralom fentartásának érdekében Magyarország egyik legrégibb, legmegátalkodottabb irányával, a régi orthodox udvari politikával. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Ez a szövetkezés a lehető legtermészetellenesebb volt, azert, mert a müvelt világnak legmaradibb, legczopfosabb, legmegrögzöttebb politikai iránya mellé oda kötötték egy duzzadó, fiatal és erőteljes életre hivatott országnak a sorsát. (Tetszés a szélső baloldalon.)

Ennek a természetellenes szövetkezetnek szülötte a mai kormány és a rendszer, a melyben most már negyedfél évtizede élünk. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Ez a természetellenes szövetség szülte azt, hogy azalatt, mig más nagy nemzetek társadalmi és gazdasági tusákban edzették meg erejüket és forrottak ki, azalatt mi mint egy taposó-malomban jártunk. A magyar törvényhozások évtizedeken keresztül idejük javát annak szentelték, hogy egy egész inproduktiv munkát, az Ausztriával való kiegyezéseket és a hadi költségvetéseket elintézhessék. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Ugy állott szerepünk a világ előtt, mintha egyébre se volnánk hivatva, mint arra, hogy ezt a megrekedt és rozoga összmonarchiát valahogy kihuzzuk a sárból. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Más országokban, a változott viszonyoknak megfelelően, az uralkodók munkatársakká válnak a nemzeti kultura szolgálatában (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon), élére állnak annak s az egykor merev uralkodói hatalom valóságos produktiv erővé változik át a nemzeti kultura, a nemzeti haladás szolgálatában. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Mit látunk ezzel szemben a mi hazánkban? Bécsben még ma is az uralomnak változatlan módon és változatlan modorban való fentartása a czél. Itt még mindig a régi spanyol iskola járja, Ebenbürtigkeittal, udvari szabályokkal és hasonlókkal. Másutt, mint Németországban a közelmult napokban, büszkén hivatkozik az uralkodó arra, hogy a »hadsereg és a nép nálunk egy, a hadseregben testesül meg országunk történelme.« (Ugy van! Igaz! a szélső baloldalon.) Mit mondjunk Ausztria-Magyarországról, a hol a hadsereg tagjai 18 nemzetiségért és 18 nemzetért nem lelkesülhetnek, hanem lelkesülésüknek csak egy tárgya maradhat: a császárság. Bécsben az összmonarchia ideájának három főoszlopot emeltek és hogy ha talán tényleg nem is igy következik be, de az értelme az, hogy valahányszor egy uj minisztériumot neveznek ki, azt az utasitást adják: Csináljatok annyi rendészeti törvényt, a mennyi tetszik, beldolgaitokkal nem törődünk, de ne merjétek szentségtelen kezeitekkel megérinteni a monarchiának három főoszlopát: a hadügyet, a hadsereget és az Ausztriával való gazdasági közösségnek megbonthatlan oszlopát (Ugy van! a szélső baloldalon. Felkiáltások a szélső baloldalon: E nélkül nem lehet miniszter senki!), mert ugy hiszik, hogy a hadsereg és a diplomáczia az, a mely fentartja a dinasztiának az erejét és azt hiszik, hogy a gazdasági közösség az az oszlop, a mely fentartja a kedves Ausztria életét. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Az politikai irány, a mely ennek az udvari politikának a szolgálatába szegődött, kifelé a hazával szemben erős ellenkezésbe jutott. 1875-ben Tisza is teljesen oda szegődött az udvari politikához. Mi sem természetesebb, mint hogy az udvari politikához való ily szegődés erős hazugságokba sodorta a pártot. Korcsszülött lett a szövetkezés vége és a korcsszülöttnek a hibáit leplezni kell. Leplezték ugy, hogy felvették idehaza a haladás és szabadság eszméjének minden czimét, kisajátitották maguknak a liberalizmusnak, a demokrácziának jelszavait és más, a népnek tetszetős jelszavakat. Befelé markirozniok kellett a szabadság eszméjét, és ez alatt a legreakcziónáriusabb iránynak, a legközépkoribb hadseregnek 25 év alatt milliárdokat szavaztak meg. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Az első, a mi áldozatul esett ez udvari politikának, a közéletbeni szabadságnak az eszméje és ezzel együtt az egyéni szabadcselekvés becsülése. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Valósággal leforditották magyarra az egykori »gutgesinnt« jelzőt, azzal a különbséggel, hogy a magyarra forditott értelemben »gutgesinnt« egyén nem császári, hanem miniszteri és főispáni sablonok szerint él a felsőbbségnek kedves életet. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Az állam a nemzet intelligencziájának a javát közhivatalokra foglalta le. Valóságos rablógazdaságot folytatunk, mikor minden közszolgálati ágat bérbeadunk az államnak. Magyarországon produkáltunk havi háromszáz forint fizetéssel méltóságos urakat, holott Amerikában ennyi jövedelemmel a munkás szerényen meghuzza magát. Pedig a bürokráczia terjedése forditott viszonyban van a közszabadságok fejlődésével. Ma már a parlament is csak unott fölösleg, s az ellenzék hazafias felbuzdulására a tulsó oldalról csak fanyar mosoly a válasz. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Szóval, beállott a teljes meddőség, elapadtak a nemzeti akaraterőnek kutforrásai. Az országban sivár a kép mindenütt. Oda jutottunk, hogy milliók lelkét más tartalom nem

---

oltotta ezt a vágyat szivébe. Ő parancsol, senki más. A mit a jó isten elvégez: abban apjának is kész szivvel meg kell nyugodni.

Közbe jött Kovács József is, a ki gyakran átlátogatott Hencseyhez. Ezen kivül Lajos egyik vasárnapra áthivatta Nemes-Káptalan-Tóthiban lakó bátyját is s ez is le törekedett az öreget ellenzéséről beszélni. Végre sikerült is. Az öreg kovács megjuhászodott s utóbb jó szivvel beleegyezett Lajos fia távozásába, sőt még azt sem ellenezte, hogy Imre fia is elkisérje bátyját Bécsig.

Volt az öreg Hencseynének Szent-Péter-Urban egy távoli rokona s annak egy csinos férjhez menő lánya. Hencsey csak Julinak nevezi levelében. Saját szive sugallotta-e neki, vagy az apa biztatta föl: ez a lányka is marasztotta Hencseyt. Édes szóval, könyező szemmel s talán nem is csupán rokoni szeretettel marasztotta.

Hencsey igy emlékezik e jelenetről:

— Azt is mondotta pedig az én szeretett hugom, hogy hátha az isten ugy rendelte, hogy együtt éljünk, együtt haljunk, elmegyek-e mégis tőle messze földre? Megnyugtattam, a mint erőmtől tellett. Megmondottam neki, hogy az ő szerelme hervadó, az én lelkem pedig hervadhatatlan szerelemmel van tele az én Ur Jézus Krisztusom iránt, nyugodjék meg ő is abban, a mi elvégeztetett. Haza vezérel engem még az Isten.

A női lélek gyöngéd vonzalma se inditotta meg.

A mint apja beleegyezését megnyerte: rögtön irt Béla Józsefnek, ki akkor, mint már emlitettem, Liptóvármegyében Király-Lehotán volt rokonainál. Tudósitotta arról, hogy a külföldi utnak most már semmi akadálya nincs s hogy ő junius végén már Bécsben lesz a szállón vagy valamely mühelyben.

Az utrakészülés néhány napot vett igénybe. Meglátogatta Kovácsékat, meglátogatta a keszthelyi ismerősöket és hiveket és mindazokat, kik Keszthely körül a hegyek közt elszórtan tanyáztak és hozzá ragaszkodtak.

Bármily örömmel gondolt arra, a mikor ő Fröhlichhel, Debrunerrel, Kochhal, a levelekből már jól ismert svájczi testvérekkel fog személyesen találkozni, mégis minél inkább közeledett az elválás napja, annál nagyobb szomoruság lepte meg lelkét Mintha előre érezte volna az örökre való elválásnak sejtelmeit.

Borus kedélylyel bucsuzott el kisded szülőházának tájától, gyermekkorának édes emlékeitől, sőt ez emlékek oly élénken tolultak lelke elé, hogy egy szép somfa-bokrot, mely a falu mellett egy domb oldalában virult, kétszer is meglátogatott.

— Mikor kis gyerek voltam, sokat heverésztem ennek árnyékában. Alig tudtam tőle elválni.

Igy ir.

Könnyezve bucsuzott el a helybeli plébánustól. Jegyzetemből ugy látom: Baranyay volt a neve. Még Páhokra is átment s még az ottani uj papnak is elmondta, hogy az isten áldja meg.

Junius 22-re szerdai napra lett az indulás elhatározva s ő e napon Imre öcscsével meg is indult. Korán hajnalban indultak el Zala-Egerszeg felé s a fölkelő nap már a rádi határban érte őket.

Az előző napon nem ment át Kovácsékhoz. Valami akadály jött közbe, vagy talán édes anyja nem engedte, hogy az utolsó napon is távol legyen. De azt még se mulasztotta el, hogy levélben ne vegyen tőlük bucsut utoljára.

AZ ARANYHEGY.

REGÉNY. 36

Irta: JEAN RAMEAU.

MÁSODIK RÉSZ.

Renaud megborzongott erre a két szóra, melyekben némi guny nyilvánult és az igazság hirtelen behatolt elméjébe, mint a hogy a tenger bezudul a lyukat kapott hajóba.

— Akkor hát nem szeret! — kiáltott föl.

— Pémartin ur! . . .

— A fiam kellett neki, nem én!

Dorionné fölállt, Zote, nem értette miért, de látta, hogy atyja szenved s odaszaladt hozzá, átölelte rövidke karjaival.

— Gondolhattam volna! — mondta magában Renaud, a fájdalomtól földult arczczal. — Nem én kellettem neki.

De az ajtófüggöny széttárult és Clary megjelent.

— Bocsásson meg! — szólt, szemében tele könyekkel s odament Pémartinhoz. — Anyám hibázott, hogy elmondta önnek. . . . Bocsásson meg nekünk!

Térdre esett és a két kezébe rejtette el arczát. A függönyön át önkéntelenül meghallotta a beszélgetést, megértette, mennyire szerencsétlen Zote atyja és előjött.

— Anyám hibázott! — ismételte. — Szivesen lettem volna az ön neje. Szerettem is volna talán.

— Szándéka nagyon megtisztel, kisasszony— mondta Renaud és kézen fogta a fiát. — Engedje, hogy elbucsuzzam önöktől.

— Oh, hát elmegy?! — kiáltott fel Clary.

És térdein a gyermek felé fordulva szólt:

— Isten veled, édes kis barátom. Te majd bocsánatot kérsz számomra apádtól, ugy-e? Tőled nem tagadja meg talán. . . . Isten veled édes, légy mindig engedelmes és jó, imádkozzál értem az irgalmas istenhez; nem látsz engem többé!

— Mit jelent ez? — kérdezte Dorionné a leányához lépve.

— Azt jelenti, hogy megelégelten ezt az életet. Neked soha se tetszik semmi se abból, a mit én akarok, jobb hát ha elválunk egymástól.

— Hallgass!

— Nem hallgathatok többé.

— Hová akarnál menni, szerencsétlen?

— Vannak még kolostorok a vénlányok számára.

— Sokkal függetlenebb vagy, semhogy kolostorban maradnál.

— Nos akkor elmegyek máshová.

— Rossz leány! — szólt Dorionné s igyekezett Claryt a karjaiba ölelni. — Mindig csak szomoritasz engem!

— És te, engem?

— Nem teszem többé, maradj!

— Nem maradok. Három nap se telnék bele és ujra kezdődnék. Semmiben sem értünk egyet. Jobb, ha elmegyek.

— Hallja, Pémartin ur? — fordult Dorionné a grófhoz. — Zavarban vagyok, a miért ön ilyen jelenetnek lett a tanuja.

— Nem kellett volna előidézned — válaszolta a fiatal leány, a kinek idegessége könyzáporban oldódott fel. — Nem engedhetem igy távozni a legrokonszenvesebb, a legbecsülésre méltóbb embert, a kit e világon ismerek. Ugy van, Pémartin ur, higyjen rólam bármit is, de ne kételkedjék becsülésemben, a csodálatban, melylyel jelleme iránt viseltetem. Véremmel szeretném megváltani a fájdalmat, melyet önnek okoztam.

— Meg fog neked bocsátani — vette át a szót Dorionné, megrémülten attól, hogy elveszti a leányát. — Ugy-e megbocsát neki, Pémartin ur? Oh, ha csak egy kicsit is szereti, akadályozza meg a távozásban! . . . Immár csakis önben reménylek. Engedje meg, hogy örökbe fogadjuk a fiát. Nem lesz rossz sorsa itt nálunk! . . . . Oly igen hálásak volnánk ön iránt!

Renaud rettenetesen sápadt volt. Ránézett a fiatal leányra különös szemeivel, a szinte fehér szemekkel, melyeknek minden fénye gyengédségben olvadt meg, feléje tolta a kis fiát és halkan mondta:

— Tartsa meg Clary kisassony. Egyedül utazom el.

Clary egész testében megremegett, elámultan meresztette tekintetét a grófra.

— Igazán? — kérdezte percznyi hallgatás után. — Nálunk hagyja Zote-ot? Igazán?

— Önöknél hagyom.

— Oh, milyen jó ön!

Megfogta a Renaud kezét, megcsókolta, könyekkel boritotta.

— Oh, milyen jó ön, Pémartin ur! Enyém vagy, Zote! Egy kicsit mégis az enyém vagy! . . . . Köszönöm! Köszönöm! — tette hozzá, a grófhoz visszafordulva. — Gyakran meglátogatja majd, ugy-e? És olykor-olykor én is elviszem önhöz Angliába! Mert az öné marad! Nem akarom önt megfosztani tőle, gondolhatja! A kettőnké lesz. Mégis csak apja és anyja leszünk. És talán . . .

De behunyta a szemét, nem merte hangosan kimondani a nagyon édes, nagyon különös reménységet, mely hirtelen fakadt szivében; beérte csak a „köszönöm“ szó ismétlésével, miközben szorongatta a Renaud kezét. Annyira meghatott volt, hogy szédült a feje. A boldogságtól is megszédülünk.

Pémartin megölelte a fiát, azután fejét lehajtva mondta Dorionnénak:

— Elküldöm majd Zote kiszolgálására Mérinát. Isten önökkel. . . . Tudósitsanak hogylétéről mentől gyakrabban. . . . . Ha majd nagyon unatkozom, visszajövök.

Dorionné a másológéphez vezette a gyermeket s megengedte neki a kerék forgatását, hogy ne vegye észre apja távozását.

Ez pedig elment, ingadozó lábakkal, nem nézett vissza Claryra, a kit pedig szeretett, a kit most talán még jobban szeretett, mert hiszen az emberi sziv ugy van megalkotva, hogy azokhoz ragaszkodik a legerősebben, a kik szenvedéseket mérnek reá.

Zote forgatta a másológép kerekét.

X.

— Milyen jó ő! — mondta magában ismételten Clary, egészen megbénultan a fájdalomtól.

Nem tudott hinni a szemének. Zote az övé volt! Atyja föláldozta magát ő érte, Claryért! És mikor tette ezt? A mikor észrevette, hogy ő kegyetlen volt iránta. Oh igen, Renaud jó volt, jó, mint maga a jó isten!

— Zote, nagyon kell majd szeretned apádat! — mondta a gyermekhez menve, a ki még mindig a gépben gyönyörködött. — Mindig engedelmeskedned kell neki, a mikor majd nagy leszel, mindenben meg kell fogadnod a szavát. Megigéred, ugy-e kis kincsem?

— Meg — felelte Zote. — Nézd hogyan forog a kerék!

Clary azonban lelkifurdalásokat érzett, a miért ennyire önző volt, a miért igy megfosztotta az apát a fiától.

— Mit gondolhat rólam? — tünődött magában, pironkodva.

És rögtön elhatározta, hogy jóváteszi hibáját Pémartinnal szemben, hogy tesz valamit a kedvére. De mit? Elkiséri talán Zote-tal együtt Havre-ba? Igen, ez helyes lesz, el kell kisérnie Havre-ba. A lehető legkevesebb, hogy egy apa gyönyörködhessék a fiában a hajó elindulásának pillanatáig.

Fölkereste anyját és közölte vele a szándékát.

(Folytatása következik.)

tölti be, mint a felekezeti gyülölködés. A Széll-kabinet kormányra jutása semmit sem változtatott ezen a helyzeten. (Egy hang a szélső baloldalon: Hisz ő maga mondta, hogy nem!) Igaz, hogy valaminek változni kellett, mert hiszen a Bánffy-féle erőszakosság után a methodusban más irányt kellett követni, különben az udvari politika felmondta volna a szolgálatot. A kormánynak uj feje az addigi rövid, darabos, nyers, érdes beszédek után sima, zengzetes frázisokat hallat. A volt nemzeti párt szintén meg lehet elégedve, ideákat ugyan nem hozott a jövevény és igy azoknak megvalósitását nem láthatjuk a pártkeretben. . . .

Horánszky Nándor: Azt nem tudhatja!

Krasznay Frrencz: . . . Hanem a szép és a sok szó kultusza, az meleg fogadtatásra talált. A Széll-kabinet a közhelyeknek, a locus communisoknak miniszteriuma. (Mozgás jobbfelől.) De sajnos, a magyar nép, a magyar nemzet annyira gyönge volt, hogy ezek a csillogó szavak elégségesek voltak elaltatására. Nagy eszmék után nem áhitozott a nemzet és igy megelégedett azzal, a mi beállott, hogy a miniszterelnök koncentrálta önmagában a kormánypártot, hogy ő valóságos extraktuma a liberálizmusnak ugy, hogy elmondhatja magáról, hogy a szabadelvü párt, az én vagyok. Ne ábrándozzanak a magyar állam kiépitéséről, hanem épitsék ki az egységes magyar nemzetet. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Ezt én is mondtam! (Ugy van! a jobboldalon.)

Krasznay Ferencz: Állitsuk talpra azt a tizenkét millió földmivest és munkást, . . . (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Ezt én is mondottam! (Ugy van! a jobboldalon.)

Krasznay Ferencz: . . . mely a legszegényebb tudatlanságban tengődik. Adjanak a nemzetnek erőteljes iparos és kereskedő osztályt, a mely viszont megadja az egészséges demokrácziát. Ha ezt megadták, akkor mondhatják, hogy épitettek. (Ugy van! a szélső baloldalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Ez nem frázis? (Felkiáltások jobbfelől: De az!)

Krasznay Ferencz: A nép a közigazgatás szemében sajátságos valamivé vált; mert semmi más, mint kihágási objektum. (Derültség a szélső baloldalon.) Több kihágást követhet el az a szegény ember egy nap a halászati, a borászati, a vadászati törvény ellen és isten tudja hányféle más törvény ellen, mint a mennyi falatot egy nap lenyel. (Ugy van! a szélsőbalon.)

A 67-es udvari politikának legszomorubb, legmegdöbbentőbb következményei a gazdasági téren következtek be. Megteremtették az osztrák iparadót. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) És ez az osztrák iparadó adja magyarázatát az osztrák ipar fellendülésének, egyuttal az osztrák iparos osztály mai nagy gazdagságának. Ez a védvámos rendszer aztán megvalósitotta József császár egykori álmát, hogy Magyarország maradjon nyerstermelő ország, éléskamara és a kedves Ausztria legyen az eltartott, gazdagodó iparos állam. Nem is volt szüksége az osztrák gyárosoknak, hogy magukat az internaczionális verseny küzdelmeinek kitegyék. Másfél óranyira Bécstől, megvolt biztos gyarmatuk oly fogyasztási képességgel, a mely évről-évre emelkedik. Nagyon természetes, hogy ez a gazdasági politika tetszett az udvarnak, és a magyar kormányoknak kötelességük volt ezt a magyar gazdasági politikát támogatni.

Az 1899: XXX. tczikk azt mondja, hogy a külfölddel megkezdendő tárgyalások előtt az autonom vámtarifa uj autonom vámtarifával helyettesitendő, mely mindkét állam gazdasági és ipari érdekeit megvédi. A törvénynek első szakasza természetesen abban a feltevésben tartja fenn Ausztriával a közösséget, ha a viszonosság helyzete fennáll. Ma tehát az egész vámközösségi helyzetnek nem egy Ausztriában is meghozott törvény, hanem egy Ausztriában létező vagy nem létező tényleges állapot adja meg az alapot; már pedig a tényleges állapotok ugyancsak változásnak vannak kitéve, Huszonnégy óra alatt minden megváltozik; ki tudja azt, hogy Ausztriában egy meggondolatlan intézkedés nem-e sérti meg, ha nem is szünteti meg a viszonosságot? Kérdi a kormányt, el van-e készülve erre az eshetőségre? (Halljuk! Halljuk!) Elkészitette-e az önálló magyar vámtarifa tervezetét? Közzétette-e, megvitatta-e, kitette-e a közvélemény nyilt piaczára, mint annak idején Németországban tették? Elkészitette-e az önálló magyar vámszolgálati szabályzatot? Megtette-e azt a százféle intézkedést, mely szükséges ahhoz, hogy alkalomadtán egy gombnyomással felállitható legyen a magyar önálló vámterület? Szóló ugy tudja, hogy egy lépést sem tett ebben az irányban. Megfér-e ez azzal a gondossággal, mely gondosság azt kivánja, hogy minden eshetőséggel szemben készen álljunk? (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Az önálló vamterület kérdése előkészitve nincs, s a kormány ép ugy vesztegel, mint vesztegelt az 1899-iki törvény megalkotásának idejében. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Pedig a német vámjavaslat alaposan megváltoztatta a helyzetet, és mégis a legfőbb kérdésekben teljes homályban vagyunk.

A bizonytalanságnak ebben a világában mit látunk? Azt, hogy felvonulnak sorra a kormánypárt közgazdái, megszólalnak a hamis hangu siposok (Derültség a szélső baloldalon.) és igazolják a Bécsben kiadott jelszót: a voluntas imperatorist. a közös vámterületnek a boldogitó mivoltát.

Az önálló vámterület előkészitve nincs, hanem a várakozás és vesztegiés terére léptünk, s azt várjuk, mi lesz Ausztriával. Idéz Enyedi Lukácsnak egy czikkéből, a ki ebben az önálló vámterület hivének vallotta magát s elitélte a kormány eljárását, s kijelentette, hogy az ország tönkremenetele és gazdasági kihasználása okozati összefüggésben van a kormány politikájával. És mégis támogatja a kormányt. Politikai czinizmus az, ha valaki támadja a kormányt, az önálló vámterület hive s mégis a kormányt támogatja. Szükségünk van az önálló vámterületre, hogy nyerstermény einknek a belfogyasztást biztositsuk, hogy iparunkat fejlesszük, mert az ipar maga a kultura. (Helyeslés a szélső baloldalon.) Idézi Horánszky Nándornak az 1898-iki költségvetés tárgyalásakor elmondott beszédét, melyben kijelentette, hogy csak egy rossz kiegyezés és kvótaemelés kell s az ország tönkremegy. S ime a kvótaemelés megvan s egy rossz kiegyezés előtt is állunk, Horánszky pedig ott van a kormánypárton, a hol a hatalmat támogatják. Ez arról győzi meg szólót, hogy odaát nem elveket és igazságot képviselnek, hanem a hatalmat. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Szóló pedig a hatalmuk fentartására semmiféle költségvetést nem hajlandó megszavazni. (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps a szélső baloldalon. A szónokot számosan üdvözlik.)

Gróf **Zselénszky Róbert**: Utal arra, hogy Ausztria-Magyarország már jó ideje nem termel annyi gabonát, mint a mennyit fogyaszt és ennek következtében tetemes importra szorul. Ebből kifolyólag, ha vámközösségben megmaradunk, a magyar és osztrák kormányoktól fog függeni, hogy milyen áron keljenek mezőgazdasági terményeink, különösen pedig milyen legyen gabonánk ára. Ha megmaradunk a jelenlegi 1.50 koronás buza és rozs, 1.20 koronás zab, 0.50 koronás tengeri határ kedvezményes vámok mellett, akkor, ezentul is a jelenlegi konjunkturákat véve alapul, 4.50 koronával lesz olcsóbb a buzának, 3.50 koronával a rozsnak, 2.80 koronával a zabnak és 2.50 koronával a tengerinek az ára, mint a hogyan kelnek ezen czikkek azon nyugati szomszédainknál, a kik mezőgazdasági terményeiket kellő vámvédelemben részesitik. Ebből arra a következtetésre jut, hogy a jelenlegi vámtételek meg nem maradhatnak többé. A vámok kijátszását meg kell akadályozni.

Az őrlési forgalom megszüntetése nagy előnynyel járt a magyar mezőgazdaságra. A liszkivitelünk emelkedett, tehát nem bizonyult valónak azoknak aggodalma, kik az őrlési forgalom megszüntetésében a malomipar veszedelmét látták. A fedezetlen határidőüzlet elleni küzdelmet folytatni kell. A valódi kereskedelemnek és iparnak semmi köze sincs a fedezetlen határidőüzlethez. A komoly körök állást is foglalnak folyton ellene és ennek megtiltását kérik a kormánytól, mert tudják, hogy csak káros hatással van a kereskedelemre. Annak illusztrálására, hogy a fedezetlen határidő képes a vámok hatását kijátszani, felhozza, hogy a mikor Németország néhány év előtt 3 márkával felemelte a buza árát, tehát logikusan azt kellett föltételezni, hogy a buza ára 3 koronával drágább lesz, ott a buza ára a spekuláczió operácziója folytán olcsóbb lett. Majd a befektetésekről szól és ott azt a tételt állitja fel, hogy a kormányok csak nagy gazdasági krizisek után eszközöljenek nagyobb beruházásokat, a mikor azonban a magánvállalkozás elég erős és élénk, az államnak nem kell befektetésekről gondoskodnia. Ezután a Németország uj vámtarifa-javaslatával szemben tanusitandó magatartásunkról szól és azt követeli, hogy nekünk Németországgal szemben maximális és minimális tételeket biztositani kell. Ha ezt nem tesszük, ismét be fog özönleni hozzánk a szerb és román szarvasmarha és az plasz bor. Rá kell térni az utra, mely a nemzeti munkát és termelést irta zászlajára. A kormány iránt bizalommal viseltetik és azért a költségvetést elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Elnök az ülést berekeszti.

Az ülés végződik délután 1 óra 50 perczkor.

A szabadelvü párt ma este fél 8 órakor értekezletet tartott, melyben a megürült tagsági helyek betöltésére nézve ejtették meg a jelöléseket. A Horvát-Szlavonországokkal kötendő pénzügyi egyezmény előkészitésére kiküldött országos bizottságba a szabadelvü párt részéről kijelöltettek: gróf *Andrássy* Gyula, *Berzeviczy* Albert, *Falk* Miksa, *Horánszky* Nándor, *Láng* Lajos, *Neményi* Ambrus, *Tisza* Kálmán. A Kossuth-párt a maga részéről a bizottságba kiküldi *Barta* Ödönt és *Kossuth* Ferenczet, a néppárt pedig gróf *Zichy* Jánost. Jegyzőknek jelölték: *Szőts* Pált és *Dedovics* Györgyöt. Az V. biráló bizottságba *Kubinyi* Gézát. A függő államadósságokat ellenőrző bizottságba: rendes tagnak *Angyal* Józsefet, póttagoknak *Zsámbokréthy* Emilt és *Adamovits* Bélát. A gazdasági bizottságba: *Lázár* Árpádot. Az igazságügyi bizottságba: *Tomasics* Miklóst. A függetlenségi párt *Győry* Eleket küldi ki. A kérvényi bizottságba: *Nedelkovics* Tivadart. A közgazdasági bizottságba: *Dedovich* Györgyöt. A közlekedésügyi bizottságba: *Kovacsevics* Istvánt. A közoktatásügyi bizottságba: *Werner* Gyulát. A mentelmi bizottságba: *Popovics* Vazul Istvánt. A naplóbiráló bizottságba: *Csincsek* Flóriánt. Az összeférhetlenségi bizottségi bizottságba: gróf *Pejacsevich* Tivadart. A pénzügyi bizottságba: *Schmidt* Józsefet és *Josipovich* Gézát. A számvizsgáló bizottságba: *Adamovich* Bélát. A védérő bizottságba: *Josipovich* Gézát és *Domahidy* Elemért. A vizügyi bizottságba: *Kovacsevics* Istvánt. A zárószámadási bizottságba: *Popovics* Vazul Istvánt. Az Erzsébet-szoborbizottságba: *Dedovich* Györgyöt. — Az értekezlet azután letárgyalta a kisebb tárczák költségvetését, Jakabffy Imre referálása alapján letárgyalták a belügyminiszteri tárcza előirányzatát s a belügyminiszter törvényjavaslatát a vármegyék közigazgatási, árva- és gyámhatósági kiadásainak fedezésére szolgáló póthitelről. Végezetül Cseörgheő Gyula előadása alapján letárgyalták a kereskedelmi tárcza előirányzatát.

A margittai mandátum. *Margittán*, mint nekünk irják, e hó 29-én kezdődött meg az *Örley* Kálmán mandátumának érvénytelenitési ügyében elrendelt bizonyitás-felvételi vizsgálat, melyet dr. *Plopu* György, nagyváradi kir. táblai biró vezet. A vizsgálatnál a kérvényezőket *Aigner* Adolf képviseli, a megtámadott választók védője dr. *Várady* Zsigmond, a választásvédőké dr. *Winkler*. Ezeken kivül jelen voltak: a megtámadott *Örley* Kálmán, továbbá *Szatmári* Mór, kinek pártja adta be a peticziót és mindkét pártról többen. Az első napon, melyen a kihallgatások délelőtt 9-től délután 2-ig és délután 5-től este 9-ig tartottak, a Szunyogd községből beidézett 15 tanu közül tizennégyet hallgattak ki. A kihallgatás eredménye kétségtelenül a kérvényezőkre kedvező. Azok a tanuk, kik mint az Örley választói idéztettek meg, egytől-egyig bevallották, hogy a községbirájától, *Pap* Simontól pénzt kaptak a választás előtt fejenkint 4 koronát, sőt többen határozottan vallották, hogy a pénzt oly kikötéssel kapták: hogy Örleyre szavazzanak. A többi pedig a pénzfelvétel jogczimét megmondani nem tudta. A tanuk vallomásából kiderült, hogy azok a közjegyzői okiratok, melyeket Örley Kálmánék a kuriai tárgyalás rendjén produkáltak, valótlanságokat tartalmaznak, mert az eskü alatt tett vallomások megczáfolják a közjegyző előtt tett állitólagos nyilatkozatok tartalmát. Kideritette a tanuk kihallgatása azt is, hogy Szunyogdon nem ugyan a jegyző, hanem ennek irnoka szedte össze a választókat Örley Kálmánra, a pénzeket pedig a községbiró osztotta ki. — *Papp* Simon biró kihallgatása a mai napra maradt.

Cseh egyetem. Az osztrák költségvetési bizottság a *föiskolát* ismét tárgyalja. *D'Elvert* tagadja a brünni cseh technika felállitásának törvényességét, mert az nem birodalmi törvény utján jött létre; ennek a tételnek a törlését inditványozza. Egy *cseh egyetemnek* Morvaország egyik német városában való felállitását a németek nem engedhetik meg. Ez a kérdés nem tisztán kulturális, hanem nemzetiségi politikai s ezért a kormány, ha semlegességét meg akarja óvni, nem oldhatja meg máskép, mint a két nemzetiség közös egyetértésével. *Stranszky* polemizál az előtte szólóval és kijelenti, hogy egy cseh egyetem felállitása szükséges a prágai egyetem terheinek megosztása szempontjából. *Marchet* a német államnyelv elismerését követeli. *Kramarz* kijelenti, hogy Ausztria lakosságának többsége sohasem fogja elfogadni a német államnyelvet. A csehek szivből óhajtják a nemzetiségi béke helyreállitását, azt azonban nem türhetik, hogy a csehek egyik feltétlenül szükséges kulturkövetelésének teljesitése, a milyen a cseh egyetem felállitása, a németek közt tapasztalható radikális áramzat hozzájárulásától tétessék függővé. *Hartel* közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy a közoktatásügyi kormányzat elvileg jogosultnak ismeri el az egyetem tekintetében felhozott óhajt. Morvaország, tekintettel a lakosság számára, adóképességére és kulturális jelentőségére, komolyan tekintetbe jön uj egyetemek felállitásánál. A miniszterelnök az eddigi tapasztalatok alapján nem igen tartja tanácsosnak, hogy egyetlen kétnyelvü egyetemet állitsanak fel. *Herold* kijelenti, hogy a csehek casus bellinek tekintenék D'Elvert inditványának elfogadását. A tárgyalást holnap folytatják.

Protestánsok a Balkán-félszigeten.

A görögkeleti egyház szervezeténél fogva távolról sincs olyan egységes és hatalmas, mint a római. Épen ezért a Vatikánban már rég foglalkoznak azzal a kedvencz eszmével, hogy a különböző patriarchátus alatt álló keleti egyház hiveit ismét vissza vezessék az egyedül idvözitő egyház kebelébe. De drczára annak, hogy a keleti egyházban a támadásokkal szemben nincs meg az az ellenálló képesség, a mi megvan a római egyházban, a római egyház mind e mai napig nem nagy eredményt tud felmutatni a szláv népek között. Épen ezért érdekes a Zágrábban megjelenő «Srbobran» czimü szerb lap egy közleménye, melyben a protestánsoknak a Balkán-félszigeten való térfoglalásáról ad hirt. A nevezet lap ugyanis idevonatkozólag a többek között ezeket irja:

Azoknak, a kik a dolgokat figyelemmel kisérik, rég óta feltünt, milyen nagy és intenziv tevékenységet fejtenek ki *amerikai, német és angol misszionáriusok Maczedóniában és Ó Szerbiában.* És ez a protestáns müködés az orthodox egyházra nézve sokkal veszedelmesebb, mint a katholikus, mert a görögkeleti és a protestáns vallás között *külsőleg nagy a hasonlóság* és igy a missziónáriusok a népnek könnyen megmagyarázhatják, hogy a két vallás között tulajdonképen semmi különbség nincs.

Azt hisszük, hogy a zágrábi lap nagyon téved akkor, midőn a protestánsoknak a *Balkán-félszigeten* való előnyomulását a keleti és a protestáns egyházak *külső* hasonlatosságának tulajdonitja, mert hasonlatosságról csak annyiban lehet szó, amennyiben mindkét egyházban, kevés kivétellel, az isteni tisztelet nyelve a gyülekezet anyanyelve. Sokkal inkább megfelel a valóságnak az, hogy a protestáns propagandának *szamaritánusi* tevékenysége a leghatalmasabb fegyvere.

A török hatóságok ugyanis mindenben, a mi a betegek ápolásával, az orvosi gyakorlattal és a szegények gyámkodásával összefüggésben van, a legnagyobb indolencziát tanusitják; a protestáns missionáriusok tevékenysége pedig épen ezekben tünik ki leginkább. A hol a protestáns missionáriusok letelepednek, ott első dolguk mindenekelőtt kórházak, szegény- és betegápoló-intézetek létesitése. Legnagyobb eredményeket ért el a protestáns misszió *Bulgáriában*, tehát abban az országban, melyben a római katholikus propaganda is a legnagyobb buzgalommal müködik. Itt a bulgáriai synodusnak organuma, a *Cerkovni Vjsnik* közelebbről egész szomorusággal és félelemmel panaszolja, hogy a görög keleti egyházat, a római katholikusok és a protestánsok térfoglalása meg fogja semmisiteni.

És ez a félelem nem is egészen alaptalan, mert csak *Rusztesukban* nem kevesebb, mint három felekezet, névszerint: *evangélikusok, baptisták* és *methodisták* munkálkodnak azon, hogy a görög-keleti egyház hiveit elhóditsák. A baptista és methodista felekezet tagjait kizárólag a bulgárok közül nyeri, mig az evangelikusok leginkább bevándorlott németek, kik csak az utóbbi időben mutatnak fel nagyobb eredményeket. De eljárásuk nagyon ügyes és gyakorlatias. Mindenek előtt evangelikus iskolákkal összekötött internátusokat létesitenek, melyekbe a legszegényebb osztály gyermekeit veszik fel. E mellett az evangelikusokat az örmények is támogatják, kik abból a számitásból, hogy az evangelikus internátusokban gyermekeiket ingyen neveltethetik, szives készséggel keresik fel ezeket az intézeteket, nem törődve azzal, hogy azokban az evangelikus egyház tanai szerint neveltetnek. Az evangelikusoknak szép nagy templomuk is van már itt, melyet a *Gusztáv Adolf* egyesület támogatásával épitettek. Az abban uralkodó rend, tisztaság, jó ellátás elég ingerül szolgál a bolgár szülőknek is, hogy gyermekeiket ezekbe az intézetekbe adják, hol ezek is protestánsokká neveltetnek. Az evangelikusoknak *rusztcsuki* temploma és intézetén kivül nem sokára *Konstanczában* is lesz hasonló intézetük, mert a német lapokban nagy buzgalommal és nagy eredménynyel gyüjtenek erre a czélra.

Mindezekből kitünik, hogy az orthodox egyház organumai nem ok nélkül panaszkodnak, hogy a protestáns felekezetek több kárt okoznak nekik, mint a római katholikusok.

Obrenovics és Karagyorgyevics.

A szerb trón körül folyik az aknamunka. A montenegrói fejedelem *Mirkó* nevü második fiát, Karagyorgyevics Péter herczeg pedig tizennégyéves *György* nevü fiát ajánlja Szerbiának és Európának. Nem törődnek azzal, hogy *Sándor* király ma még határozottan tiltakozik a neki tulajdonitott lemondási szándék ellen. *Ferencz Ferdinánd* főherczeg, valamint *Pasics* pétervári utját is ezzel a kétségtelenül többé el nem tagadható kérdéssel hozzák összefüggésbe.

Sándor király ugyan még reméli, hogy lesz fia. Azonfelül erősen bizik a radikális pártban, mely nem hagyja Obrenovics Milos utódját. De kétséges, vajjon Sándor király reményeit osztják-e a Balkán sorsa fölött őrködő hatalmak? Annyi bizonyos, hogy Szerbia sorsát és vele együtt a Balkán nyugalmát nem lehet egyszerüen a gólyára bizni. A végletlenség rossz fundamentum dinasztiák számára és Szerbia sorsa még erősen függ attól, hogy ki ül a trónján.

Mai táviratáink a következők:

Páris, jan. 31.

A Newyork Herald párisi kiadása több beszélgetést közöl, a melyeket a lap munkatársa Sándor királylyal, Draga királynéval és több szerb miniszterrel folytatott. Sándor király az ujságiró előtt reámutatott az elhunyt németalföldi király példájára, a ki már öreg ember volt, mikor gyermeke született.

— Azt remélem, — mondotta Sándor király, — hogy még husz, esetleg harmincz esztendeig elélek. Trónomat a karddal kezemben fogom megvédelmezni. Feleségéről, cselédjéről és lováról az ember nem mond le soha, mondotta Milos ősöm. Ez az én jelszavam is. Ha 1912-ig nem születik gyermekem, akkor a szkupstinával majd megegyezem a trónörökös személyére, de bizonyára nem dr. Georgievics kivánsága szerint, a ki Bécsben összeesküvést sző ellenem a Karagyorgyevics családdal. Pénzügyeink állapota komoly, de 1905-ben minden jobbra fordul majd. Hadseregemre minden körülmények között számithatok.

Draga királyné ezeket mondotta az ujságirónak:

— Mielőtt férjhez mentem, el voltam készülve rá, hogy sokan ellenezni fogják a király tervezett házasságát. A mit most mondanak rólam és a királyról, hogy példás családi életünket megzavarják, az már elkésett. Nem fogunk lemondani és mig a király huszonöt évvel nem lesz idősebb, nem teszek le a reményről, hogy gyermekem fog születni.

Dr. Vuics miniszterelnök azt mondotta, hogy a szerbek orosz szimpátiája igen természetes. A Vuics-kabinet mostani kereskedelmi minisztere, a kiben igen sokan a jövő miniszterelnökét látják, kijelentette, hogy Oroszország most nagyon el van foglalva és igy Szerbia ügyeivel nem törődhetik eléggé.

Belgrád, jan. 31.

A „Magyar Távirati Iroda" jelenti: Az a körülmény, hogy *Karagyorgyevics* Péter herczeg most már *nyiltan trónkövetelőként* lép fel, a mint az országban nagyon elterjedt proklamácziójából kitünik, *Belgrádban mély hatást tett és az udvart kinosan érintette*, mert ezt a lépést néhány évvel ezelőtt még teljesen lehetetlennek tartották és a Karagyorgyevicsokat ugy tekintették, mint a kik teljesen lejárták magukat. De ha a trónkövetelő manifesztuma kétségtelenül nagy hatást tett is, a Karagyorgyevicsok érdekében való mozgalmat vagy éppen *forradalmi kisérletet ez idő szerint teljesen kizártnak kell tekinteni.* Minthogy azonban az a nézet kerekedett fölül, hogy *Sándor* királynak *Draga* királynéval való házasságából *utódok nem várhatók* és minthogy ez a föltevés nagyon előmozditja a Karagyorgyevicsok chanceait, a válás kérdése természetesen politikai megfontolás tárgya is lett, sőt a fáma már a királynak a metropolitával utóbbi időben folytatott ismételt tanácskozásait is ezzel a kérdéssel hozta kapcsolatba. Más részről ellenben hire jár, hogy a király eddig határozottan visszautasitotta azt a feltevést, hogy házasságát fel akarja bontani. Hogy Sándor király beleunt az uralkodásba és lemondásra gondol, a szenzácziójhajhászó fantázia szüleménye. Ellentmond ennek a föltevésnek a király erélyes és szivós jelleme. Sándor királyt a lapoknak az a hiresztelése, hogy Oroszországgal tárgyalásokat folytat a trónról való lemondása tárgyában és hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország között a trónöröklésre nézve megegyezés jött létre, a legkinosabban érintette és hire jár, hogy a *királynak egy meghitt embere legközelebb Bécsbe és Pétervárra utazik,* hogy illetékes helyen kifejezésre juttassa a királynak a trónöröklés kérdéséről való nézeteit.

Zimony, jan. 31.

Karagyorgyevics Péter herczegnek itt nem élnek rokonai. A herczeg tehát nem jöhet ide a rokonai látogatására, legföljebb a barátait keresheti föl. De ez is kétséges, mert nemzetközi egyezmény szerint csupán a határtól tiz mértföldnyire szabad jönnie.

Béke-ajánlat Angliának.

Anglia felől már nem hallszik olyan hangosan a béke dala. Az európai konczert is már alább hagy a békéről szóló remény-himnuszaival. Angolországban ugy tesznek, mintha közönyösen, sőt elutasitóan fogadnák a béketörekvéseket. Ez a diplomácziai fogás annak az elleplezésére való, hogy voltaképen Anglia is erősen óhajtja a békét. Mert ha ezt nyiltan kimondanák Londonban, nem szabhatnának olyan kemény föltételeket a búroknak. Most már kétségtelen, hogy mindkét fél óhajtja a békét, de egyik a másikra szeretné tukmálni a kezdeményezést, hogy aztán magának kedvezőbb föltételeket teremtsen.

Lehetséges ilyen formán, hogy soká tart még ez a huzavona, melynek nincs egyéb czélja, mint a másik fél kiéheztetése. Az angolok egyelőre ujabb csapatok küldésére készülnek, hogy igy is megmutassák, hogy nincsenek reászorulva a békére.

Mai táviratáink a következők:

London, jan. 31.

A *Standard*-nak jelentik *Brüsszel*-ből: A németalföldi kormány *Vilma* királynő kivánságára inditotta meg a békeakcziót. A királynő nagyon melegen ohajtja a háboru befejezését s minisztertanácsot hivott össze, a mely elhatározta, hogy a királynő kivánságát teljesiti s megkezdi a békeakcziót, *Krügert nem hivatalosan, hanem bizalmasan értesitették* a tervezett lépésről. Krüger kijelentette, hogy nincsen abban a helyzetben, hogy a németalföldi kormányt a béke közvetitésével megbizza, mert ennek első feltétele az volna, hogy *az angolok elismerjék a búr államok függetlenségét.* A németalföldi kormány ennek ellenére elhatározta, hogy a béke dolgában jegyzéket küld az angol kormánynak.

London, jan. 31.

A *Times* a következőket irja: A kormánynak az a rendelete, *a mely két zászlóalj mozgósitásáról szól*, a nemzetnél azt az örvendetes hatást kelti, hogy a kormány el van tökélve, hogy *a búrok ellenszegülésének megtörését* addig fogja folytatni, a mig vagy leteszik a fegyvert, vagy pedig elegendő biztositékot nyujtanak arra, hogy hajlandók azt az egyetlen föltételt, a melyet nekik szabhatunk, elfogadni. A brit nemzet őszintén óhajtja a békét, de nem oly szangvinikus, hogy a németalföldi kormánynak jóakaró, bár egészen szokatlan akcziójához nagy reményeket füzne. A brit nemzet egészen *más eszközökbe helyezi bizalmát*, hogy a háborunak mielőbb véget vethessen.

London, jan. 31.

A kormány szükebb tanácsa ülést tartott, melyen a németalföldi kormány jegyzékére adandó *választ* állapitották meg. A végleges válasz fölött azonban még a mai minisztertanács fog dönteni.

London, jan. 31.

Az esti lapok jelentik: A kabinet bizottsága *jóváhagyta a Németalföld jegyzékére adandó válasz tervezetét* és annak egy másolatát elküldötte a hágai angol követnek. A követ a másolatot csak távirati felhatalmazásra fogja átnyujtani, ha a jegyzéket *a mai minisztertanács is*, a melyben részt vesz a kabinetnek mind a husz tagja, *formálisan jóváhagyta.*

London, jan. 31.

A Daily Telegraph értesülése szerint *Lansdowne* külügyminiszternek a németalföldi kormány jegyzékére adott válasza, általános tendencziáját tekintve, azt az udvarias kijelentést foglalja magában, hogy a németalföldi kormánynak nem lévén fölhatalmazása arra, hogy akár a harczban álló búrok, akár az európai megbizottak szószólója legyen és teljesen hiányozván minden konkrét javaslat, közleménye gyakorlatilag nem értékesithető.

Hága, jan. 31.

Megbizható részről közlik, hogy a kormány bizalmasan tudatta a nagyhatalmakkal a békeközvetités megindítását. *Németország* a kezdeményezés támogatását azzal a megokolással *utasitotta vissza*, hogy a német kormány a háboru végéig meg akarja őrizni a legszigorubb semlegességet. A *franczia* és az *orosz* kormányok *helyeselték a kezdeményezést*, de nem csatlakoztak. Az angol kormány nevében pedig *Howard* követ holnap fogja átnyujtani a jegyzéket a holland kormánynak.

London, jan. 31.

A minisztertanács *ma tárgyalta* a németalföldi kormány jegyzékét és az erre adott *válaszhoz hozzájárult.*

London, jan. 31.

(*Alsóház.*) *Brodrick* hadügyminiszter a póthiteljavaslatot a következő fejtegetésekkel kisérte: Az 1900/1901. költségvetési évben a hadi költségek 63 millió fontra rugtak. Az 1901/902. évben 61 millióra rugnak. A mult évben a délafrikai hadsereg átlag 250.000 emberből állott, 1902 január 1-én 237.000 emberből. A hadi kiadások $5\frac{1}{2}$ millióról $4\frac{1}{2}$ millióra csökkentek. Az őrházrendszer a lehető legjobb eredménynyel járt.

Még *három nagy ellenséges csapattest* van a harcz szinterén, tudniillik *De Wett* hadereje, mely bizonyos körülmények közt aggodalmat okozhat, továbbá *Botha* hadereje, melyet a legutóbbi hadmüveletek nagyon akadályoznak mozdulataiban, és *Delarey* csapatai. Kitchenernek az a terve, hogy *ezeket a csapattesteket összeterelje és ütközetre kényszeritse.* Az őrházrendszer bizonyosságot nyujt nekünk az iránt, hogy előbb vagy utóbb csapataink képesek lesznek a búrok egy nagy csapattestét ütközetre kényszeriteni. E kommandók mindegyike vagy 2000 embert állithat ki. Brodrick azzal végzi, hogy a kormány nem lankad ama törekvésében, hogy *Kitchenert mindennel ellássa*, ami szükséges arra, hogy *a háborut oly gyorsan, amennyire csak lehetséges, befejezze.*

VIDÉK.

* **Küldöttség a belügyminiszternél.** Tegnap délelőtt a képviselőházban Pozsgay Miklós országgyülési képviselő vezetésével *Bogyiszló* község elöljárósága tisztelgett Széll Kálmán belügyminiszternél s arra kérték a minisztert, hogy a község felfüggesztett jegyzőjének ügyét, mely már hosszabb idő óta huzódik, véglegesen intézze el. A miniszterelnök méltányosnak találta a község kérelmét s megigérte, hogy a legrövidebb idő alatt átvizsgálja az ügyet és elintézi.

* **Versecz törvényhatósága** a mai napon *Zákó* Milán főispán elnöklete alatt közgyülést tartott, a melyen az országgyülési képviselővé megválasztott *Seemayer* János polgármester helyére *Weifert* Károly eddigi főjegyzőt választották meg egyhangulag. A megüresedett főjegyzői állásra *Koszirovits* István aljegyzőt választották meg. A főispán dr. *Lichtscheindl* Ernőt t. b. főorvossá nevezte ki.

EGYHAZ.

XIII. Leo pápa az indexben. A vatikánban tudvalevőleg egy nyilvántartást, ugynevezett *indexet* vezetnek, melyben az egyház által kárhoztatott és tiltott könyveket jegyzik be. Ezt az *indexet* időnkint az ugynevezett *index bizottság* szokta felülvizsgálni. A vatikánban, mint *Rómából* irják, ennek a felülvizsgáló bizottságnak közelebbről ülése volt és akkor nem kis meglepetéssel vették észre, hogy a tiltott könyvek közt *XIII. Leo* pápának egy munkája is be van jegyezve. A dolog ugyanis ugy történt, hogy 1874-ben, mikor még a pápa *perugiói* püspök volt és *Pecci* Joachimnak hivták, «*A szent szüznek szenvedéséről*» czimmel könyvet irt, melyben a kongregáczió egy kárhoztatandó tételt talált s ezért az eretnekségért került aztán a pápa neve 1875-ben az *indexbe.* Az index-bizottság most egyszerüen törölte a pápa nevét az indexből, de magát a könyvet továbbra is benne hagyta.

UJDONSÁGOK.

— jan. 31.

— *Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése február 1-én lejár, hogy azokat mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.*

Előfizetési árak:

Egész évre	40 k.	— f.
Negyedévre	10 „	— „
Egy hóra	3 „	60 „

Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszebb és legtartalmasabb divatlapjának: a **„Divatszalon"**-nak kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében *előfizetésünk* e lapot *kedvezményes áron*: egész évre 8 koronáért, félévre 4 koronáért, negyedévre 2 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az *Egyetértés* előfizetésével egy utalványon beküldhetők.

— *Személyi hirek.* A pápa ma kihallgatáson fogadta báró *Calice* konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetet. — *József Ágost* főherczeg és neje, *Auguszta* főherczegnő, jelenleg a Rivierán időznek, a hol a telet töltik. Arról, hogy a főherczegi pár ezután állandóan a prágai Hradsinban fog tartózkodni, József Ágost főherczeg szüleinek alcsuthi lakában mitsem tudnak.

— *Kossuth Ferencz betegsége.* A függetlenségi és 48-as párt elnöke *Kossuth* Ferencz néhány nap óta betegen fekszik lakásán. Régi baja tért vissza s orvosai tanácsára nem szabad elhagynia a szobát. A függetlenségi és 48-as párt tagjai minden napon meglátogatják vezérüket.

— **Királyi kitüntetés.** A király *Halagics* Ernő királyi tanácsos és a horvát-szlavon országos pénztár főnökének, saját kérésére lett nyugalmaztatása alkalmából, sok évi hü és hasznos szolgálata elismeréseül a Ferencz József-rend tiszti keresztjét adományozta.

— *A német császár beteg.* Párisból érkezik a hir, hogy a *Patrie* berlini értesülése szerint *Vilmos* császár egy idő óta *májbajban szenved.* Az orvosok véleménye szerint a baj oka az, hogy a császár a legnehezebb ételekkel él és nem igen tart az evésben mértéket.

— **Orleansi herczeg a sorozáson.** Gróf *Eu* Antal, a braziliai trónörökös fia — mint Párisból jelentik — tegnap jelentkezett a sorozó-bizottságnál fölvétel végett, de, mint az *orleánsi* herczeg rokonát, visszautasitották.

— *A spanyol király nagykorusága.* Madridból táviratozzák lapunknak: A polgármester tegnap a városi képviselőkkel közölte a regenskirálynénak azt a kivánságát, hogy XIII. Alfonz király nagykoruságát azzal ünnepeljék meg, hogy Madridnak mind a tiz városrészében uj népiskolákat épitsenek. A városi képviselők elkatározták, hogy a költségeket, melyekhez a regens-királyné is nagyobb összeggel hozzájárul, gyüjtés utján szerzik be.

— **Damad pasa üldözése.** Konstantinápolyból jelentik, hogy a Konsztantárisz testvérek czég tagjait, az ismert görög ékszerészeket, a kik török alattvalók, ma kiutasitották. Azzal gyanusitják őket, hogy előmozditották Damad Mahmud pasa szökését. A porta lépéseket tett Párisban az ott tartózkodó Damad Mahmud pasa kiutasitása végett. Annak idején, a mikor Damad Mahmud Rómában tartózkodott, az olasz kormányhoz fordult a porta hasontó kérelemmel, de nem teljesitették kivánságát.

— **Tisztiorvosi vizsgák Budapesten.** A tisztiorvosi vizsgák Budapesten márczius hónap 17-én kezdődnek. A jelentkezés az illető törvényhatóság által történik, a törvényhatóságnak pedig a folyamodványokat a tiszti orvosi vizsgák országos bizottságai elnökéhez dr. *Ohyzer* Kornél miniszteri tanácsoshoz és nem a belügyminiszterhez kell beküldeniök.

— **Pestis.** Konstantinápolyból táviratozzák hogy Batumban pestisgyanus megbetegedést konstatáltak, a miért is az onnan jövő árukat és utasokat Törökországban orvosilag megvizsgálják.

— *A korcsmai hitel a fővárosban.* Az uzsoráról és a káros hitelügyletekről szóló törvény értelmében a hatóságok évről-évre kötelesek megállapitani a korcsmai hitel maximumát. Az elöjáróságok most közlik az összes korcsmárosokkal, italmérőkkel, valamint a fogyasztókkal, hogy az 1902-ik évre a hatóság a főváros területére *a korcsmahitelt négy koronában állapitotta meg.* Ennél nagyobb korcsmai tartozás tehát biróilag nem itélhető meg.

— **A fiumei kormányzó bálja.** Fiuméből táviratozzák a következőket: Gróf *Szapáry* László kormányzó és édes anyja, özvegy *Szapáry* Gézáné grófnő ma esti bálján egész Fiume képviselve volt. Ritka szép látványt nyujtott a tánczterem Fiume előkelő hölgyeivel, a kik pompás toilettekben jelentek meg. A márványcsarnokban több, mint 600 frakkos ur gyülekezett. Megjelentek teljes számmal a hajóraj tisztjei, a helyőrségi tisztek, a rapprezentanza tagjai, az állami és városi hivatalok tisztviselői, az egyletek és kaszinók képviselői, a bankok és iparvállalatok igazgatói, a tekintélyesebb városi polgárok, a tantestületek férfi és nőtagjai, az összes külföldi konzulok és a hitfelekezetek lelkészei, a susaki, voloscai és abbáziai hatóságok fejei. A notabilitások közt ott voltak: *Rippner* Gyula és *Sachs* Móricz ellentengernagyok, továbbá *Dragoni, Spiess, Ivanovics* tábornokok, gróf *Vay* Ádám és Károly, gróf *Szapáry* Pál, *Lónyay* grófnő, *Zichy* grófnő, *Gaal* Tibor kormányzó-helyettes, gróf *Wickenburg* István, *Fest, Donáth, Kankovszky Hajnal,* dr. *Ballay* min. osztálytanácsosok, *Vio* helyettes-polgármester, *Thierry* törvényszéki elnök, báró *Busche* postafőnök stb. Éjfélkor volt a souper.

— *Tibád Antal betegsége.* *Tibád* Antal állapotában tegnapról mára semmiféle változás nem állott be. A nagybeteg császárfürdői lakásában fekszik, nem bocsátanak be hozzá senkit, mert nagy nyugalomra van szüksége. Körülötte csupán a szolga van és dr. *Discher* jön el minden órában, a ki a beteget gyógykezeli. A mai nap folyamán is igen sokan kérdezősködtek a beteg hogylétéről.

— **Király mint tehénpásztor.** Egyik angol lap érdekes adomát közöl az olasz királyi párról. *Viktor Emánuel* és *Helena* királyné egy különösen meleg napon együtt sétáltak a Racconigi kastély közelében. A nagy melegben a királyné megszomjazott s szeretett volna egy pohár vizet vagy tejet inni. A mezőn megláttak egy parasztasszonyt, a ki tehenét legeltette. A király odament hozzá és kért tőlé egy pohár tejet. Az asszony nem ismerte fel az uralkodót s azt felelte, hogy a tehene nem ád tejet.

— De egy pohár vizet csak hozhat hazulról?

— Szivesen, ha addig vigyáz a tehenemre.

— Jól van.

Az asszony elment vizért, a király pedig vigyázott a tehénre. Körülbelül tiz percz mulva az asszony visszatért a friss vizzel. Az uralkodó beszélgetést kezdett vele.

— Mi az oka, hogy ma olyan kevés ember jár erre?

— Mindenki a kastély felé ment, hogy lássák a királyt, a királynét, meg a kis herczegnőt — válaszolt a parasztasszony. — Csak nekem kellett itthon maradnom, hogy a tehenet őrizzem. Soha sincs szerencsém a királyi családot láthatni.

— No lássa — szólt a király — az egyszer maga szerencsésebb volt, mint a többiek. Én vagyok a király s itt van a királyné is. Ezzel egy aranyat adott az elámult asszonynak.

— **Hirlapforgalom a postán.** Az 1900. évben a posta 115 993 775 hirlappéldányt továbbitott, ezek közül belföldön 96,356.248-at, külföldre 3,856.669 et és külföldről 15,780.838-at. A külföldről érkezett lapok legnagyobb része, 14.989.449 Ausztriából érkezett. A külföldre előfizetők részére küldött hirlapok közül volt 18 politikai, 5 szépirodalmi, 6 szaklap és 3 élczlap. Külföldön a hazai lapoknak 1058 előfizetője volt, ezek közül 333 magyar nyelvü. 626 német nyelvü lapra fizetett elő. Érdekes, hogy német lapjainknak ennél több előfizetőjük nincs a külföldön. Külföldi lapoknak hazánkban 5653 előfizetője volt. Ezek közül legtöbben, 4577-en német lapot járattak, 529 en franczíát, 392-en angolt, 76-an olaszt, 33-an oroszt, 12-en románt, 9-en szerbet, 7-en lengyelt, 6—6 an bolgárt és franczia-angolt, 3-an dánt, 1—1-en magyart, norvéget és oroszt járattak. Spanyol ujságot senki sem járatott hazánkban.

— **Koch tanár elmélete.** Dr. *Koch*, a hires berlini orvostanár, már régebb idő óta azt vitatja, hogy az emberi tuberkulózis nem azonos az állati tuberkulózissal. Az egész tudományos világot érdeklő probléma megfejtésével a budapesti szakférfiak is nagy buzgalommal foglalkoznak és a magyar királyi bakteorológiai intézetben dr. *Preysz* Hugó igazgató vezetése alatt kisérletek folynak, a melyeknek eredményét legközelebb publikálni fogják.

— **A vértanu leányának kérése.** A tizenhárom aradi vértanu egyike volt gróf *Vécsey* Károly, az idegenből hozzánk szakadt, de szivvel-lélekkel magyarrá lett 48-as tábornok. Emlékezetét most ujitja fel egy kérelem, a melyet *Zsombolyán* lakó leánya intézett a miniszterelnökhöz, melyben 33.000 forintot kér a kormánytól, a mely összeget édes atyja annak idején önként ajánlott fel a nemzet szabadság harcza céljaira. Ehhez a kérelemhez *Vécsey* grófnő két nagyérdekü történeti becsü okmányt csatol, az egyik *Kossuth* Lajos elismerő levele, melyben Vécseyt dicsőiti, mint a ki önfeláldozásával és hadvezéri cselekedeteivel 48-ban megmentette az aldunai seregeket, a másik okmány a vértanu utolsó levele, melyben bucsuzik a feleségétől. A németül irt levél magyar forditásban igy hangzik:

Imádott hüséges Linám!
Kedves, mindenekfölött szeretett édes feleségem!
Látom, utolsó perczeimet élem. Nekem meg kell halnom. Isten veled, Isten veled, Isten kisérje minden léptedet. Tied utolsó leheletem is. A tulvilágon, Linám, egy jobb életre bizonyosan egyesülünk. Adjő édes lelkem és bocsásd meg nekem azt a sok bánatot, a mit neked akaratlanul okoztam.
Csókollak, valamint Gizella leányunkat is.

Élj boldogul!
A te szerencsétlen
Károlyod.

Október 6-án reggel hat órakor.

Milli mamának, Spiller Györgynek s mindnyájuknak utolsó Istenhozzád!
A kifizetett árendáról szóló nyugtát itt küldöm. Tegnap elfelejtettem átadni neked.

A hős vértanu minden remegés nélkül irhatta e sorokat. Betüi tiszták, világosak s nagy lelki nyugodtságra vallók.

— *Az angol koronázás költségei.* A párisi *Matin* a hivatalos programm áttekintése után összeszámitja, hogy *VII. Edward* király koronázásának költségei több, mint 100 millió frankra fognak rugni. A pairek, a többi főranguak és a hölgyek különféle jelmezei 20 millió frankba kerülnek. 25 milliót szántak az idegen uralkodók és fejedelmi vendégek s többi magasrangu kiküldöttek méltó fogadására és megvendégelésére. Ugyancsak 25 milliót szavaztak meg a koronázás napján az ország területén rendezendő lakomák és ünnepélyek költségeire. Szóval *Edward* király megkoronázása alkalmával nagyon sok embernek lesz öröme, mulatsága és — bevétele.

— **Orsovai hirek.** Orsováról vérengzések hirét jelentik. Tegnap *Schurkan* János vasuti munkás a vele vadházasságban élő *Vanem* Máriát késsel agyonszurta. A gyilkosság után Orsováról megszökött, de a csendőrségnek sikerült elfognia. — A másik hir öngyilkosságról szól. *Monics* György szófiai illetőségü bolgár kereskedő ugyanis nyakába szurta kését. Tettének okául azt mondta, hogy fel akarta magát vétetni a kórházba. Terve sikerült.

— **A kivándorlás ellen.** A kivándorlás Veszprémmegyéből — mint táviratilag jelentik — az utóbbi időben oly nagy mérveket öltött, hogy erélyes hatósági intézkedésre lesz szükség, mert a kivándorlók legnagyobb része utlevél nélkül megy ki Amerikába. Mostanában 3—4 ügynök jár a megyében egy génuai czég megbizásából, a mely czég Dél-Amerikába, *Rio de Janeiró* vidékére szállitja a kivándorlókat. Sok embert csábitott ki az *F. Missler* brémai ügynökség is. *Fenyvessy* Ferencz főispán körrendeletet is intézett már a községi jegyzőkhöz a kivándorlás megakadályozása céljából.

— *Elfogott leánykereskedő.* A hamburgi rendőrség — mint tudósitónk táviratozza — ott ma letartóztatott egy utazót, a kire erősen gyanakodott, hogy leánykereskedő. A vallatáskor azt mondotta, hogy *Barbul*-nak hivják, *Budapestről* való és bicziklin körül akarja járni a földet. Három fiatal leány volt az állitólagos *Barbullal.* A szerencsétlen teremtések azt vallották, hogy *Barbul* házasságot igért nekik, ha az Óczeánon tul követik. Ezzel szemben *Barbul* állhatatosan megmaradt a mellett, hogy ő globetrotter s 300 000 frankba fogadott, hogy kerékpáron körüljárja a földet.

— **Elpusztult hajók.** *Hamburgból* táviratozzák, hogy egy ma közzétett statisztika szerint az utóbbi két viharos évben a tengereken *1018 hajó pusztult el,* ugy, hogy teljesen nyomuk veszett. Ezek közül 732 vitorlás hajó volt, 286 pedig gőzhajó. Ugyanez idő alatt 5242 hajó sérült meg a viharban.

— **Különös iparczikk.** Az angol udvarképes férfiöltözet tudvalevőleg láttatni engedi a harisnyás alsó lábszárat. Minthogy azonban a természet némely lorddal és pairrel mostohán bánt el a külső formák tekintetében, az illetők kénytelenek müvészettel pótolni azt, a mit a természet megtagadott tőlük. Londonban ezen a téren egy bizonyos mr. *Clarkson* a «hiányos» lordok teljhatalmu megbizottja. Ez az ur azonban most a koronázás előtt bizonyos foku indiszkrécziót engedett meg magának. Elbeszélte, hogy a koronázási ünnepélyekre ez ideig még nem rendeltek meg nála lábszárat. Mert tudvalevő — irja Clarkson mester egyik angol lapban — hogy a lábszár épen olyan keresett czikk nálam, mint a paróka. Különösen a nyári szünidők alatt van nagy kereslete a *vádlik*-nak. Tetszik tudni, akkor az urak hegyi kirándulásokra, vadászatra mennek s a turista kosztümben szereinek jól festeni erőteljes lábszárakkal. Sok vattirozott harisnyát adunk el az urasági szolgáknak is. A gazdák szeretik, ha szolgáik Herkulest mutatnak a libériában. A szinpadon természetesen egyéb pótlékokra is van szükség De erről nem beszélek . . .» Nyilván azt gondolta mr. Clarkson, hogy az indiszkrécziónak is van határa.

— *Gyermekek katasztrófája.* A Ferencz-csatornán történt az alábbi esemény, a mely négy gyermeknek tragikus halálával végződött. Levelezőnk közlése szerint szerdán délután néhány sztapári iskolásfiu elment a Ferencz-csatornára korcsolyázni. A csatorna egy darabon be is volt fagyva s különösen a széleken elég erős volt a jég. A gyermekek itt kezdtek korcsolyázni s egymást kergetve futottak végig a part közelében a sima jégen. Futás közben nem vették észre, hogy veszedelembe rohannak. Egy helyen a jég ki volt szedve a csatornából s a viz szinét csak vékony jégkéreg boritotta. A gyermekek neki rohantak a jégnek s hatan, névszerint: *Kuricski* István, *Sipics* Milovoj, *Szekulicz* Gyokó, *Fröhlich* Antal, *Gerber* József és *Gerber* Károly a jég alá merültek. Az elmerült fiuk valamennyien felbukkantak a viz szinére s a vékony jégkéregbe akartak kapaszkodni, de az betört alattuk. Csupán két fiunak sikerült a keményebb jégréteget elérni. Nem messze a veszedelem szinhelyétől jégvágók dolgoztak; ezek meghallották a kiabálást s csáklyák segélyével kihuzták a két félig megdermedt fiut, a kiket igy sikerült a veszedelemtől megmenteni. A többi négy a jég alatt lelte halálát.

— **Álomkór.** Lisszabonból jelentik, hogy a *Loanda* nevü gőzös a napokban tért vissza Nyugat-Afrikából. A gőzöst a mult év április havában küldték Lisszabonból Angolába, hogy ott a portugál tudósok franczia és angol orvosokkal egyesülve tanulmányozzák a rejtélyes *álomkórt*, mely az ottani feketék közt annyira pusztit. Tudvalevő, hogy ezzel a bajjal szemben az orvosi tudomány teljesen tájékozatlan és tehetetlen. A betegeket sajátságos dermedés lepi meg. A testükön sebek támadnak s minden nagyobb fájdalom nélkül elaluszanak, mig az alvást a halál váltja fel. *A küldöttség huszonkét ilyen álomkóros négert hozott a hajón.* A betegeket a bakteriológiai intézetben veszik megfigyelés alá. A szerencsétlenek szánalomra méltó látványt nyujtottak. Jóllehet meleg ruhákba voltak burkolva, azért dideregtek és alig tudtak lábukon megállani. Az ápoló beszéli, hogy a betegeken a hajón több izben ellenállhatatlan álmosság vett erőt s alig lehetett őket a halálthozó álom ellen ébrentartani. Ilyenkor mozogni kényszeritik őket. De az álom néha még járásközben is rájok jön. Rendesen fájdalom nélkül halnak meg s az utolsó perczig esznek. Aztán az ajkuk megdagad, kevés vért veszitenek és ezzel vége. Utközben a hajón hét beteg halt meg. Lisszabonban nagy érdeklődéssel várják, hogy a szerencsétlen betegeken fog-e az orvosi tudomány segithetni.

— **Ingyen kenyér.** A kenyérosztó-boltok forgalma csütörtökön 15.722 adag volt Ebből a Podmaniczky-utczai boltban 11.172 adagot, az ó-budai uj kenyérosztóboltban 4550 adagot osztottak ki.

— **A törökbarát ifjuság találkozása.** A törökbarát mozgalmak 1877 diki ifjusági vezéreinek: a hatvanas bizottságnak és a kardot vivő küldöttségnek február 4-ikére kitüzött negyedszázados találkozója igen népesnek igérkezik. Az ország minden részéből jelentkeznek az érdekes találkozásra. Jönnek azonban szomoru hirek is. Az elhunytakat jelentik be hozzátartozóik. Meghaltak a török-barát ifjusági vezérek közül: *Bánó* Imre, *Bágya* Kálmán, *Bogya* Kálmán, *Fischbein* Károly, *Krasznay* Ferencz, *Milassin* Károly, *Nagy* Kálmán, *Lieszkovszky* József, *Udvary* Ferencz *Jankovich* Endre és *Ziska* Gábor.

— *A trieszti pestisgyanus eset.* Egy Triesztből érkezett távirat jelenti, hogy egy bécsi lapnak azzal a jelentésével szemben, hogy Triesztben a „Bunduleo“ gőzösön egy fölvigyázó pestisgyanus tünetek között megbetegedett, illetékes helyről megjegyzik, hogy a *beteg nem tartozott a hajó legénységéhez.* A kórházban kitünt, *hogy gégebaja* **van s holnap már el is bocsátják a kórházból.**

— **Eltünt fogorvos.** Brassóból irják, hogy ott nagy feltünést keltett *Rauppert* Vilmos brassói keresett fogorvosnak hirtelen eltünése. Rauppert az utóbbi időben teljesen elhanyagolta betegeit és igy meglehetősen rosszul ment a dolga. Azt beszélik, hogy moszkvai rokonaihoz utazott.

— **Harczias gólyamadár.** Abból az alkalomból, hogy a görög királyt egy strucczmadár támadta meg, érdekesnek tartjuk megemliteni, hogy *Blüchert*, a diadalmas hadvezért, a ki Napoleont is megverte, egyszer egy gólya kergette meg. 1813-ban történt, Blücher rokonai látogatására Mecklenburgba ment. Gondolataiban elmélyedve sétált az udvaron, a mikor egy gólya állta utját. A hadvezér hosszu pipából eregette a jóillatu füstöt, a mi sehogy sem tetszett a hosszu csőrünek, nemtetszésének csakhamar kifejezést is adott, csőrével kiütötte a pipát a vitéz generális kezéből. Blücher a pipa szárával akartra rendre utasitani a tolakodó szárnyast, de ez sem hagyta annyiban. Kiterjesztett szárnyakkal s feltartott csőrrel támadt Blücherre s elkezdte ütni, verni, csipkedni a Napoleon-verő hadvezért, a ki végre is kénytelen volt meghátrálni a támadás elől. A gólya ez egész udvaron át kergette Blüchert s annyira összecsipkedte, paskolta, hogy az elősiető cselédek szabaditották meg a harczias szárnyas támadása elől. A gólyát később el kellett zárni, mert folyton az ablak előtt settenkedett. Blücher később nevetve mesélte el hadjárataiban, hogy egy gólya elől kellett menekülnie.

— **Kuruzslás egy berlini reálgimnáziumban.** Berlinben történt az alábbi nevezetes eset, a mely épen azért csodálatos, mert az európai kultura egyik metropolisában történt. Kiderült ugyanis, hogy a Falk-féle reálgimnáziumban egy társaság rendszeresen gyülésre jött össze és ezen a gyülésen mindenféle betegséget *imádkozással akart meggyógyitani.* A tegnapi közgyülésen *Kreisling* városi képviselő interpellált ebben a dologban. Megbotránkozását fejezte ki azon, hogy mostanában ez a visszaélés lehetséges és pedig városi iskolaépületben. Azután fölolvasta a gimnázium igazgatójának levelét, a mely ugy szól a dologról, mintha nem volna rajta semmi megfedni való. A levél azt mondja, hogy a laikusok nehezen tudnak behatolni a tudomány titkaiba és a gyakorlatokon, a melyeket *Schőn* kisasszony vezetett, arról volt szó, hogy Eddy asszonynak a ráolvasás feltalálójának a világ titkairól való fölfogása szélesebb körökben terjesztendők. Az igazgató levele nagy föltünést és csodálkozást keltett. Kreisling azt mondta, hogy ennek az intelligenczia városában nem volna szabad megtörténnie. Az iskola a képzésre való és nem arra, hogy babonát terjesszen. Még több hasonló fölszólalás történt és valaki a gyülés nagy tetszésére közbeszólt:

A gyógyitó imádkozás az üdv hadseregének überbrettlije.

Egy másik képviselő ezt kiáltotta közbe:

— Az az eljárás a visszaélés akadémiája.

Langerhans elnök kijelentette, hogy ezt a visszaélést meg kell szüntetni, mert megsérti és beszennyezi a várost A tárgyalás ezzel egyelőre megszakadt.

— **Kitüntetett munkások.** Gáspárházán, *Lipthay* Géza birtokán a napokban szép ünnepély folyt le. *Simon* György öregbéresnek és *Éles* Imre aratómunkásnak, a kik husz év óta szolgálnak az uradalomban, ünnepélyesen átadták Darányi kitüntető oklevelét és pénzjutalmát. Koroniczról, a hol Éles Imre lakik, a falu közönsége zászlóval és zenével kisérte ki az öreg ünnepelt aratót a pusztára. Az ünnepélyen Koronczó és Gyimót községek lakói, továbbá *Laszberth* Rezső főispán, *Németh* Miklós megyei főjegyző, *Fischer* Sándor orsz. képviselő voltak jelen. A járás főszolgabirája mondott az ünnepeltekhez beszédet, majd átadta a miniszter kitüntető oklevelét és a pénzjutalmát, melyhez a meglepett munkásoknak a birtokos arczképét és 100—100 korona pénzbeli jutalmat adott aranyban.

— **Rablótámadás a szivarosboltban.** *Takács* Sándor huszonöt éves foglalkozásnélküli egyén — mint Temesvárról irják — a város élénk utczáján levő *Weisz*-féle trafikba ment s éles késsel fenyegetőzve, pénzt követelt a megrémült tőzsdetulajdonosnőtől. A megtámadott segélykiáltására elősiettek a szomszédos üzletek alkalmazottai és a rablót lefülelték.

— **Letartóztatott sikkasztó.** *Wiesing* Pál postatitkárt, a ki a berlini főtávbeszélő állomásnál volt alkalmazva s onnan 22000 márka elsikkasztásával megszökött, — mint Berlinből táviratozzák — Lipcsében elfogták Wiesing hamis nevek alatt bujkált, de a titkos rendőrök egy orfeumban ráismertek s letartóztatták. A pénzt. 5000 márka hiján megtalálták nála.

— **Közkórházak forgalma.** Az 1901. évben a balparti közkórházakban ápolt fekvő betegek száma 38.103 volt, a bejáró betegek száma pedig 119 072. — Az 1901. évben végzett mütétek száma 19 327

— **Kézrekerült gyilkosok.** Annak idején megirtuk, hogy *Benkovics* János koronauradalmi mezőőrt az isaszegh-valkai uton agyonütötték. A vizsgálat sokáig nem tudta a tetteseket kinyomozni. Végre a miniszter 400 korona jutalmat tüzött ki a gyilkosok kézrekeritőjének. A csendőrségnek sikerült is a gonosztevőket kinyomozni és letartóztatni *Varga* Sándor és *Haszil* János személyében, A kitüzött jutalmat *Lepáry* József csendőrőrmester, *Kliniem* János csendőr és *Klecsinek* János isaszeghi törvénybiró kapták.

= *Szerencsétlenség a nemzeti szinházban* Ma este a nemzeti szinházban *Julius Caesar* második felvonása alatt végzetes szerencsétlenség történt. A szinfalak mögött a sziniakadémia növendékei várták, hogy mikor kell a „népnek“ a szinpadra nyomulni. Föl- s alá sétálva várta ezt az időpontot *Pokornyi* Margit sziniakadémiai növendék is, a mikor egy ponyvával letakart sülyesztőhöz ért és rálépett. A ponyva engedett és a szerencsétlen leány mintegy emeletnyi magasságból a pinczébe, a gépek közé *zuhant.* Sikoltására *Császár* Imre lerohant a pinczébe és a már eszméletlen leányt fölhozta. A szerencsétlen leány sulyos sérüléseit a szinházi orvos kötözte be és azután kocsin a lakására szállitották. Állapota igen veszedelmes.

= **Az egyetemi ifjuság és a tüntetések.** A budapesti egyetem rektora azon tüntetések alkalmából, melyek az utóbbi napokban a fővárosban lefolytak s a melyekben az egyetemi ifjuság is résztvett, a következő hirdetményben adja tudtára az ifjuságnak, hogy jövőben tartózkodjék a tüntetésekben való részvételtől:

Az egyetemi ifjuság nagy része tanul és dolgozik. De sajnálattal látom, hogy akadnak egyesek, a kik egyetemi fogadalmaikról és kötelességeikről megfeledkezve, utczai tüntetésekben szerepelnek s meghurczoltatásoknak teszik ki az egész egyetemet.

Komolyan figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a rend és csend fentartására az állami hatóság erélyes intézkedéseket tesz, figyelmeztetem továbbá az egyetemi tanács elhatározására, mely szerint a tudomására jutó minden egyes esetben teljes szigorral fog érvényesittetni az egyetem fegyelmi büntető hatalma.

A királyi magyar tudományegyetem rektora:

Dr. Vécsey Tamás,
udvari tanácsos.

— **A munkás szerencsétlensége.** *Kiszinovics* József munkás ma délelőtt a váczi-uton levő első magyar gazdasági gépgyárban egy lokomobil-kazán alól ki akarta venni a fát, de az emeltyü elcsuszott és a kazán a munkásra esett. A kazán a szerencsétlen embert össze-vissza zuzta, ugy, hogy életben maradásához kevés a remény. A mentők a dob-utczai munkássegélyző kórházba szállitották.

— **Meggyilkolt szemeteskocsis.** Ma reggel halva találtak a Cséry-féle szeméttelepen egy kocsist. Feje össze volt zuzva s megállapitották, hogy az illető gyilkosságnak esett áldozatul. A meggyilkolt ember *Frick* János, lovasi születésü, 53 éves kocsis, a ki a Cséry-féle szemét-vállalatnál volt kocsis. Fricket reggel fél öt órakor találták meg a telepről kivezető vasuti vágányok mellett. A feje és arcza borzalmasan össze volt zuzva. A leletről értesitették a rendőrséget, a honnan egy tisztviselő, egy rendőrorvos és dr. *Kendy* Elemér vizsgálóbiró mentek ki a helyszinre. A rendőrorvos megállapitotta, hogy a kocsis sebei fokossal, vagy ehhez hasonló tompa élü tárgygyal üttettek s a halál éjfél után következhetett be. A szerencsétlen ember fejbubjának bal és jobb oldalán két és fél centiméter hosszu, csontig hatoló zuzott seb, a homlok felső határán szintén, az orr tövén kezdődő s a homlok közepe felé irányuló két centiméter hosszu seb van. A jobb fülkagyló közepe táján ketté van vágva. A nyomozás során a következőket állapitották meg: *Frick* János tegnap este távozott a Cséry-féle szeméttelepről és Kispesten levő lakására ment. Itt összeveszett a feleségével. Két albérlőjére haragudott, a kik nem fizettek, s a felesége pedig a pártjukat fogta. *Frick* még az est folyamán kidobta a két albérlőt, de a ruhájukat visszatartotta. A kidobott albérlők az utczán azzal fenyegették meg *Fricket*, hogy majd leszámolnak. Frick késő este távozott hazulról. Szomszédja, *Bajkainé*, még meg is kérte, hogy vigyen az urának, a ki a telepen szintén kocsis, ennivalót. Egy vörös, ócska gyapot-kendőbe be is kötözött egy nagy darab kenyeret, füstölt hust és kolbászt, a mit Frick magához vett, de már nem tudott átadni a gazdájának. Valószinü tehát, hogy Fricket meglesték és ugy ütötték le. A vörös kendőbe kötött holmit azután elvitték. A sok sérülés arra vall, hogy verekedés folyt a gyilkos és a kocsis között. A rendőrség azt hiszi, hogy a gyilkosság boszu müve s nagy szerepe van benne a két albérlőnek, a kik egyike molnár, a másik napszámos. A rendőrség körözi őket. *Vodli* Mihály 15 éves csengetyüs fiu látta Fricket a földön heverni éjjel 11 óra felé, de azt hitte, hogy alszik. Ez bizonyitja, hogy a gyilkosság 11 előtt történt, de Frick nem halt meg nyomban, hanem pár óráig kinlódott. Az uton vérnyomok látszanak s a rendőrség azt következteti, hogy Fricket másutt ütötték le, s a vágányokhoz hurczolták, hogy ugy tüntessék fel az esetet, mintha Fricket a vonat gázolta volna el. A rendőrség nyomozza a gyilkosokat.

= **Tolvaj cseléd.** A rendőrség letartóztatott egy leányt, a ki több helyen lopást követett el. Az illető a *Bross* Kati, *Juhász* Kati, *Mészáros* Mari, *Simon* Mari és *Molnár* Mari neveket használta. A rendőrség folytatja ellene a vizsgálatot.

— **Tüz.** Tegnap este *Stignicz* Gusztáv kereskedő váczi-körut 15. szám alatti üzletének kirakata kigyuladt s a benn levő tárgyak elégtek. A kár mintegy 900 korona.

= **Életunt timár** *Pintér* János 22 éves timársegéd Ujpesten, váczi-ut 33. szám alatt levő lakásán elvágta a nyakán az ereit. Életveszélyes sebével a gróf Károlyi-kórházba vitték. Tettének oka ismeretlen.

= **Rejtélyes eltünés.** A hajdu-nánási rendőrség táviratban értesitette a budapesti főkapitányságot, hogy a mult év végén rejtélyes körülmények között eltünt *Tóth* Sándor nevü 25 éves félkegyelmü legény. Szülei kevés őrölni való buzával küldötték a malomba. A legény el is indult s azóta nyoma veszett. Nincs kizárva, hogy valami bünténynek esett áldozatul, Az eltünt magas termetü, arcza hosszukás, haja, bajusza, szemöldöke szőke, szeme kék. Ismertető jelei: bülye, balfélkarján csonttöréstől származott görcsök láthatók. Alsó teste természetellenesen elformálódott. A csavargásra hajlama van, rendesen eltagadja, hogy szülei vannak. Eltünésekor fekete, nagy téli kabátot, fekete báránybőr sipkát, mellényt, nadrágot s csizmát viselt.

= **Ismeretlen holttestek.** *Tököl* község határában a Dunából egy férfi holttestét fogták ki. Az illető 40—45 évesnek látszik, haja szőke, arcza kerek, orra szabályos, szeme világos barna. Balkezefején német *L.* és *B.* betü van tetoválva, a két betü között egy vasmacska. — Ugyancsak Tököl mellett egy 20—24 évesnek látszó női holttestet fogtak ki. Ismertető jele nincs, ruházata fekete fehér koczkás mellhez álló kabát, alatta füző, zöldes szoknya, fehér ing, fekete harisnya és fénymázos füzős czipő, derekán 5 czentiméter széles sárga bőröv.

= **Akáczia-szappan** kellemes illata, habzása és nagy tartóssága miatt ma közkedvelt mosdószappan. Darabja 1 kor. *Akáczia-pouder* 1 kor. *Akáczia-crém* 2 kor. Kaphatók a gyógyszertárakban. Főraktár korona-gyógyszertár, Budapest, Kálvin tér.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— *A Vesztaszüzek betiltása Aradon.* A szinügyi bizottság — mint egy Aradról érkezett távirat jelenti — ma heves vitában foglalkozott a Vesztaszüzek czimü operette betiltásával. A felszólalók erősen megrótták a budapesti magánszinházak korupczió-iskoláját, mely a vidéken is meghonosodik, rendszert csinál és orfeumi trágárságot hoz be a szinpadokra. Öten *Avarffy* Ferencz betiltó inditványa mellett, öten ellene szavaztak. *Urbán* főispán mint elnök döntött s a közönség érdekében a betiltás mellett szavazott. Igy tehát a jelzett darab betiltását kimondták.

— **Kamarahangverseny.** A *Hubay-Popper-Szerémy-Kemény* vonósnégyes magyar ujdonságot mutatott be ma este. *Szendy* Árpád fiatal zeneszerzőnek *c dur vonósnégyese* nagyon is megérdemli, hogy közönségünk megismerkedjék vele. A bécsi közönségnek már hetekkel ezelőtt nagy tetszés mellett mutatta be a Rosé quartett ezt a figyelemreméltó müvet. A bécsiek tetszését főképen dallamosságával nyerte meg. Ott nem érezték meg azt, ami ma este a kamara-estély kényes közönségét valósággal felvillanyozta és a sikernek legfőbb tényezője volt: a nemzeti elemet. Szendy Árpád magas müvészi készültséggel és raffinériával vitte bele müvébe a magyarságot. Tételei ép oly jellemzően magyarosak voltak, mint hangszerelése. E mellett finom izléssel szigoruan klasszikus maradt szerkezet és fölépités dolgában. Hubayék gonddal dolgozták ki a szép vonósnégyest és á sikerben, — Szendyt vagy tuczatszor hivták a dobogóra — nagy rész illeti őket is. *Ábrányi-Wein* Margit asszony, a zeneakadémia tanárnője franczia, német és olasz dalokban ragyogtatta müvészetét. A kamaraestélyt Volkmann népszerü zongora-hármasa fejezte be, melyben *Aggházy* Károly tanár látta el brilliánsul a zogora-részt.

(s gy.)

— **Operai estély.** Az országos magyar kir. zeneakadémia igazgatósága február hó 3 án este 1/2 8 órakor rendezi az első *operai estélyt* az intézet hangversenytermében.

— **Iparművészeti előadások.** Az iparművészeti muzeumban évenkint megtartani szokott esti ismeretterjesztő előadásokat ez idén február 7-én, pénteken délután 6 órakor kezdik meg. Az idei ciklus összesen nyolcz előadásra osziik. Előadók lesznek: Dr. *Berzeviczy* Albert, *Szmrecsányi* Miklós, *Ozobor* Béla és *Buszár* Ilona bárónő.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— *A népszinház bérlete.* A népszinházi bizottság plénuma, a mint hiteles forrásból értesülünk, február 3-án, hétfőn, délután öt órakor a központi városháza tanácstermében tartja azt az ülését, a melyen a végrehajtó albizottság megteszi az előterjesztését a népszinház bérletére vonatkozólag beérkezett pályázatokra.

— **Szegénysorsu tüdőbetegek szanatóriuma.** A «Budapesti szegénysorsu tüdőbetegek szanatóriumának egyesülete», mint már emlitettük, megfölebbezte a székes-főváros 1901. évi junius 26-ikán tartott közgyülésének azt a határozatát, a mely az egyesület részére átengedett fővárosi terület használati föltételeit megállapitja.

A belügyminiszter most határozott a fölebbezésre vonatkozólag, még pedig akként, hogy *a közgyülés határozatát megsemmisiti* s fölhivja a főváros hatóságát, hogy a fölmerült ellentétek kiegyenlitése végett vegye az ügyet ujabb tárgyalás alá s ezen az alapon hozzon ujabb határozatot.

Az ügy állása különben a következő:

A közgyülés az 1899. évi junius 21 ikén tartott ülésében a szanatórium céljaira átengedett a Pozsonyhegy és Budakesz község között 24.000 négyszögölnyi területet használatra, azzal a kikötéssel, hogy a mennyiben a szanatórium időközben megszünnék, vagy ha a területet nem a közgyülés részéről kijelölt czélra használnák, a telkek korlátlan tulajdonjoga visszaszáll a székes fővárosra, a rajta levő épületekkel együtt, minden kártérités nélkül. Kikötötte a közgyülés azt is, hogy a szanatórium részletes szervezeti szabályzatát, hozzájárulás végett a főváros hatóságával közöljék, még az intézet megnyitása előtt.

Az egyesület ezt a két föltételt nem akarta elfogadni s minthogy a mult évi junius 26-ikán tartott közgyülés ragaszkodott az előbbi határozathoz, fölebbezett a belügyminiszterhez.

A miniszter a ma érkezett leiratában kijelenti az első föltételre vonatkozólag, hogy mivel a fővárosnak az volt a czélja a telek ingyenes átengedésével, hogy a szenvedők számára országos érdekü közegészségi intézmény jöjjön létre, a vitás kérdésnek praktikus jelentősége alig lehet és csakis jogi szempontból igényel megoldást. Méltányos az egyesület álláspontja azért is, mert a meghatározott czéllal tett alapitványokat nem lehet a rendelkezésüktől elvonni. Sokkal kevesebb sulyt helyez a miniszter a szervezeti szabályzat kérdésére. Ebben a tekintetben a főváros álláspontja a helyes; mert ezzel a kikötéssel nem a felügyeleti jogát kivánta biztositani, hanem mint a legnagyobb áldozatokat hozó adományozó, befolyást óhajtott magának szerezni a szanatórium ügyeinek rendeltetésszerü vezetésében.

Mindezek után azt a kivánságát hangsulyozza a miniszter, hogy a magasztos czélt tartva szem előtt, az ellentétes álláspontokat ne tartsák fönn mereven, hanem egyenlitsék ki ujabb tárgyalások utján.

Ezt remélte a miniszter akkor, a midőn a közgyülés határozatát megsemmisitette.

— *Uj Dunaparti vasut Budán.* A budapesti közuti vaspálya társaság érdekes tervet terjesztett a tanács elé. A társaság végig ki akarja épiteni a budai dunaparti vonalát, a mely tudvalevőleg a lánczhidfőnél megszakad. Az összeköttetés létrehozásában a lánczhidfő megkerülése képezi a legnagyobb föladatot, mely a tervek szerint a következőképen oldódnék meg: A mostani hidfői végállomástól az összekötő vonal az ottani kis parkon át egy félköralaku alagutba huzódik s ily módon megkerülve a hidfőt, átmegy a tuloldali kis parkon át a Dunapartra, a hol a korzóhoz ragasztott viadukton vonul végig s a Korzószállónál csatlakozik a Ferencz József-hid felől huzódó vonalhoz. Ez összeköttetés létrehozása régi kivánságát képezi már a budaiaknak, de nagy kérdés, hogy a főváros megadja-e rá az engedelmet. A hidfő előtt épitendő alagut sok helyet foglal el a föld alatt s ugy lehet, hogy utjában lesz majd az esetleg ott végrehajtandó egyéb földalatti munkálatoknak. A korzón épitendő viadukt meg nagyon megszükiti az alsó rakpartot, melyből alig néhány méter szélességü szalag marad meg. A tervekkel egyébiránt nemsokára foglalkozni fog már a tanács vasuti osztálya.

— **A rendőrség föntartása.** A székes főváros tanácsa azt a javaslatot terjeszti a közgyülés, elé, hogy a rendőrség kvótája ügyében intézzen föliratot a belügyminiszterhez, kifejtve, hogy az uj bünvádi eljárás folytán szükségessé vált rendőrségi létszám-szaporitás költségének, vagyis 35.000 koronának a fele része, valamint a Mosonyi-utczában levő rendőr-kaszárnya kisebb beruházási költségeinek a fele része nem terhelheti a fővárost.

— **A főváros közgyülése.** A szerdára — február 5-dikére — kitüzött közgyülés főbb tárgyai a következők: A máv. kérvénye, a rákospalotai mühely-telephez vezető összekötő vágány céljára szükséges terület átengedése iránt. — A tanács előterjesztése, a fizetési fokozatban való előléptetésnek szabályozása, a választásrendszer mellőzésével. — Előterjesztés, a magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részéről tervezett faköztárház és tutaj-kikötő ügyében. — A 24 millió forintos sorsolási kölcsön és a fővárosi pénzalap számadásai. — A pesti izr hitközség Wesselényi-utczai telkének a szabályozása. — A kereskedelemügyi miniszter leirata, a budapest—ujpest—rákospalotai villamos vasuttársaság alapszabályainak a módositása ügyében. — A budapesti közuti vaspálya-társaság hálózatán a háromlás tárgyát alkotó vonalrészek érték-megállapitásának az eredményéről. — A számadásokat fölülvizsgáló bizottságban megüresedett tagsági hely betöltése. — A tanács előterjesztése, a vizivárosi plébánosi állás betöltése ügyében. — A Lipót-városi Szt.-István templom épitésére felügyelőbizottságban megüresedett tagsági hely betöltése. — A földmüvelésügyi miniszter leirata, az Eskü-téri hid pilléréhez csatlakozó partrész megépitése tárgyában. — Leypold Lajos adó-pénztári tiszt kérvénye, az egyharmadrészig betiltott fizetésének a fölemelése ügyében. — Fölebbezések. Nyugdijügyek.

TANÜGY.

— **Ötvenéves tanitói jubileum.** *Klauber* János kecskeméti tanitó a holnapi napon ünnepeli meg tanitói működésének ötvenéves jubileumát. Ez a nap összeesik 70-ik születésnapjával. Tisztelői, kartársai és volt tanitványai ebből az alkalomból nagy ovációban fogják részesiteni az érdemes tanférfiut.

— **A budapesti tanitó-testületnek** mult deczember 21-én tartott alakuló közgyülésén megejtett választás csak részben vezetvén eredményre, az *elnöki, két alelnöki, titkári, két jegyzői, a pénztárosi* és *gazdai tisztségek*, nemkülönben 16 igazgatótanácsi állás betöltésére pótválasztás vált szükségessé, a mely február 2-án lesz az ujvárosháza közgyülési termében. Kandidálva vannak az *elnöki* állásra: *Minke* Béla és *Trajtler* Károly. Alelnököknek: *Moussong* Géza, *Szabó Bugáth* László, *Klement* Alajos és *Gergely* István, a titkári állásra: *Hajós* Mihály és *Somogyi* Béla; jegyzőknek: *Simon* Lajos, *Romhányi* Sándor, *Moussong* István és *Kemény* Simon; a pénztárosi állásra: *Diószeghy* Béla és *Cserhalmi* Ferencz; a gazdai állásra: *Kiss* Ildebert és *Cservik* Gábor. Az igazgató tanácsba 32-en vannak jelölve. Szavazni csakis a kandidáltak valamelyikére lehet, mert az első választás alkalmával ezek nyertek aránylag legtöbb szavazatot.

— **Iskolai alapitvány.** A IX. kerületi 2-ik számu iskolaszék tegnap ülést tartott, a melyen *Hindy* Kálmán királyi tanácsos elnök bejelentette, hogy *Zwack* József szeszgyáros. *Zwack* Lajos iskolaszéki tag atyja, a mester-utczai községi elemi iskola részére kétezer-koronás alapitványt tett. Az alapitvány évi kamatja az évzáró ünnepélyes vizsgák alkalmával osztandó ki és pedig minden vallásfelekezeti különbség nélkül négy szegénysorsu, jó magaviseletü és jó tanuló fiu- vagy leány-gyermek között. Az alapitványtevő nemes gondolkozásu emberbarátot az iskolaszék megéljenezte és a jegyzőkönyvi köszöneten kivül küldöttségileg is méltányolni fogja az adományozást. Az ülésen elhatározták azt is, hogy felterjesztést intéznek a fővárosi tanácshoz az elemi iskolából a német nyelv tanitásának kiküszöbölésére.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A szalkai mandátum.** A *Jakabffy* István ellen beadott peticzió dolgában a kuria II. választási tanácsa ma délelőtt hirdette ki végzését. A kuria a *bizonyitási eljárást elrendelte*, s foganatositásával a *budapesti kir. itélőtáblát bizta meg.*

— **A kártyázás vége.** Künn a hidegkuti uton a Wipner-féle kocsmában vigan huszonegyeztek az elmult év november 20-án *Fodor* József lakatossegéd, *Rozovits* Antal és *Králik* Henrik napszámosok. A kártya fölött csakhamar összeszólalkoztak. A vitatkozó vendégeket a kocsmáros kituszkolta az udvarra. A veszekedés itt még hevesebb lett s *Fodor* József lakatossegéd radikális módon akarta elnémitani barátját Rozovits Antalt. Kitört ugyanis a keritésből egy léczdarabot s azzal ugy vágta fejbe Rozovitsot, hogy ez menten összeesett s másnap délután meg is halt. — A budapesti büntető törvényszék *Szabó* Géza biró elnöklete alatt ma vonta felelősségre Fodor József lakatossegédet erős felindulásban elkövetett halált okozó sulyos testi sértés büntette miatt. A törvényszék ugy a vádlott előadásából, mint a tanuk vallomásaiból beigazolva látta Fodor bünösségét s dr. *Hodány* kir. ügyész vádjára elitélte egy évi börtönre. Az itélet jogerős.

— **Fegyházra itélt kereskedő.** Pár évvel ezelőtt még jómódu kereskedő hirében állott *Rosenberg* Vilmos *Ujvidéken.* Szerencsétlen spekulácziói azonban tönkretették. *Rosenberg* sehogysem tudott beletörődni ebbe a sorscsapásba s megkisérelte szerencséjét kikorrigálni. Egész csomó váltót hamisitott. Büne azonban csakhamar kitudódott s az ujvidéki törvényszék *öt évi fegyházra* itélte. Ezzel a sulyos itélettel még nem nyertek jogerős elintézést *Rosenberg* összes hamisitásai. Ujra bünbe tévedt, megint váltót hamisitott, melyért ma vonta felelősségre a budapesti büntető törvényszék, s elitélte *két hónapi börtönbüntetésre.* Az itéletet megküldik az ujvidéki törvényszéknek, a mely összbüntetést fog kiszabni a javithatlan váltóhamisitóra.

— **Az alsó-idecsi zendülés.** Marosvásárhelyről jelentik: *Köllő* Ignácz, a marosvásárhelyi törvényszék vizsgálóbirája és gróf *Lázár* Miklós kir. ügyész az alsó-idecsi zendülés ügyében még mindig a helyszinén folytatják a vizsgálatot. Az első izben letartóztatott községi tagokon kivül ujabban még öt letartóztatás történt s igy jelenleg összesen tizenketten vannak vizsgálati fogságban.

— **A bál után.** A mult esztendő február havában a gömörmegyei urak fényes bált rendeztek. A bál után a férfi-vendégek nagy mulatságot csaptak. Ezen a mulatságon erősen összeszólalkozott *Máriássy* István, Gömör és Kishont vármegyék alispánja *Török* Gyula földbirtokossal, Rimaszombat akkori függetlenségi és 48-as párti országyülési képviselőjével. *Máriássy* kicsinyléssel illette azt a pártot, melyhez *Török* tartozott, a ki erre sulyos sértéssel vágott vissza. Máriássy *Szeleczky* Árpád és *Ragályi* István megbizottaival provokáltatta *Török* Gyulát, a ki a maga részéről *Fáy* István és *Kubinyi* Géza országgyülési képviselőket bizta meg ügyének elintézésével. 1901 február 21-én a Fodor-féle vivóteremben karddal megverekedtek s a párbajban *Máriássy* a bal arczán megsebesült. A budapesti büntető törvényszék *Oláh* biró elnöklete alatt ma vonta felelősségre a párbajozó feleket. A segédek közül csakis a megjelent *Fáy* Istvánt hallgatták ki. A törvényszék ugy *Máriássy* Istvánt, mint *Török* Gyulát *4—4 napi államfogházra* itélte. Az itélet jogerős.

— **Elitélt uzsorások.** *Kolozsvárról* táviratozzák: *Teke* községben a kolozsvári törvényszék két héten át tartott tárgyalást *Rohrlich* és társai uzsorapörében. *Rohrlichot* 41 rendbeli *uzsoravétségben* bünösnek mondották ki és *egy évi és tiz hónapi fogházra és 1900 korona* pénzbüntetésre itélte. *Scharf* Bernát *tiz havi fogházat* és pénzbüntetést kapott. A többi vádlottat *felmentették.*

— **A megsértett polgármester.** A párisi kiállitás küszöbén a főváros törvényhatósága a maga kebelében egy kiállitási bizottságot szervezett, melynek *Halmos* János polgármester volt az elnöke. Alig hogy ez a bizottság megkezdte müködését, *Luks* Vilmos, egy Bécsből ideszakadt német azzal az ajánlattal fordult hozzá, hogy megfelelő szubvenczióért Budapestről hét nyelven egy *Kalauz*-t szerkeszt s gondoskodik róla, hogy a könyve minden müvelt külföldi ember asztalán helyet foglaljon. A bizottság azonban *Luks* ajánlatára nem reflektált, miről ez értesülvén, fölkereste a bizottság jegyzőjét, *Almády* Géza tanácsost, majd magát *Halmos* János polgármestert s azt magyarázta nekik, hogy a magyar csak akkor lesz boldog, ha az ő ajánlatát fogadják el. Ebből azonban nem lett semmi s *Luks* boszut lihegve távozott a városházáról. Utóbb a közgyülés is elvetette *Luks* ajánlatát, mire ez még az nap beadta a határozat ellen fölebbezését, melyben egyebek közt ezt mondja:

«... Az én ajánlatomat egyszerüen *elsikkasztották*, a mi az ellenőrzésért felelős polgármester helytelen eljárását és nagyfoku mulasztását involválja, minek folytán a főváros pénzügyei *5—6 ezer forinttal károsodtak.*»

Egyuttal levelet irt a polgármesternek, melyben álláspontját jóval világosabban fejti ki. Megfenyegeti ugyanis a polgármestert, hogy közzéteszi a folyamodást, ha barátságosan ki nem egyezik vele. *Halmos* polgármester mind a két okmányt átadta a büntető törvényszéknek, mely a tolakodó vállalkozót becsületsértésért és zsarolásért vád alá helyezte. A törvényszék előtt *Luks* visszaszivott mindent, de hasztalan, mert a biróság *nyilvános rágalmazásért három hónapi fogházra és száz korona pénzbüntetésre* itélte. Ezt az itéletet a királyi itélőtábla is *helybenhagyta.* A királyi kuria *Bolgár* Emil biró előadása alapján ma foglalkozott ezzel az ügygyel s hosszabb tanácskozás után az itélet ellen beadott semmiségi panaszokat *elutasitotta.*

— **El Abbaziába!** *Horovitz* Sándor pénztárnoka volt a kőbányai iparvasutaknak. Könnyelmü ember volt. Egy szép napon magához vett a társaság pénztárából 1400 koronát és még aznap este elkártyázta felét, a másik felével pedig egy kis kéjutazásra Abbaziába rándult le. Itt csakhamar nyakára hágott az elsikkasztott összegnek és visszajött Budapestre. Önként jelentkezett az iparvasut igazgatóságánál, azzal az ajánlattal, hogy ha nem tesznek ellene feljelentést, részletekben visszafizeti az elsikkasztott összeget. A társaság azonban nem fogadta el ajánlatát, hanem feljelentette, mire a rendőrség letartóztatta. A törvényszék ma vonta felelősségre *Bakonyi* biró elnöklete alatt a sikkasztó pénztárost, a ki a tárgyaláson azzal védekezett, hogy könnyelmüsége és a rossz társaság sodorta a bünbe. A törvényszék az enyhitő körülmények figyelembevételével *sikkasztás* vétségeért *négy havi fogházra* itélte. Az itélet jogerős.

— **Csendélet Ó Budán.** Két évvel ezelőtt, 1900. évi augusztus 19-én éjjel 12 óra tájban egy dunaparti kis korcsmából hattagu társaság igyekezett egymást támogatva hazafelé. A társaság danolva, kurjongatva kanyarodott be a Lajos-utczába, a hol Tánczos János rendőr csendre intette őket. Több sem kellett a bortól elázott társaságnak. Neki rontottak a rendőrnek s összevissza verték. A verekedésből kivették a részüket a társaság hölgytagjai is, a mennyiben ezek is rugdosták czipősarkaikkal a földretepert rendőrt. Valamikép a rendőr mégis felszabadult s kardot rántva szétütött a társaság tagjai között. Mire ezek bicskát tudtak rántani, akkor már a rendőr két embert sulyosan megsebesitett. A budapesti büntetőtörvényszék előtt ma találkoztak ujból a társaság tagjai: *Grett* András kocsis, *Grett* Andrásné, *Kiss* Juliska kávéházi pénztárosnő, *Kiss* Mihály fuvaros, *Greff* Jakab munkás, *Steiner* Mór fuvaros és *Szolenghi* Lipót munkás hatóság elleni erőszak büntettével vádolva. A beidézett nagyszámu tanuk vallomásaikban láthatólag tartózkodók voltak, mivel a vádlottak közül egyik-másik Ó-Budának rettegett verekedője. Igy aztán a rendőr vallomása volt csak terhelő a vádlottakra, a kik erősen tagadtak mindent. A törvényszék ez alapon felmentő itéletet hozott, mely ellen az ügyész felebbezést jelentett be.

A kápolnai választás.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A választási visszaélések történetében nem áll utolsó helyen a *kápolnai* választás. A kormánypárti jelölt az egri érseki uradalom jószágigazgatójának a fia volt. Érdekében mozgósitották az uradalom egész befolyását. Csakis igy sikerült számára megszerezni a többséget a függetlenségi jelölttel szemben. A választás ellen beadott peticzió nem kevesebb, mint *ezerszázhetvennyolcz szavazatot* támadott meg. A peticziót ma tárgyalta a kuria. Az esetről következő tudósitásunk számol be:

A hevesmegyei kápolnai választókerületben megtartott képviselőválasztás alkalmával dr. *Samassa* János szabadelvü pártit választották meg, több mint 600 többséggel, *Kállay* Manó függetlenségi jelölt ellenében. A választást *Barácz* Mihály és kilencz társa peticzióval támadta meg, etetés, itatás, vesztegetés miatt kérvén a mandátum érvénytelenitését. A kérvényt ma tárgyalta a kir. kuria I. választási tanácsa *Paiss* Andor elnöklete alatt. A kérvényezők képviseletében dr. *Nagy* Péter miskolczi ügyvéd jelent meg, választásvédőként dr. *Ragályi* Lajos budapesti ügyvéd szerepelt.

A kérvényezők képviselője a következőkben ismertette a peticzió tartalmát, mely abszolut és relativ érvénytelenségi okokat foglal magában:

Dr. *Samassa* János részességét bizonyitja az, hogy megelőzőleg beleegyezett abba, hogy édes atyja, id. *Samassa* János érsekségi jószágigazgató, *Fehérpataki* Mihály érsekségi ispán, *Bakonyi* Ignácz érsekségi kasznár, *Alberti* Nándor érsekségi tiszttartó és *Ivánszky* Jenő szintén érsekségi tiszttartó, részletesen megjelölt esetekben és módon, egyes választóknak kisebb-nagyobb összegü pénzt, pénzértéket és más egyéb előnyöket, mint *uradalmi legelőket, utakat* stb. adjanak azért, hogy ő reá szavazzanak. Részességgel vádolja dr. *Samassát* abban is, hogy a választókerület minden egyes községében 1901 szeptember hó 12-től kezdve 1901. október 3-ig, vagyis az általános választások határidejét kitüző belügyminiszteri rendelet megjelenésének napjától a választás napjáig. tudtával és beleegyezésével a fent megnevezett érseki uradalmi tisztek a választókat etették és itatták, abból a czélból, hogy reá adják szavazatukat.

A relativ érvénytelenségi okok felsorolása után *1178 választó szavazatát* kéri érvénytelennek kimondani. Felsorolja tanuit a bizonyitási eljárás elrendelésének esetére és kéri a megválasztott képviselő, valamint *Samassa József egri érsek kihallgatását is.* Hiszi, hogy a bizonyitás eredményeként a kuria ki fogja mondani a választás érvénytelenségét.

D. *Ragályi* Lajos választásvédő szerint a peticzió nem egyéb, mint a sértett ambicziónak lázongása. Becsatol egy hitelesen kiállitott nyilatkozatot, melyben a kérvény aláirói közül négyen kijelentik, hogy az okirat tartalmát nem ismerik, nekik csak annyit mondtak, hogy uj választást akarnak, irják alá az irást. Tagadja a képviselőnek az etetés-itatásban való részességét, tagadja a kérvény minden állitását, becsatolja a vádoltaknak és kérvényezők tanuinak az állitások valótlanságát igazoló nyilatkozatát és *felajánlja a képviselő esküjét.* Fölöslegessé lesz ilykép — ugymond — a tanuk és közöttük *Samassa* egri érsek kihallgatása; kéri a peticzió elutasitását.

A terjedelmes viszonválaszok után, melyek délutáni két óráig tartottak, az elnök a kuria határozatának kihirdetését *holnap déli 12 órára tüzte ki.*

MULATSÁGOK.

— **Vörös álarczos bál.** A hétfői vörös álarczos bál szinszerüségét nagyban fogja emelni huszonnyolcz fiatal mágnás, a kik csattos lakczipőben, vörös nadrágban és vörös frakkban jelennek meg az estén. A hölgyek müvészi vörös dominói a főváros előkelő szalonjaiban már kaphatók.

— **A kereskedő ifjak bálja.** Rendkivül sikeresnek igérkezik a kereskedő ifjak társulatának bálja, mely holnap este lesz a Royal szállóban. *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter a bál védnöke pont ½10 órakor érkezik. A zenét *Bachó* karnagy vezetése alatt a honvéd zenekar és ifj. *Rácz* Rudi bandája szolgáltatja.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzés.** *Illyefalvi* V. Géza akadémiai nyilvános rendes jogtanár e hó 26-án jegyet váltott *Kiss* Paula kisasszonynyal, *Kiss* Zsigmond tekintélyes közszeretetben álló szentesi ügyvéd kedves leányával.

GYÁSZROVAT.

Belinov Iván volt bolgár közmunkaügyi miniszter, ma szélhüdés következtében hirtelen meghalt Bulgária fővárosában, Szófiában. Az elhunyt államférfiu tagja volt legutóbb a *Stefanov*-féle kabinetnek. Bulgária szegény népe érdekében évtizedeken keresztül folytatott küzdelme nagy tiszteletet biztositott számára Bulgáriában. Politikai ellenfelei az utolsó öt év alatt állandóan becsmérelték, gyalázták őt, de a bolgár nép szeretete egy pillanatra sem hagyta el. Ő volt talán az egyedüli bolgár államférfiu, a kinek sirjánál a bolgár nép igaz részvéttel adózik emlékének. *Ferdinánd* fejedelem sokra becsülte *Belinovot* s mikor egy alkalommal az a hir terjedt el a *Stefanov*-féle kabinetről, hogy provizió fejében kölcsönügyletet akar kötni a külföldön Bulgária részére, a fejedelem magához hivatta Belinovot és felkérte, mondja meg, mi igaz az egész hirből. *Belinov* bevallotta a fejedelemnek, hogy a kabinet tényleg anyagi hasznot akar huzni a kölcsönügylet megkötése után. A fejedelem elkergette minisztereit, de annál több kegygyel és kitüntetéssel halmozta el a becsületes Belinovot. Belinov épittette egész Bulgáriában a most is jókarban levő állami utakat és hidakat. A bolgár nép lelkére tudott beszélni s a hol ő szót emelt, mindig biztos volt a siker. Becsületességéről annyira meg volt győződve Bulgária népe, hogy cselekedeteiben vakon követte és támogatta.

Lonovics Albert kir. tanácsos, Csanádmegye nyugalmazott árvaszéki elnöke ma Makón meghalt. A közéletben nagy tevékenységet fejtett ki. 57 éves volt s a kaszinónak, az ipar és kereskedelmi banknak alelnöke. Az elhunytban *Lonovics* József nyug. főispán unokaöcsését, *Meskó* Sándor csanádi főispán sógorát gyászolja. A temetés holnap lesz.

Müllner Mátyás ny. ág. hitv. ev. liczeumi igazgató, január 30-án, életének 84-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt Sopronban.

Özv. Neumann Zsigmondné, *Neményi* Ambrus országgyülési képviselő édesanyja, Péczelen elhunyt. Ma temették nagy részvét mellett.

Pongrácz Adolf, a nagykanizsai polgári fiuiskola tornatanára, folyó hó 29-én, életének 63-ik, tanitói müködésének 35-ik évében elhunyt Nagykanizsán.

A hivatalos lapból.

Kinevezések. A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbizott miniszterelnök dr. *Perczel* Aurél Baranya vármegyei tiszteletbeli aljegyzőt a m. kir. belügyminiszteriumhoz segédfogalmazóvá, *Vargyas* Jenő budapesti lakost a m. kir. belügyminiszteriumhoz dijtalan fogalmazó-gyakornokká, a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Belkota* Erzsébet okleveles tanitónőt a borlovai községi elemi iskolához rendes tanitónővé, a szegedi kir. itélőtábla elnöke dr. *Morava* Károly ügyvédjelöltet, szabadkai lakost, a vezetése alatt álló kir. itélőtábla kerületébe, a kassai kir. itélőtábla elnöke *Szirmay* István végzett joghallgatót a kassai kir. itélőtábla kerületében ideiglenes minőségben dijtalan joggyakornokká, a marosvásárhelyi kir. itélőtábla elnöke *Schmidt* Ödön szászrégeni lakos végzett joghallgatót a marosvásárhelyi kir. itélőtábla kerületébe dijtalan joggyakornokká, a pozsonyi kir. itélőtábla elnöke *Falcsik* Károly végzett joghallgatót ezen itélőtábla területére dijas joggyakornokká, a pozsonyi kir. itélőtábla elnöke *Ötvös* Béla ügyvédjelöltet ezen itélőtábla területére dijas joggyakornokká, a székesfehérvári kir. pénzügyigazgatóság *Haraszthy* Gyula sárbogárdi lakost a sárbogárdi kir. adóhivatalhoz dijtalan adóhivatali gyakornokká, a budapesti kir. főügyész *Szuna* Mihály budapesti kir. törvényszéki fogházőrt a budapesti kir. ügyészséghez hivatalszolgává nevezte ki.

Uj gazdasági tudósitók. A földmivelésügyi miniszter *Herczogh* Hugó nagyszentmiklósi lakost Torontál vármegye nagyszentmiklósi járására, *Ivácskó* János rozáliai lakost Máramaros vármegye izavölgyi járására nézve, *Szathmáry* Elek dobozi lakost Békés vármegye gyulai járására nézve, *Kovács* Béla szászvesszősi lakost Kisküküllő vármegye hosszuaszói járására nézve, *Bárdy* Albert alamori lakost Alsó-Fehér vármegye kisenyedi járására nézve, *Meller* Rezső homok-szent-györgyi lakost Somogy vármegye nagyatádi járására nézve a gazdasági tudósitói tisztttel bizta meg.

TÁVIRATOK.

A spanyol minisztерválság.

Madrid, jan. 31. A kamara 142 szavazattal 34 ellenében elvetette azt az inditványt, hogy a pénzügyminisztemek szavazzon bizalmatlanságot, mert a Spanyolország déli részét fenyegető sáskajárás ellen való intézkedésre nem kérte a szükséges hitelt.

A bolgár fejedelem visszautasitása

Szófia, jan. 31. *Ferdinánd* fejedelem pétervári utazása egyelőre *elmarad.* Ugy látszik, hogy Pétervárott a szerb királynak politikailag lehetetlenné tett utazása miatt a bolgár fejedelmet sem akarják fogadni, nehogy a szerbek oroszbarát érzelmét megsértsék.

A közönség köréből.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenütt kapható.
Vezérügynökség: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest—Bécs.

Mélyen meghatott szivvel jelentjük, hogy

HERZL TIVADAR

ur

intézetünk egyik legrégibb és legbuzgóbb, érdemekben dus igazgatósági tagja mult hó 31-én jobb létre szenderült, és hogy hült porait folyó hó 2-án délután 3 órakor fogjuk örök nyugalomra kisérni.

Budapesten, 1902 február hó 1-én.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár igazgatósága és felügyelő bizottsága.

KÖZGAZDASÁG.

Berlin, jan. 31. A birodalomgyülés mai ülésén a belügyi költségvetés folytatolagos tárgyalása során több szónok támogatja a bázeli nemzetközi munkahivatal támogatását és állást foglal a szoczialdemokratáknak nemzetközi munkásbizottság alakitása tárgyában tett inditványa ellen. *Rösicke* (Dessau) az utóbbira nézve megjegyzi, hogy osztrák részről hasonló inditványt tettek. Ha a birodalom czélszerünek találja, hogy ezekhez a törekvésekhez csatlakozzék, nincs szüksége a birodalomgyülés utasitására. Több szónok támogatja a munkanélküliség ellen való biztositás tárgyában alakitandó bizottságra vonatkozó határozati javaslatot. *Sittart* (czentrum) azt kivánja, hogy Ausztria mintájára gondoskodjanak a magánhivatalnokokról.

Stolle szoczialdemokrata a munkások érdekében követelte *a szászországi sertészár megszüntetését*, mely nem igen van helyén. Dr. *Fischer* titkos tanácsos szász szövetségtanácsi meghatalmazott kijelentette, hogy *Ausztriában* a ragadós száj- és körömfájás és a *sertésvész ismét tovább terjedt*, minélfogva ez idő szerint a zár feloldása keresztül nem vihető. Ezután elfogadták a belügyi államtitkár költségvetési tételét és számos határozati javaslatot intéztek el. Elfogadtak egy határozati javaslatot, mely szerint a jövő évi költségvetésben pénzbeli segélyt vesznek fel a *baseli nemzetközi munkahivatal* részére, továbbá egy határozati javaslatot, mely szerint bizottság fog kiküldetni a munkanélküliség esetére való biztositás ügyében. A szoczialisták által egy nemzetközi munkaügyi hivatal felállitása ügyében benyujtott határozati javaslatot elvetették.

TeplitzSchönau, jan. 31. Mária-Rabschitz közelében ma megnyilt a Császár-tárna, a melyet a Brocher-társaság legközelebb fog üzembe venni. Ez a tárna a legnagyobb azon a környéken, mélysége 360 méter és 8 óránkint 100 waggon termelőképességre van berendezve.

Brüssel, jan. 31. A czukorkonferenczia február 11-ig elnapolta üléseit.

St.-Etienne, jan. 31. A franczia bányamunkások szövetségi bizottsága ma délelőtt a munkásbörzén gyülést tartott, a melyen Francziaország valamennyi széntelepe képviselve volt.

Az értéktőzsdéről.

(*b*) Valahányszor Kornfeld Zsigmond a magyar általános hitelbank vezérigazgatója Bécsbe utazik, nyomában mindannyiszor valamely tervezett nagy pénzmüvelet hire kell szárnyra. Most is, hogy néhány nap óta a fiumei rizshántoló részvénytársaság ügyében az osztrák fővárosban időzik, azt beszélik, hogy utazásának czélja tulajdonképen egy nagy magyar konverziónak az előkészitése volna. Ez a hir különösen a bécsi tőzsdén tartotta magát erősen, nem csekély befolyással az irányzatra. Arról volna ugyanis szó, hogy a magyar kormány a négy és fél százalékos állami czimleteket szándékozik konvertálni. Ezek a czimletek a következők: az 1889-ik évi államvasuti ezüstkölcsön, mely eredetileg 239 millió koronára rugott, az 1890. évi eredetileg 460 millió koronás regale-kölcsön, az 1889-iki eredetileg 364 millió koronás államvasuti aranykölcsön, és végül az 1888. évi eredetileg 36 millió koronás 4½ százalékos beruházási arany kölcsön. Mindezek a czimletek nem tekintve az időközben történt törlesztéseket, összesen 1099 millió koronára rugnak. Ezeknek a kölcsönöknek a konvenziójáról már régebben is volt szó, s akkor ugy tervezték, hogy a 4½%-os ezüst- és papirczimletek helyett összesen 699 millió kor. összegben 4 százalékos magyar koronajáradékot bocsátanak ki. Azt mondják, hogy Lukács pénzügyminiszter azért nem tett még lépéseket a beruházási kölcsön előkészitése végett, mert a konverzió utján akarja a legsürgősebben szükséges összeget megszerezni. Igaz, hogy ugy a hazai, mint a nemzetközi pénzviszonyok elég kedvezőek volnának arra, hogy a konverzióval előálljon a kormány, de bármily határozott alakban lépett is fel az erre vonatkozó hir a bécsi és a budapesti tőzsdén, egyelőre korai volt, mert a kormány maga siet azt félhivatalos szócsöve utján megczáfolni. De ha most korai volt is még a hir, azért nincs kizárva, hogy a kormány komolyan foglalkozik a konverzió tervével s lehet, hogy most az egyszer a német kormány példáját követve, minden hühó nélkülözésével, egyszerre csak előáll a kész prospektussal. Az alkalom meg van rá, a hazai és a nemzetközi pénzpiaczon olyan kedvező tavaszi szellő fujdogál, a melynek melege nagyon könnyen megérlelheti a konverziónak most még csak embrióban levő tervét. Bár mint áll azonban a dolog, a spekuláczió, a melynek régi szokása, hogy az eseményeknek eléje szokott vágni, most is sietett a hirt a maga czéljaira kihasználni.

Ennek, valamint egyéb buzditó momentumok következtében, a milyen a többi közt az, hogy az évek óta folyó búr háboru remélhetőleg nemsokára véget ér s a békét megkötik, az értéktőzsdén olyan hausse fejlődött, a milyent nem régen még a legnagyobb optimisták sem mertek volna remélni. A contremine kétségbeesett az árfolyamok rohamos emelkedése miatt s tehetetlenségében csak azzal vigasztalta magát, hogy ez a reá nézve nagyon kellemetlen állapot a kedvezőtlen gazdasági viszonyok miatt ugy sem tarthat sokáig s nemsokára ismét be kell következni a reakcziónak. Ezzel szemben ott állt a másik párt, a szangvinikusok tábora, a kik viszont abban a meggyőződésben éltek, hogy a kamatláb még koránt sem szállt le a legalacsonyabb nivóra s ennek következtében a befektetési értékeknek még sokáig nagy vonzerejük lesz ugy a tőkepénzesekre, mint a hivatásos spekulánsokra.

Az e heti tőzsdei forgalom s az árfolyamok alakulása ezt az utóbbi felfogást látszik igazolni, miután a hausse igen nagy megterheltetési próbának volt alávetve, s azt kitünően kiállta.

Az alpesi bányatársaság ismert eseményei következtében ugyanis, melyeket a pénzkörök általában a legélesebben elitéltek, a bányaértékek piacza megingott ugyan s egyes értékek 50—100 koronával hanyatlottak, de magára az összpiaczra, annak irányzatára ennek a hanyatlásnak semmi hatása sem volt. A spekuláczió az alpesi bányarészvények nagymérvü hanyatlását egyszerüen helyi eseménynek tekintette s annál nagyobb buzgalommal fordult a többi értékek felé. Valamennyi értékben élénk forgalom fejlődött, melynek élén a vezető üzérkedési érték, az osztrák hitelrészvény haladt. Az élénk kereslet és vásárlás mellett az árfolyamok jelentékenyen emelkedtek. Osztrák hitelrészvényekben szokatlan nagy vélemény- és födözési vásárlások történtek ugy helyi, mint külföldi számlákra. Impulzust erre a többi közt az a hir is szolgáltatott, mely szerint az osztrák hitelintézet meg akarja venni Frigyes főherczeg szénbányáit. Az osztrák hitelrészvények mellett a magyar hitelbank részvényeit is nagy részletekben vásárolták, ugy, hogy ezek árfolyama is rohamosan emelkedett. Az osztrák-magyar államvasuttársaság részvényei e héten feltünően el voltak hanyagolva, s majdnem a mult heti árfolyamok kerültek ki a forgalomból, a nélkül, hogy erre valami különös ok forgott volna fönn.

Helyi értékeink piaczán igen barátságos hangulat uralkodott. A budapesti közuti vasut részvényei ismét kivivták maguknak a helyi spekulácziós értékek közt a vezető szerepet. Rendkivül nagy forgalom volt bennök s árfolyamuk 22 koronával emelkedett. A budapesti villamos városi vasut részvényei 9 koronával emelkedtek, szintén élénk forgalom mellett.

A sorompónál a pesti magyar kereskedelmi bank részvényei után volt jó kereslet a kedvező mérleg alapján. Élénken keresték ezeken kivül a Drasche-féle téglagyár részvényeit és a czukor részvényeket is.

A befektetési értékek közül magyar koronajáradékot berlini számlára vásároltak nagy tételekben, ugy, hogy 97-ig emelkedett.

A fontosabb értékpapirok árfolyamváltozásait a következő táblázatunk mutatja:

Érték neve	Árfolyam január 25.	Mai zárlat	Különbség kor.-ban
Osztrák hitelrészvény	652.—	674.—	+ 22.—
Magyar »	669.—	692.—	+ 23.—
Osztrák-magy. államv.	669.—	674.—	+ 5.—
Magy. leszámitoló bank	442.—	444.—	+ 2.—
Magyar jelzálogbank	473.—	480.—	+ 7.—
Magy. ipar és ker. bank	52.—	57.—	+ 5.—
Rimamurányi vasmü	487.—	495.—	+ 8.—
Magyar koronajáradék	96.20	96.90	+ 0.70
Közuti vasut	620.—	640.—	+ 20.—
Villamos városi vasut	308.—	318.—	+ 10.—
Kereskedelmi bank	2540.—	2560.—	+ 20.—
Salgótarjáni kőszénbánya	572.—	576.—	+ 4.—

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **A német vámtarifa.** A német birodalomgyülés vámtarifa-bizottsága ma elfogadta *Kanitz*, *Heyl* és társaiknak azt az inditványát, hogy külföldi árukra, a mennyiben a szerződések másként nem rendelkeznek, ugyanolyan vámokat és a kezelésre nézve ugyanolyan rendszabályokat alkalmazzanak, a milyeneket a származás helyén német árukra alkalmaznak.

* **A magyar statisztikai évkönyv.** VIII. évfolyama, melyet az orsz. statisztikai hivatal szokott évről-évre kiadni, most jelent meg s az 1900. évi adatokat tartalmazza. A kötetben az 1900. évi népszámlálás adatai már bennfoglaltatnak, habár szakszerüen feldolgozva még nincsenek is. A könyv beosztása a régi maradt és dus anyagába fel van ölelve az ország pszichológiai, gazdasági és kulturális életének minden ága. A kötet Kilián Frigyes utóda könyvkereskedésében, mint a statisztikai hivatal bizományosánál, 10 koronáért megszerezhető.

* **Uj távbeszélő központok.** A kereskedelmi miniszter a verőczemegyei koskai postahivatalnál, továbbá a bizováczi és nasiczi posta- és távirdahivataloknál távbeszélő központokat rendeztetett be, melyeket a helyközi távbeszélő forgalomba is bevonatott. Távirdahivatalt rendezett be a miniszter a biharmegyei révi postahivatalnál.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Államkedvezményes kereskedelem.** Egy a kereskedelmi miniszteriumhoz benyujtott memorandum, mint a «Honi Ipar» jelenti, érdekes eszmét vet fel. Ajánlja, hogy a miniszterium tegyen végre valamit oly irányban, hogy a kereskedelem egy része a honi ipar szolgálatába szegődjék. A beadvány konkrét inditványa oda irányul, hogy a kormány azoknak a kereskedőknek, kik kizárólag magyar iparczikkek eladására kötelezik magukat, adómentességet biztositson, melynek maximuma 15 évre szabható. Ez természetesen csak külön törvény alapján történhetnék meg. Az adómentességért a miniszterium jogot nyerne arra, hogy az adómentes kereskedő raktárát bármikor átvizsgáltathatja, konstatálandó, hogy a kereskedő magyar iparczikkek eladására vonatkozó kötelezettségének megfelel-e? A beadvány az érvek egész sorozatával bizonyitja, hogy ez intézmény életbeléptetése igen üdvös eredményekkel volna a magyar iparra és hogy az államkedvezményes kereskedelem nélkülözhetetlen tartozéka az államkedvezményes iparnak.

** **A kolozsvári kereskedelmi kamara** e hó 29-én ülést tartott, melyen az elnökség jelentette, hogy a miniszter *megsemmisitvén* a kolozsvári legutóbbi *kamarai választásokat*, uj választást rendelt el. A *fogyasztási szövetkezetek* káros hatása ellen a kereskedői körökből felhangzó panaszok mérlegelése czéljából a kereskedelmi miniszter huszonhat kérdést vetett fel, a melyekre a kamara elnöksége a feleleteket beszerezvén, azok fölterjesztése mellett a kamara kijelenti, hogy az utóbbi évtizedekben a kamarakerületben is keletkezett néhány fogyasztási szövetkezet, a melyek a kereskedőknek a számitás nélküli versenynyel és rossz hirbe hozásával érzékeny károkat okoztak, de a melyek szakszerü vezetés hiányában feloszlottak s tagjaikat rendszerint megkárositották. Az ujabb időkben a kamara területén csak két ily szövetkezet van s ezek egyike részvénytársasággá alakult át. Az egyik már nevében hordja a felekezeti jelleget, mig a másik nemzetiségi czélzattal keletkezett. A kamara arra kéri a minisztert hogy tekintetbe véve a sok panaszt, a mely az országszerte keletkező fogyasztási szövetkezetek versenye ellen azon az alapon felhangzik, hogy mig a rendes kereskedőt az állami terhek sulyos és az egymás közt is duló verseny a földre nyomja, intézkedjék megfelelő módon az iránt, hogy a *fogyasztási szövetkezetek* kivételével az 1898: XXIII. törvényben számukra is biztositott kivételes kedvezmények alól, ugyanazon terheket viseljék, mint a kereskedők. Ezen kivül kéri a kamara, hogy az idézett törvény 4. §. értelmében a szövetkezetnek szigoruan megtiltassék nem-szövetkezeti tagokat kiszolgálni, általában nyilt üzletet tartani. Illetékes körökből arról értesült a kamara, hogy az *ó-radnai fémkohó*, a mely az agyagiparosoknak a mázagot szolgáltatja, beszüntetni szándékoltatnék. Tudakozódására a miniszter kijelentette, hogy a pénzügyminiszter nyilatkozata szerint ez most intézkedés tárgyát nem képezi. Az *ipari minták oltalmáról szóló törvényjavaslat* ellen a kamarának lényegesb kifogása csak az időtartamra és dijakra nézve van. Az ügykezelésnek a szabadalmi hivatalba való összpontositása ellen sem tesz észrevételt, oly módon, hogy a felek tetszésére legyen bizva a kamara közvetitését igénybe venni vagy sem. A *hitelezők és adózók egyeztetésével* foglalkozó magyar ügynököknek Ausztria területéről czélba vett kiszoritásával a kamara a viszonosság elvét látja megsértve s kéri a minisztert, hogy az osztrák kormánynál ennek lehetőleg elejét venni törekedjék, még azon az áron is, hogy a nálunk eddig szabadon gyakorolt ily ügynöki foglalkozás megfelelő föltételekhez köttessék. A kereskedelmi minisztertől meginditott *iparfejlesztési akczió* nyomán a kamara az utóbbi közgyülés óta husz vállalat kérését terjesztette fel, ezek közül megkapta a kért gépeket hat vállalat, függőben maradt nyolcz vállalat és el lőn utasitva hat. A *gépekkel segélyezett vállalatok* többnyire azon föltétel mellett részesültek e támogatásban, hogy a kapott *gépeket szakiparos társaikkal* közösen használják. Az *iparostanonczok és segédek munkáiból* Kolozsvárt ez év őszén rendezendő kerületi kiállitás ügyében a kamara az előzetes lépéseket megtette. A *vendéglős- és szálloda-iparnak képesitéshez* kötése érdekében a miniszter előtt megujitott kérelemre a kamara kijelenti, hogy teljesitése ellen nincs kifogása. Hasonlólag a budapesti orvosok egyesületének azon kérése ellen sincs, hogy a *fogtechnikusok* foglalkozása képesitéshez köttessék.

** **A newyorki tőzsdéről.** Newyorkból táviratozzák tegnapról: A tőzsde eleinte az Amalgamated-Cooper-részvények javulására szilárd volt, de a spekuláczió általában közönyösen viselkedett. Csak egyes papirokban fejlődött élénkebb üzlet rendkivül vevőkedv hatása alatt. Az American Sugar Bafining Company részvényei gyengén állottak, mert valószinütlennek tartották a kubai czukor behozatali vámjának eltörlését. A nyugati és délnyugati gabonavasutak részvényei a deczemberi tiszta bevételek emelkedése és a tengeri-szállitásokról szóló hirek következtében javultak. Zárlat szilárd. Részvényforgalom 480.000 darab.

** **Az Adria-részvények jegyzése a bécsi tőzsdén.** A bécsi tőzsdekamara ma tartott teljes ülésén elhatározta, hogy helyt ad az Adria gőzhajós-társaság kérvényenek uj kibocsátásu 25.000 darab részvényeinek jegyzése tárgyában. A teljes ülés előtt az árfolyamlap bizottsága tartott ülést, a melyen albizottsághoz utasitották előzetes tanulmányozás végett a főtitkárnak azt az inditványát, hogy a tőzsdeforgalomban szállithatóknak nyilvánitsák a 100 koronás czimleteket is, a melyek eddig a tőzsdekamara rendelkezései értelmében nem szállithatók. Ugyanez az albizottság fogja tanulmányozni az alkuszok testületének azt az inditványát is, hogy a kulisszaértékekben előforduló kötéseket függesszék ki a tőzsdeteremben.

** **Követésre méltó példa.** Előkelő drezdai nagykereskedők és nagyiparosok — mint Drezdából táviratozzák — bizottságot alakitottak a nem németül levelező cseh országi gyárak és kereskedő-czégek bojkottálására. A magyar kereskedők és iparosok okulhatnának a német példán s a helyett, hogy mint — sajnos — sokan teszik, hogy maguk is németül leveleznek, szintén bojkottálnák a nem magyarul levelező gyárosokat és kereskedőket.

** **A magyar kakao és csokoládégyár válsága.** A fizetési zavarokkal küzdő magyar kakao és csokoládégyár részvénytársaság hitelezői tegnap gyülést tartottak, melyet az tett szükségessé, hogy a hitelezők egy csekély töredéke csődöt akar kérni a társaság ellen. A gyülésen nem sikerült megegyezést létesiteni a hitelezők között.

Kereskedelmi külforgalmunk 1901-ben.

A m. kir. statisztikai hivatal most tette közzé kimutatását Magyarország 1901. évi külkereskedelmi forgalmáról. Az összehasonlitó táblákkal ellátott kimutatás főbb adatai a következők:

Az 1901-ik évben a magyar korona országainak területére behozott és innen kivitt áruk értéke 2.457 millió koronára rugott, vagyis körülbelül 20 millió koronával volt nagyobb, mint 1900-ban. Külkereskedelmi forgalmunk emelkedése azonban nem oszlik meg arányosan a behozatal és kivitel között, hanem ellenkezőleg, mig a behozott áruk értéke 58 millió koronával emelkedett, addig a kivitel értéke 39 millió koronával csökkent. Árumérlegünk azonban ennek daczára, az előleges értékadatok szerint az 1901. évben is aktiv volt, még pedig körülbelül 120 millió koronával s igy az 1900. évi kivételes évtől eltekintve, az elmult évben volt a legnagyobb kiviteli többletünk, mióta külkereskedelmi forgalmunkról statisztikai adataink vannak.

Külforgalmunk főeredményeit szembeállitva az 1900. év adataival a következő számok mutatják:

Behozatal:

a) A mennyiség *ezer* métermázsákban és *ezer* darabokban:

	Összesen	Ausztriából
1901.	2.674 drb	903 drb
	36.724 q.	23.617 q.
1900.	1.971 drb	814 drb
	34.534 q.	21.318 q

b) Érték *millió* koronákban:

1901.	1.168·6	923·7
1900.	1.110·4	841·4

Kivitel:

a) A mennyiség *ezer* métermázsákban és *ezer* darabokban:

1901.	9.246 drb	5.537 drb
	63.843 q.	45.280 q.
1900.	8.297 drb	5.402 drb
	69.565 q.	48.867 q.

b) Érték *millió* koronákban:

1901.	1.288·6	921·4
1900.	1.327·5	921·6.

A fönt felsorolt adatok szerint az 1901. évben a magyar korona országainak területére behozott áruknak ugy mennyisége, mint értéke egyaránt emelkedett. Az értékadatokat tekintve a vámkülföldről s Bosznia és Herczegovinából behozott áruk értéke az elmult esztendőben körülbelül 24 millió koronával volt csekélyebb, mint 1900-ban, Ausztriából való behozatalunk ellenben 82 millió koronával emelkedett. Kivitelünk értéke és mennyisége egyaránt csökkent. A kivitt áruk értékének csökkenése abban leli magyarázatát, hogy az 1901. évben exportunk mennyisége körülbelül 6 millió métermázsával volt csekélyebb, mint az ezt megelőző évben. Ausztriába való kivitelünk mennyisége a suly szerint kimutatott áruknál majdnem 2·6 millió métermázsával csökkent, a darabszám szerint kimutatott áruknál pedig körülbelül 330 ezer darabbal növekedett, mig az értéknél lényegtelen, alig 0·2 millió koronát tevő visszaesés észlelhető.

Az 1901. évben épugy, mint a megelőző években is a külföldről, de Ausztriából különösen iparczikkeket hoztunk be nagy értékben.

A legfontosabb behozatali árucsoportok között első helyen a fonó- és szövőipar készitményei ér félgyártmányai állanak. Az elmult évben ugyanis körülbelül 365·8 millió korona, vagyis a behozott áruk értékének 31·2%-a esik a textilipar körébe tartozó árukra. A magyar korona országai szükségletét az emlitett árukból majdnem kizárólag Ausztriából fedezi, 365·8 millió korona értékü behozatalunkból 356·1 millió korona értékü Ausztriából származik.

Jelentékeny emelkedést látunk különösen a gyapjuszöveteknél és pamutszöveteknél, ezen két áruból ugyanis az 1901. évben majdnem 20·5 millió koronával hoztunk be többet.

A behozatalunkban szereplő egyik fontosabb áruk közül az 1901. évben lényeges emelkedést látunk a ruházatok és fehérnemük csoportjánál (+ 4·8 millió korona), a bőr és bőráruknál (+ 4·8 millió korona), a vas és vasáruknál (+ 5·2 millió korona), mü- és hangszerek s apró áruknál (+ 2·3 millió korona), kőszénnél (+ 1·9 millió korona), vegyészeti áruknál (+ 1·3 millió korona). Lényegtelenebb 0·8 millió korona növekedés észlelhető a papiros és papirosáruk behozatalában. Ellenben gépek és géprészekért 0·8, czukorért pedig 0·3 millió koronával fizettünk a külföldnek kevesebbet, mint a megelőző évben.

Kivitelünk az 1901. évben a megelőző évhez képest csökkent, különösen jelentékenyebb hanyatlást látunk a gabonanemüeknél, bornál, füreszelt kemény- és puhafaáruknál s a vas és vasáruknál. Az emlitett fontosabb kiviteli czikkeink hanyatlása mellett kivitelünk kedvező alakulását lisztexportunk emelkedésének és a vágó és igás állatokról való kivitelünk nagy növekedésének köszönhetjük.

Legfontosabb kiviteli csoportunkban a gabonanemüeknél 30 millió koronával volt kisebb az elmult évben exportunk, mint 1900-ban. A vágó és igásállatoknál, daczára annak, hogy az 1901. évre megállapitott uj ideiglenes kereskedelmi egységértékek valamivel alacsonyabbak, mint az 1900. éviek, az összes érték mégis körülbelül 5 millió koronával növekedett.

Nagyobb csökkenést a következő gabonanemüek mutatnak: *rozs* (körülbelül 14 millió korona), *árpa* (körülbelül 11 millió korona), *buza* (körülbelül 6 millió korona), *zab* (körülbelül 3 millió korona). A *vágó és igásállatok* kivitelében az 1901. év folyamán beállott csekély növekedést majdnem kizárólag sertéskivitelünk emelkedésének köszönhetjük; az elmult évben ugyanis körülbelül 122 ezer darab sertéssel többet adtunk el a külföldnek, mint 1900-ban, s az érték is ennek folytán körülbelül 10 millió koronával növekedett. Ellenben ökör és lókivitelünk egyenkint 4—4 millió koronával csökkent, mig az ezen csoportba tartozó többi vágó és igás állatoknál némi csekély emelkedés mutatkozik. A kivitelünkben szereplő többi fontosabb árucsoportok közül lényeges emelkedést látunk a fontosabb állati termékeknél, mely az értékben csaknem 8 millió koronára rug. Ezen csoport kiviteli értékének növekedése főleg a vaj, friss hus, disznózsir stb. kivitelében beállott kedvező alakulásnak köszönhető. Jelentékenyebb emelkedést mutat még, a mint emlitettük, a *lisztkivitel* is, a mely érték szerint körülbelül 10·1 millió koronával volt nagyobb, mint 1900-ban. Lisztexportunk az elmult évben meghaladta a 166 millió koronát és igy összes kivitelünknek körülbelül 12·8%-át tette. A táblázatunkban szereplő többi árucsoportnál az eleven és leölt *szárnyastól* eltekintve, jelentékeny csökkenést találunk, igy a *vas* és *vasáruknál* körülbelül 9·2 millió korona, a füreszelt faáruknál körülbelül 6 millió korona, a hordóbornál körülbelül 5 millió korona a csökkenés.

IPARÜGYEK.

— **Pályázat a szélnyomásának mérésére alkalmas készülékre.** A feltalálók országos egyesülete közli, hogy a német birodalmi közmunkaminiszterium Berlinben *nyilvános pályázatot* hirdetett *a szélnyomásának mérésére szolgáló készülékekre.* E pályázati versenyen *magyarok is részt vehetnek.* A jobb készülékek a következő pályadijban részesülnek: I. dij 5000 márka, II. dij 3000 márka, III. dij 2000 márka. Ezen kivül az a pályázó, a kinek készüléke hosszabb kipróbálás után az állami czélokra való használatban legjobban megfelel, még további 3000 márka dijat kap. E tervezetek 1903. évi április hó elsejéig nyujtandók be Hamburgban a »Deutsche Seewarte« czimére. A 11 tagu jury már ki van nevezve. Közelebbi felvilágositással levélbeli tudakozódásra mindenkinek dijtalanul szolgál a feltalálók országos egyesülete Budapesten, Wesselényi-utcza 41.

SORSOLÁS.

— **Az első magyar általános biztositó társaság** ma tartotta meg a sorsolással egybekötött azon életbiztositási kötvények egyenkint 2000 koronáról szóló igényjegyeinek XXII. kisorsolását, melyek azelőtt a magyar franczíánál fennálltak, de átlépés következtében jelenleg az első magyarnál vannak érvényben. E sorsolás alkalmával a következő igényjegyszámok huzattak ki: az I., II., III. dijtáblázatok szerint fennálló biztositásokhoz: 15222—37464/110306 Grácz, 14529—9215/109422 Budapest, 6927—18628/113715 Bécs, az V., VI., VII. dijtáblázatok szerint fennálló biztositásokhoz: 12061—30170/108587 Uj-Malomsok, 22051—7778/109746 Bécs, 5205—36584/117394 Kolozsvár. A kihuzott igényjegyekre eső nyereményösszegek, a kihuzott igényjegy, a kötvény és az utolsó beváltott dijnyugta bemutatása után a társaság által azonnal kifizettetnek.

— **A magyar-franczia biztositó részvénytársaság** ma tartotta meg a sorsolással egybekötött életbiztositási kötvények egyenkint 2000 koronáról szóló igényjegyeinek XXII. kisorsolását s a következő igényjegyszámok huzattak ki: az I., II., III. dijtáblázatok szerint fennálló biztositásokhoz: 1664—337/111043 Budapest, 9437—26398/115028 Budapest, az V., VI., VII. dijtáblázatok szerint fennálló biztositásokhoz: 21676—5307/111699 Berlin. A kihuzott igényjegyekre eső nyereményösszegeket a kihuzott igényjegy, a kötvény és az utolsó beváltott dijnyugta bemutatása után a társaság azonnal kifizeti.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Január 31. —

Gabonatőzsde.

A *készárupiaczon* mérsékelt kinálat és nagyon gyenge vételkedv mellett *buzára* nézve az irányzat lanyha volt. Mintegy 6000 mm. forgalom mellett az árak 5 fillérrel hanyatlottak. A *rozs* irányzata mérsékelt forgalom mellett szilárd volt. *Takarmányárpa* ára tartott. *Zab* csekély forgalom mellett változatlan. *Tengeri* szintén változatlan. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki:* 100 mm. 79 kg. 9.90 k., 1000 mm. 78·7 kg. 9.80 k., 100 mm. 75·8 kg. 9.65 k., mind három hónapra.

Pestmegyevidéki: 500 mm. 77 kg. 9.72½ k., 120 mm. 75·5 kg. 9.45 k., 100 mm. 75 kg. 9.35 k., mind három hónapra.

Raktáráru: 1400 mm. 78 kg. 9.77½ k., 2500 mm. 77 kg. 9.75 k., mindkettő három hónapra.

Rozs: 500 mm. 8.— k., 200 mm. 8.— k., mind három hónapra, 100 mm. 7.75 k., készpénzfizetés mellett paritásra.

Zab: 100 mm. 7.70 k., 200 mm. 7.60 k., mindkettő készpénzfizetés mellett.

Tengeri: 1000 mm. 5.— k., készpénzfizetés mellett, paritásra.

Az árak 50 kilogrammonkint koronaértékben értendők.

A **határidőpiaczon** ½ centtel alacsonyabb newyorki jegyzések, valamint realizálások miatt hanyatló irányzat uralkodott. Hozzájárul ehhez, hogy a malmok igen keveset vásárolnak. A takarmány-czikkek ára nem változott. — Köttetett:

Délelőtt:

Buza 1902 áprilisra 9.70, 9.72, 9.68, 9.62, 9.66 k.
Buza 1902 októberre 8.45, 8.41, 8.42 k.
Rozs 1902 áprilisra 8.08, 8.05, 8.08 k.
Zab 1902 áprilisra 7.54, 7.53, 7.50, 7.51 k.
Tengeri 1902 májusra 5.45, 5.41, 5.43, 5.45 k.

Déli 1 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Buza 1902 áprilisra	k.	9.66— 9.67
Buza 1902 októberre	»	8.42— 8.43
Rozs 1902 áprilisra	»	8.07— 8.08
Zab 1902 áprilisra	»	7.51— 7.52
Tengeri 1902 májusra	»	5.45— 5.46
Repcze 1902 augusztusra	»	12.20—12.30

Délutáni forgalom.

A délutáni tőzsdén változatlan helyzet mellett csekély forgalom volt.

Délután 4 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Buza 1902 áprilisra	k.	9.63— 9.64
Buza 1902 októberre	»	8.42— 8.43
Rozs 1902 áprilisra	»	8.07— 8.08
Zab 1902 áprilisra	»	7.49— 7.50
Tengeri 1902 májusra	»	5.46— 5.47
Repcze 1902 augusztusra	»	12.20—12.30

Terménytőzsde.

Nyers *szesz* 39 k. pénz, 39.50 k. áru.

Értéktőzsde.

A két hitelrészvény emelkedése ma folytatódott. Bécsből jelentették, hogy a magyar beruházási kölcsön átvétele végett már tárgyalások folynak, mire nevezetesen magyar hitelbank részvényeket vásárolták élénken. Osztrák hitel 8, magyar hitel 12 koronával emelkedett. Osztrák magyar államvasuti részvények állandóan el vannak hanyagolva és futólagos javulás után a tegnapi árnivón zárulnak. A helyi értékek piaczán csendesebb üzlet uralkodott. Csak budapesti közuti vasuti részvények kerültek magasabb jegyzéssel forgalomba.

Előtőzsde.

Az előtőzsde kedvező diszpoziczióval folyt le. A két hitelrészvény élénk forgalom mellett jelentékenyen emelkedett. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 668.75—673.50-ig, magyar hitelbank 682.50—691.75-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 480-480.50-ig, osztrák-magyar államvasut 673.75—675-ig, rimamurányi vasmü 496—497-ig, közuti vasut 638—639-ig, városi villamos vasut 318.——319.—-ig.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 672.——672.50-ig, magyar hitelbank 692.——692.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 443.——444.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 57.——57.50-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 480.——480.50 ig, osztrák-magyar államvasut 674.50—675.—-ig, déli vasut 77.——78.—-ig, rimamurányi vasmü 495.—495.50-ig, magyar koronajáradék 96.85—96.90-ig, közuti vasut 637.——638.—-ig, városi villamos vasut 318.—318.50-ig.

Déli tőzsde.

Délben hitelrészvények tovább emelkedtek, különben nyugodt hangulat uralkodott. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 672.50—674.25-ig, magyar hitelbank 691.50—694.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 444—445.50-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 480.25—479.—-ig, osztrák-magyar államvasut 676.50—674.—-ig, déli vasut 81.50—78.—-ig, magyar koronajáradék 96.90—97.05-ig, közuti vasut 637.50—641.—-ig, városi villamos vasut 319.—318.—-ig.

Helyi értékekben köttetett: Pesti magyar kereskedelmi bank 2565.——, hazai takarékpénztár 16.600, Pannonia biztositó 1000.—, salgótarjáni kőszénbánya 575.—576.—-ig.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 673.50—674.—-ig, magyar hitelbank 692.50—693.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltó bank 445.——446.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 57.——58.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 479.——480.—-ig, osztrák-magyar államvasut 674.——675.—-ig, déli vasut 78.50—79.50-ig, rimamurányi vasmü 495.——496.—-ig, magyar koronajáradék 96.90—96.95-ig, közuti vasut 640.——641.—-ig, városi villamos vasut 317.50—318.—-ig.

Prämium-üzlet: Dijbiztositások: Osztrák hitelrészvényben holnapra 5—6 k., nyolcz napra 14—16 k., február végére 28—30 korona.

Utótőzsde.

Az utótőzsde csekély forgalom mellett nyugodt volt. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 673.——674.75-ig, magyar hitelbank 691.50——692.50-ig, osztrák-magyar államvasut 674——774.75-ig.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 674.50—674.75-ig, magyar hitelbank 692.——692.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 443.——444.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 57.——58.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 479.——480.—-ig, osztrák-magyar államvasut 674.50—675.—-ig, déli vasut 78.——79.—-ig, rimamurányi vasmü 495.——496.—-ig, magyar koronajáradék 96.90—96.95-ig, közuti vasut 640.—641.—-ig, városi villamos vasut 317.——318.—-ig.

Sertés kereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, jan. 31. Hizott sertésárak: I. *Magyar* elsőrendü: Öreg nehéz 90—92 f. Öreg közép —.— f. Fiatal nehéz 95—96 f. Fiatal közép 90—92 f. Fiatal könnyü 88—90 f. II. *Magyar szedett:* Nehéz —.— f. Közép —.— f. Könnyü —.— f. III. *Romániai:* Nehéz —.— f. Közép —.— f. Könnyü —.— f. IV. *Romániai eredeti* (Stachl): Nehéz —.— f. V. *Szerbiai:* Nehéz 88—90 f. Közép 86—88 f. Könnyü 84—86 f.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám: 1902 január 29. napján volt készletben 26.344 drb, jan. 30. napján felhajtatott 556 drb, jan. 30. napján elszállittatott 663 drb, jan. 31. napjára maradt készletben 26.207 darab. — A hizott sertés üzletiránya: változatlan.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenczvárosi petroleum-rakodónál levő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése január 30-án. Előző napról visszamaradt 443. Uj felhajtás 1052, összes felhajtás 1495, Budapesti fogyasztásra elszállittatott 911, eladatlanul visszamaradt 524. Napi árak: 120—180 kilogr. sulyban 88—94 f.-ig. 220—280 klg. sulyban 88—92 f.-ig, 320—380 klg. sulyban 90—94 f.-ig. Öreg nehéz 90—94 f.-ig. Malaczok 80—88 f.-ig. A vásár hangulata lanyha volt.

Gabona forgalmi kimutatás.

A m. kir. központi statisztikai hivatal kimutatása az 1902 jan. hó 29-én esti 6 órától jan. hó 30-án esti 6 óráig *Budapestre* vasuton és hajón érkezett s innen elszállitott gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről.

Az aru megnevezése	Érkezett: vasuton	hajon	együtt	Elszállittatott: vasuton	hajon	együtt
	m é t e r m á z s a					
a) helyi forgalomban						
buza	6279	—	6279	—	—	—
rozs	819	—	819	403	—	403
árpa	2212	—	2212	15	—	15
zab	413	—	413	—	—	—
tengeri	509	—	509	103	—	103
repcze	—	—	—	—	—	—
liszt	306	—	306	17262	—	17262
korpa	—	—	—	6687	—	6687
összesen	10538	—	10538	24470	—	24470
b) átmeneti forgalomban						
buza	—	—	—	—	—	—
rozs	—	—	—	—	—	—
árpa	—	—	—	—	—	—
zab	—	—	—	—	—	—
tengeri	—	—	—	—	—	—
repcze	—	—	—	—	—	—
liszt	—	—	—	—	—	—
korpa	—	—	—	—	—	—
összesen	—	—	—	—	—	—

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, jan. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai *előtőzsdén* egyrészt a békekilátásokra vonatkozó kedvezőbb hirek, másrészt a külföldi tőzsdék barátságosabb irányzata kapcsán barátságos hangulat uralkodott. Hitelrészvények élénk forgalom mellett ismét emelkedtek, miután a konverzió hirek következtében nagy fedezési és véleményvásárlások történtek ebben az értékben. A magyar általános hitelbank részvényei is jelentékenyen emelkedtek. A hitelrészvényeken kivül kezdetben az alpesi bányarészvényeket is élénken keresték, minek következtében ezek is jelentékenyen emelkedtek. A többi értékek piaczán csend uralkodott; jobb kereslet osztrák-magyar államvasuti, osztrák földhitelintézeti, gőzhajózási és rimamurányi részvények után volt emelkedő árfolyamok mellett. A járadékok szilárdak voltak. A magyar koronajáradék emelkedett.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 673.25, magyar hitelbank 691.—, osztrák-magyar államvasut 674.—, déli vasut 77.—, alpesi bányarészvények 391.—, rimamurányi vasmüvek 495.—, májusi járadék 100.90, német birodalmi márka 117.22.

A *déli tőzsde* szilárd irányzattal nyilt meg. Alpesi bányarészvények gyengültek. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 674.—, **magyar** hitelbank 691.—, Länderbank 422.50, union-bank 560.—, anglo-bank 265.50, bankegyesület 458.50, közuti vasut Lit. A. 286.—, osztrák-magyar államvasut 674.50, déli vasut 78.—, elbavölgyi vasut 456, alpesi bányarészvény 388.50, rimamurányi vasmü 494.—, prágai vasipar 1485.—, májusi járadék 100.90, magyar koronajáradék 96.80, török sorsjegyek 105.—, német birodalmi márka 117.22.

A délutáni magánforgalomban a déli tőzsde zárlata után maradt: Osztrák hitelrészvény 675.25, magyar hitelrészvény 694.—, angol-osztrák bank 265.—, bankegyesület 458.—, union-bank 558.50, Länderbank 422.50, osztrák-magyar államvasut 674.—, déli vasut 78.—, elbavölgyi vasut 455.—, északnyugati vasut 488.50, dohányrészvény 291.—, rimamurányi vasmü 496.—, alpesi bányarészvények 386.50, májusi járadék 100.90, magyar koronajáradék 96.85, német birodalmi márka 117.25.

Bécs, jan. 31. (*Magyar értékek zárlata.*) 4%-os aranyjáradék 119.80, tiszai és szegedi kölcsönsorsjegy 153.50, magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.—, magyar kel. vasut áll. kötvény 120.30, leszámitoló- és pénzváltób.-részvény 444.—, magyar kereskedelmi bank —.—, magy. koronajáradék 96.80, 4%-os magy. földtehermentesitési kötv. 95.60, magyar hitelbank részvények 691.—, magyar nyeremény-k.-sorsjegy 182.75, kassa-oderbergi vasut-r. 370.—, rimamurányi vasmü 494.—, magyar czukoripar 1735.

Bécs, jan. 31. (*Osztrák értékek zárlata*) 4·2%-os papir-járadék 100.90, 4%-os osztrák aranyjáradék 120.50, 1860. sorsjegy 146.—, osztrák hitelsorsjegy 402.—, angol-osztrák bank —.—, bécsi Bankverein 458.—, osztrák-magyar bank 1640.—, déli vasut részvény 78.—, dunagőzhajózási társulat 840.—, dohányrészvény 290.—, cs. és kir. vert arany 11.33, német bankváltók 117.12, 4·2%-os ezüstjáradék 100.80, osztrák koronajáradék 98.—, 1864. sorsjegy 226.—, osztrák hitelintézeti részvény 674.25, union-bankrészvény 558.—, osztrák Länderbank 422.—, osztrák-magyar államvasut 674.—, elbavölgyi vasut 455.—, alpesi részvények 386.50, 20 frankos arany 19.03, londoni váltóár 239.37, bécsi tramway Litt. A. 286.50, Litt. B. 282.50, Lipótkohó 390.—. Nyugodt.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jan. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A haussemozgalom befejeződött s már a mai forgalomban hanyatló lett az irányzat. A budapesti malmok végre belátták, hogy a folytonosan tartó áremelések engedésével nem találják meg számitásukat s ma a hét közepén észrevehető tartózkodásuk tulságos lett. Buza tavaszra 9.87—9.82, rozs tavaszra 8.25—8.23, zab tavaszra 7.80—7.75, tengeri május—juniusra 5.73—5.71—5.72 k. A készáruk piaczán az árukat csak jelentékeny árengedményekkel lehetett elhelyezni. Buza tavaszra 9.85—9.84, rozs tavaszra 8.25—8.33, zab tavaszra 7.78, tengeri május—juniusra 5.77 korona.

Szesz üzlettelen. Kontingentált szesz azonnali szállitásra 34.80—35.20 k. névleg.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, jan. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde a külföldi tőzsdék kedvező hangulata nyomán szilárdan indult. Bankok jelentékenyen emelkedtek. Bányaértékekre kedvezően hatott az a hir, hogy a német finom pléhkartell valószinüleg létrejön. Vas- és kőszénértékek emelkedők. Dortmundiak magasabbak. Vasutak jól tartották magukat. Osztrák-magyar államvasuti részvények Bécsre emelkedtek. Transzváliak a londoni bánya-haussera 6%-kal emelkedtek. A második tőzsdeórában realizácziók egyengitették a bányapiaczot. Zárlat szilárd. Magánkamatláb 2%.

Zárlatkor jegyeztetik 4·2%-os papirjáradék —.—, 4%-os osztrák aranyjáradék 102.75, elbavölgyi vasut —.—, magyar koronajáradék 98.—, osztrák-magyar államvasut 144.60, kassa-oderbergi vasut —.—, bécsi váltóár 85.30, magyar vasuti beruházási kölcsön 103.25, alpesi bányarészvény —.—, Disconto Commandit 188.60, általános villamossági Edison 201.—, gelsenkircheni 172.75, Laura-kohó 200.25, 4·2%-os ezüstjáradék 101.10, 4%-os magyar aranyjáradék 101.25, osztrák hitelrészvény 212.90, déli vasut 20.60, Károly Lajos-vasut —.—, orosz bankjegyek 216.25, 4% uj orosz kölcsön —.—, török dohányrészvény —.—, olasz járadék 101.25, magyar hitelbank —.—, Dynamit Trust 172.25, Harpeni 167.40. Szilárd.

Berlin, jan. 31. (Esti tőzsde) Osztrák hitelrészvény 212.40, déli vasut 20.50, osztrák-magyar államvasut 144.40. Gyengült.

Frankfurt, jan. 31. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 212.90, déli vasut —.—, Disconto-Commandit 188.50, berlini Handelsgesellschaft 150.—, Harpeni 166.70, Laura-kohó —.—, magyar aranyjáradék —.—, osztrák aranyjáradék —.—, osztrák papirjáradék —.—, osztrák-magyar államvasut —.—, német bank 210.—, drezdai bank 198.—, gelsenkircheni —.—, Hibernia —.—, olasz járadék —.—, magyar koronajáradék —.—, osztrák ezüstjáradék —.—. Csendes.

Hamburg, jan. 31. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 212.80. Szilárd.

Hamburg, jan. 31. (Zárlat.) 4·2% ezüstjáradék 101.15, 1860. sorsjegy 147.50, osztrák déli vasut 20.25, 4%-os osztrák aranyjáradék 102.70, osztrák hitelrészvény 213.—, osztrák-magyar államvasut 144.25, olasz járadék 100.90, 4%-os magyar aranyjáradék 100.75. Szilárd.

Páris, jan. 31. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *3 óra 40 perczkor záródnak:* Osztrák-magyar államvasut 714.—, 4%-os osztrák aranyjáradék —.—, osztrák Länderbank —.—, 3%-os franczia járadék 100.72, ottomán-bank 561.—, 3½%-os franczia járadék 102.90, alpesi bányarészvények —.—, déli vasut —.—, 4%-os magyar aranyjáradék 101.80, párisi bankrészvény 1011.—, olasz járadék 100.35, franczia törlesztési járadék 99.90, osztrák földhitelintézeti részvény 1284.—, török dohányrészvény 321.—, Szilárd.

London, jan. 31. (Megnyitás.) Angol consol 94%.

London, jan. 31. (Zárlat.) 4·2%-os angol consolok 94⅝, spanyol járadék 77⅜, négyszázalékos magyar aranyjáradék 100¼, 4%-os rupia 64⅜, leszámitolási kamatláb 3, bécsi váltóár —.—, déli vasut 4.—, olasz járadék 99⅜, négyszázalékos osztrák aranyjáradék —.—, Canada Pacificvasut 116¾, ezüst 25½, 3%-os magyar aranykölcsön —.—. Szilárd.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

New-York, jan. 31. (Zárlat.) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 8¼ (8¼ tegnap), gyapot januárra —.— (7.96), gyapot áprilisra 8.08 (8.12), gyapot New-Orleansban helyben 7$^{13}/_{16}$ (7$^{13}/_{16}$). — *Petroleum:* Stand White Newyorkban 7.20 (7.20), petroleum Stand White Philadelphiában 7.15 (7.15), petroleum Rafined in Cases 8.30 (8.30), petroleum Credit Balances at Oil City 1.15 (1.15). *Zsir:* Western steamt 9.65 (9.67), zsir Rohe és Brothers 9.85 (9.90). — *Tengeri* irányzata: gyenge. Tengeri januárra —.— (67⅞), tengeri májusra 67⅜ (67⅜), tengeri juliusra 67⅛ (67⅝). — *Buza* irányzata: tartott. Piros őszi buza helyben 87⅛ (87½), buza januárra —.— (—.—), buza márcziusra 84⅛ (84⅝), buza májusra 83⅝ (84.—), juliusra 83⅝ (83⅞). — Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávé* fair Rio 7. sz. 5¾ (5¾), kávé januárra —.— (5.30), kávé áprilisra 5.50 (5.60). — *Liszt* Spring Wheaclears 2.90 (2.90). *Czukor* 3$^{3}/_{16}$ (3⅛). — *Ón* 24.— (23.95). — *Réz* 13.— (12¾).

Chikago, jan. 31. (Zárlat.) *Buza* irányzata: tartott. Buza januárra 74⅝ (75¼), buza májusra 78¾ (78½). — *Tengeri* irányzata: gyenge. Tengeri januárra 59½ (60.—). — *Zsir* januárra 9.25 (9.27), májusra 9.37 (9.42). — *Szalonna* short clear 8.70 (8.65). — *Sertéshus* januárra 15.60 (15.65).

Prága, jan. 31. *Nyersczukor* Aussigban azonnal átvéve és februárra 18.30 k., márcziusra 18.40 k., finomitott készáru Prágában 84.— k.

Hamburg, jan. 31. *Nyersczukor* január—februárra 6.67, márcziusra 6.82, áprilisra 6.90, májusra 6.97, juniusra 6.97, juliusra 7.07, augusztusra 7.12, szeptemberre 7.20, októberre 7.25, novemberre 7.40, deczemberre 7.45 márka.

Hamburg, jan. 31. *Kávé* januárra 30¾, márcziusra 31.—, májusra 31½, szeptemberre 32½ fillér fontonkint.

Berlin, jan. 31. Buza májusra 170.50, juliusra 170.75, bágyadt; rozs májusra 147.—, juliusra 147.50, tartott; zab májusra 155.50, juliusra —.—, csendes; tengeri májusra 120.50, juliusra —.—, csendes; olaj májusra 54.50, októberre 53.40, bágyadt; szesz (70-es) helyben 33.50.

Boroszló, jan. 31. Buza helyben 17.40, sárga buza helyben 17.30, rozs helyben 14.90, zab helyben 14.70, repcze helyben 26.—, tengeri 100 kilonkint 13.—.

Köln, jan. 31. Olaj 60.—.

Páris, jan. 31. *buza* januárra 21.60, februárra 21.80, márcziustól négy hóra 22.60, májustól négy hóra 22.85, nyugodt; *rozs* januárra 15.25, februárra 15.50, márcziustól négy hóra 16.—, májustól négy hóra 15.75, nyugodt; *liszt* fleur de Paris januárra 27.70, februárra 27.60, márcziustól négy hóra 28.20, májustól négy hóra 28.65, nyugodt; *repczeolaj* januárra 63.25, februárra 62.25, márcziustól árprilisra 62.50, májustól négy hóra 62.50, nyugodt; *szesz* januárra 28.50, februárra 28.75, márcziustól áprilisra 27.25, májustól négy hóra 28.25, nyugodt; *nyers czukor* januárra 18.—, februárra 18.25, nyugodt; *fehér czukor* januárra 21⅝, februárra 21.75, májustól négy hóra 22.75, októbertól négy hóra 23.50, allandó; *finomitott czukor* januárra 94.50, februárra 95.—. — Időjárás: hideg.

Liverpool, jan. 31. (Gabonapiacz.) Amerikai buza ½ p.-vel drágább. Amerikai tengeri ½ p.-vel olcsóbb; idei termés 5 sh. 4½ p. Liszt változatlan. Idő: fagy.

Havre, jan. 31. *Kávé* februárra 37¾ frank, négy hónapra 39¼ frank.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

A központi vásárcsarnok árai. (*Magánjelentés.*) A mai igen élénk forgalomban az élelmiczikkek ára emelkedett. Drágább lett a baromfi, a borjuhus és a vaj. A hideg sertéshus-vásárokon a friss sertéshus kilója 96 fillér, füstölt sertéshus 128 fillér, szalonna 96 fillér, háj 108 fillér, zsir 120 fillér. A vidékről felküldött hizott ludak kilója 140 fillér, pulyka 120 fillér. Nyul darabja 260 fillér. Friss tojásból (másodrendü ládaáru) 35 darabot, meszes tojásból 40 darabot olvastak 2 koronáért.

Szerkesztői üzenetek.

K. R. *Lajos-Mizse.* A kérdezett czime: méltóságos. Lakása: VII., Erzsébet-körut 44. Jelenleg nincs Budapesten, hanem Abbaziában üdül.

S. A. *Pánd.* Ime a névsor: Bakonyi Samu, Barta Ödön, Mandel Pál, Molnár Jenő, Neményi Ambrus, dr. Neumann Ármin, dr. Reich Aladár, Révai Mór, Sándor Pál, Vázsonyi Vilmos, Weisz Berthold, Vészi József, Visontai Soma, Wolfner Tivadar.

Dongó. Igaza van, a nyugdijat is kapja. Nagy szüksége nem lehet rá, mert van vagy fél millió forint vagyona. Itt tartózkodik Budapesten.

Érdeklődő. A jövő héten jelenik meg a hetedik és a nyolczadik kötet.

Tulajdonos és kiadó:

„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Igazgató: **Erdős Armand.**

Napirend 1902 február 1.

Naptár: Szombat, február 1. — Római katholikus: Ignácz. pk. — Protestáns: Ignácz. — Görög-orosz: (január 19.) Makár. — Zsidó: Scheb. 25. — Nap kél: 7 óra 12 perczkor, nyugszik: 4 óra 44 perczkor. — Hold kél: déli 1 óra 14 perczkor délután, nyugszik: 10 óra 56 perczkor este.

A miniszterek nem fogadnak.

Szabad liczeum: A kelenföldi kaszinóban (I., fehérvári-ut 44.) este 8—9-ig dr. Bartos Fülöp előadása: A franczia müveltségről.

A Zichy-kiállitás megnyitása a Nemzeti szalonban.

Az országos diák-egyesület évi rendes közgyülése d. u. 3 órakor. (Gyár-utcza 2.)

A háztartási kiállitás megnyitása a Rottenbiller-utcza 15. szám alatt.

Az országgyülési szabadelvü párt kijelölő bizottságának értekezlete este 7 órakor és a párt értekezlete fél 8 órakor.

A magyar jelzáloghitelbank sorsolása délelőtt 10 órakor a bank helyiségében.

A magyar közgazdasági társaság felolvasó ülése délután 6 órakor; fölolvasó Schober Albert min. tan.

Rákosi Szidi sziniiskolája növendékeinek vizsgálati előadása délután 3 órakor az Urániában.

Kovács Laura szavaló-estélye a Sas-körben.

A magyar jogász-egyesület ülése délután 6 órakor az ügyvédi kamara helyiségében. (Szemere-utcza 10.)

Jurista-bál a vigadóban.

Kereskedő ifjak bálja a Royalban.

A budapesti önkéntes tüzoltó-testület bálja a terézvárosi kaszinóban.

A ferenczvárosi polg. kör jelmezestélye.

A IX. ker. soroksári-uti elemi iskola tánczestélye.

A m. á. v. altisztikör tánczestélye a kath. körben.

A magyar vasuti és hajózási klub müesztéje, tánczczal.

A budai polgári kaszinó tánczczal egybekötött hangversenyestélye.

Nemzeti muzeum: Képtár d. e. 9—1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődij mellett tekinthetők meg.

Országos képtár és metszetkiállitás az akadémiában zárva.

Iparmüvészeti muzeum zárva.

Technológiai muzeum zárva.

Mezőgazdasági muzeum (kerepesi-ut 72.) d. e. 9—1 óráig.

A földtani-intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) d. e. 10—1 óráig. Belépő-dij 1 korona.

A Feszty kiállitás a városligeti mücsarnokban délelőtt 9 órától este 7-ig. Belépő-dij 3 személynek 2 kor., 5 személynek 3 korona.

Magyar nők mükiállitása a Klotild-palotában (váczi-utcza 34. sz.) d. e. 10 órától este 8 óráig. Belépődij 60 fillér.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—1 óráig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7 óráig.

Egyetemi könyvtár d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—8 óráig.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza d. e. 10—1 óráig 40 fillér, azontul este 6 óráig 1 korona.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Egyetemi füvészkert (az üllői-uton) nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum. *Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* V., váczi-körut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *A hazai termékek állandó kiállitása és a kereskedelemtörténeti gyüjtemény,* továbbá *a háziipari kiállitás* (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban. Nyitva: 9—12-ig és vasárnap d. e. 9 órától 12-ig. — A *külföldi kirendeltségek* központi üzletvezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság V., váczi-körut 32.)

IDEGENEK NÉVSORA.

Erzsébet királyné szálloda és pension. Dr. Török B. Orosháza. — Pap V. Temesvár. — Dömök P. Öcsény. Dányi G. K.-Csány. — Milodanovits J. Arad. — Woracz K. Győr. Keller K. Szabadka. — Grubits J. Abony. — Csikay D. Kalocsa. — Hont J. Komárom. — Liptay V. N.-Várad. — Gresits Gy. M.-Óvár. — Rigler J. Bécs. — Kiss Gy. Szegszárd. Szilágyi V. Pécs.

Nádor szálloda. Galamb J. Makó. — Wachtl E. Ujvidék. Zolnhegyi J. Kassa. — Vajda E. Trencsén. — Hertelendy K. N.-Szombat. — Székely P. Zenta. — Vécsey F. Fehérvár. Glück M. Győr. — Molnar E. Pápa. — Karácsonyi M. Debreczen. — Vukcsics P. Belgrád. — Árvay Ö. Nyiregyháza. Tangler E. B.-Gyarmat. — Kaufmann J., Markovits S. Szabadka. — Telegdy Ö. Siófok. — Herzog J. Dombovár.

Pannonia szálloda. Gróf Török J. Ungvár. — Hönsch Á. Berzászka. — Papp M. Nyulas. — Wittman J. Szt.-Anna. Horváth L. Debreczen. — Görgey S. Miskolcz. — Nyékhegyi Z. Kassa. — Harangi V. M.-Kövesd. — Piees L. Déva. — Szarka Gy. Beregszász. — Schuman A. Lipcse. — Benák K., Josipovich L. Zágráb. — Hillinger M. N.-Várad. — Paukovich A. Szabadka. — Adamovich B. Zágráb. — Vitalis P. L.-Szt.-Miklós. — Jurenák S. Pta-Fenyő. — Mukits S. Szabadka. — Rooder I. L.-Luzsni. — Csuzy P. F.-Zsemler. — Szabó M. N.-Becskerek. — Samarjay J. R.-Szombat. — Tus A. Tapolcza. Saj F. Zágráb. — Szücs D. N.-Falud.

Metropole szálloda. Hennel A. Brüsszel. — Blum S. Sternberg. — Diamantstein L. Prosnitz. — Freudman A., Paul I., Fehér L., Bradl H. Bécs. — Preyer A. Pilsen. — Morten F. Alag. — Dr. Kolos Gy. N.-Atád. — Dr. Jeszenszky G. N.-Szt.-Miklós. — Dr. Dombosi M. Kisbér. — Dr. Hebrony J. Miskolcz. — Szathmáry J., Hegedüs L. Arad. — Piny M. Apatin. — Wolfrann J. Diószegh. — Freund M. Malaczka. Hacker Zs. Sopron. — Schwarcz Á. L.-Nádasd. — Strassburger E. S.-Vadkert. — Klauber S. Baja. — Tibanyi V. Kaposvár. — Lonoky K. Trencsén. — Karcsay Gy. N.-Leél. Beck I. és A. B.-Ujfalu. — Pock B. Farkasvölgy. — Schlosser I. Ungvár. — Vaska Gy. Zsibó. — Ifj. Freund A. Győr.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

VÁR-SZINHÁZ.

Idény b. 47. Havi b. 1.
Budapest, 1902 február 1-én.

A nő-uralom.

Eredeti vigjáték 3 felvonásban. Irta Szigligeti Ede.

Személyek:

Szirtfoki	Gyenes
Ilon	Cs. Alszegi
Somkuti	Náday
Rózsa	Gerő
Rezegeiné	Szacsvayné
Kondori	Latabár
Terka	Keczeri
Julcsa	Boros

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Budapest, 1902 február 1-én.

Lotti ezredesei.

Énekes bohózat 2 felv. Irta: Rudyard S. Ford: Faragó J.

Személyek:

Tom Dawentry	Sziklai
Harriet	Sziklainé
John Dickson	Boross
Kitty	Turcsányi
Ramajanah	Ráthonyi
Lotty	Fedák
Barley	Szilágyi
Moorland	Stoll
Fox	Mátrai
Elsie	Tomcsányi

Kezdete 7½ órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Évi b. 17. Havi b. 1.
Budapest, 1902 február 1-én.

A hugonották.

Nagy opera 4 felv. Zenéjét szerzette Meyerbeer. Szöveg Scribetől. Ford. Nádaskay L.

Személyek:

Valois Margit	Kobler
Valentine	Vasquezné
Urbain	Payer
Udvarhölgy	Kolozsvári
Egy hölgy	Rózsa L.
De Nangis	Alberti
Marcel	Ney D.
Saint Bris	Kornai
De Nevers	Takács
Maurevert	Mihályi
Tavannes	Dalnoki

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Bérlet 23. sz.
Budapest, 1902 február 1-én.

A szerencse.

Vigjáték 4 felv. Irta Capus Alfred. Forditotta Bálint D.

Személyek:

Julien Bréard	Császár
Charlotte Lanier	Lánczy
Josephine	Ligeti
Clemence	Meszlényi
Tourneur	Dezső
Geneviéve	Molnár
Chantereau	Gabányi
Simone	Maróthy
Sigismond	Horváth
Lebrancard	Pálfi
Poussier	Náday
Rosalie	Mészáros
Justine	Tuboly

Kezdete $7\frac{1}{2}$ órakor.

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1902 február 1-én.
Először:

A Gyurkovics lányok.

Életkép 4 szakaszban. Irta Herczeg Ferencz.

Személyek:

Radványi	Hegedüs
Horkay	Góth
Mizi	Csillag K.
Katalin	Csillag T.
Ella	Pécsi
Liza	Révész
Klári	Halász
Sándorffy	Fenyvesi
Terka	Balogh
Gida	Tanay
Sára	Kalmár
Sennessey	Győző
Kemény	Bárdi
Gyurkovicsné	Rostagni
Jankó	Vendrei

Kezdete $\frac{1}{2}$8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1902 február 1-én.

Ádám és Éva.

Operett 3 felvonásban. Irták: Blum és Toché. Zenéjét szerzette G. Serpette. Forditotta: Bálint Dezső és Makai Emil.

Személyek:

Ádám	Raskó
Éva	Küry
Adramalek	Kovács M.
Lucifer	Németh
Asmódi	Harmath
Gábor	Nyári
Corbonlonius	Szerdahelyi
Cynthia	Bojár
Marcellus	Delli
Gálena	Kovács K.
Rabszolga	Nagy
Rabnő	Delliné
Benoit	Szabó
Régalard	Ujvári

Kezdete 7 órakor

Fővárosi gyermek-szinház.

Rottenbiller-utcza 37/6. sz.
Igazgató Feld Zsigmond.
Budapest, 1902 február 1-én.
Zárva.

Uránia

Magyar tudományos szinház.
Budapest, 1902 február 1-én.

A kis báránykák.

Kezdete d. u. 3 órakor.

Nápoly.

Kezdete $7\frac{1}{2}$ órakor.

Szinházi játékrendek.

A m. kir. operaház műsora: *Vasárnap* Onegin (másodszor).

A nemzeti szinház műsora: *Vasárnap* d. u. Ibolyafaló, este Julius Caesar.

A népszinház műsora: *Vasárnap* d. u. Éjjel az erdőn, este Katalin.

A magyar szinház műsora: *Vasárnap* d. u. Lotti ezredesei, este Lotti ezredesei.

A vigszinház műsora: *Vasárnap* d. u. A dada, este A Gyurkovics-lányok.

KÖRUTI FÜRDŐ ÉS GŐZMOSÓ

Gőz- és porczellán-kádfürdők. Fedett téli uszoda és hidegvizgyógyintézet. Villamos fürdők. Izzasztó-, soványitó kurák. 43007

Erzsébet-körut 51. sz. A gőzmosóda gyorsan és pontosan teljesiti megbizásait

SOMOSSY-MULATÓ
Király-utcza 71. sz.
SOMOSSY KÁROLY igazgató.

„Er!"

Párisi erkölcsrajz 1 felvonásban, irta Méténier Oszkár

és az uj februári műsor.

Traufel Jabosson buzogány-zsonglőrök. Les Favorits 8 énekes és tánczosnő. Truppe Tartakoff tánczosok. Les Collino exentrikus tánczosok. Marcelle Grandet franczia énekesnő. Daken Yana franczia duettisták. The Zolars exentrik akrobaták. stb.

Holnap, vasárnap

két előadás

az uj műsorral.

Finom úri-fehérnemüek készitője
HOLLÓS J.
Budapesten, kizárólag V., Dorottya-utcza 10.
Alapitva 1867. 43030

Fővárosi Orfeum
(Nagymező-utcza 17.) 42982

Ma, szombaton

II. álarczos-bál.

Holnap, vasárnap

két nagy előadás

d. u. 4 és este 8 órakor.

A télikertben d. u. 4 órától és az esti előadás után reggel 5 óráig Vörös Elek czigányzenekara hangversenyez.

Butorokat valóban olcsón

kizárólag kitünő minőségben egészen egyszerü vagy diszes kivitelben szállit darabonkint is 43112

POLLÁK N. IGNÁCZ butorraktára
Budapest, VI., Teréz-körut 23. szám.

Vidékre gondos csomagolás ingyen. Dus árjegyzék, rajzok és költségvetések dijmentesen. Kivánatos, hogy a szükségelt tárgyak megneveztessenek.

Boston tánczkurzus és tavaszi tánczfolyam megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemü közönséget értesiteni, hogy ezidén is május 1-ig tartó

tavaszi tánczoktatást

létesitek, ezáltal mindazoknak, kik a téli idény alatt rossz időjárás, távoli lakás, vagy bármi egyéb okból akadályozva voltak tánczoktatásban részesülni, alkalmat nyujtván az összes divatos tánczokat a legkönnyebb tánczoktan módszer szerint alaposan elsajátitani.

Egyetemi hallgatók és tisztviselők kedvezményben részesülnek.

Tanitványok mindennap d. u. 5 órától kezdve felvétetnek.

Mély alázattal
Wilschinszky Sándor
tánctanitó

42069 VII., Wesselényi-utcza 17. szám.

Igen tisztelt hölgyeim!

Ki szépségét fentartani vagy fokozni kivánja, csak az alant felsorolt, teljesen ártalmatlan és mégis meglepő hatásu pipereczikkeket használja:

Aurora créme arcz- és kézfinomitó, a legjobb és legmegbizhatóbb hatásu szépitőszer az arcz és kézbőr mindennemü tisztátlanságai eltávolitására. Zsirtalan. Nappal is használható. 1 tégely ára 1 k. 20 fill.

Aurora poudre (rizspor) Kitünően tapad, ólmot vagy más ártalmas anyagot nem tartalmaz. Kapható fehér, rózsa és créme szinben. 1 doboz ára 1 k. 20 fillér.

Valódi orgonavirág szappan a fenti szépitőszerek kiegészitő része, rendkivülenyhe s kellemes illatu szappan. 1 drb ára 70 fillér, 3 drb ára 2 kor.

Pármai ibolya szappan Szabó Béla miskolczi gyógyszerész és szappangyáros kitünő készitménye. E szappan lanolinnal készül, eunélfogva kiválóan alkalmas az érzékeny és száraz arczbőr s kezek ápolására, 1 drb ára 80 fillér, 3 drb ára 2 kor. 20 fillér.

Főraktár: 11491

MAJTHÉNYI BÉLA

droguista és vegykészitmények üzletében

Budapest, IV., Egyetem-utcza 11.

(a Gróf Károlyi palotával szemben)

a m. kir. honvéd csapatok és intézetek szerz. szállitója.

Mindennemü bel- és külföldi gyógyáru különlegességek, angol- és franczia illatszerek és pipereczikkek, vegykészitmények, háztartási, gazdasági és állatgyógyászati czikkek raktára.

Padlófényesitő szerek.

Tea, rum, cognac, cacao és csokoládé.

Rum és likör készitéséhez való anyagok.

Az EGYETÉRTÉS kiadóhivatalában megrendelhetők:

GOTTIER LAJOS
összes müvei.

ÉRZELMEK
MULATÓ GENTRY
BUSULÓ GENTRY
PUSZTULÓ GENTRY

Négy kötet elbeszélés, a magyar gentry-életből. Egy-egy kötet ára 3 korona. A négy kötet együtt megrendelve csak 8 korona.

Legjobb tüzelőfa! Száraz anyag!

Parkettahulladék.

1 öl vágva házhoz szállitva 15 frt 50 kr.
1 öl vágva a raktárból 14 frt

BENKŐ RICHÁRD V., Dráva-utcza 12. szám.
(villanyos megálló) régi vám. 42986

Levelezőlapi megrendelés elegendő.

Vizállás, 1902 január 31-én.

	Czentiméter	
Inn:		
Schärding	+ 41	< 3
Duna:		
Passau	+ 183	
Linz	— 88	< 3
Bécs	— 85	> 3
Pozsony	+ 127	< 2
Komárom	+ 215	< 17
Budapest	+ 188	< 18
Paks	+ 142	< 4
Mohács	+ 240	> 3
Gombos	+ 272	> 8
Ujvidék	+ 198	> 8
Zimony	+ 196	> 7
Pancsova	+ 162	> 9
Drenkova	+ 156	> 6
Orsova	+ 234	> 12
Vág:		
Szered	+ 92	< 4
Rába:		
Győr	+ 198	
Dráva:		
Zákány	— 24	< 18
Barcs	+ 6	> 7
Eszék	+ 88	< 2
Száva:		
Sziszek	+ 323	> 144
Mitrovicza	+ 290	> 2
Béga:		
Kiszető	+ 106	< 11
Temesvár	+ 12	< 8
N.-Becskerek	+ 45	< 18
Tisza:		
M.-Sziget	+ 35	< 3
Tekeháza	— 10	< 6
Tisza-Ujlak	— 12	< 2
V.-Namény	+ 39	< 2
Záhony (Csap)	— 52	< 4
Tokaj	+ 116	> 5
Tisza-Füred	+ 110	> 28
Szolnok	+ 70	> 19
Csongrád	+ 50	> 14
Szeged	+ 92	> 14
Török-Becse	+ 45	> 10
Titel	+ 188	> 8
Körös:		
Sebes: N.-Várad	+ 4	< 2
Fekete: Tenke	+ 26	< 4
Fehér: B. Jenő	+ 32	< 4
Kettős: Békés	+ 254	< 58
Hármas: Gyoma	+ 242	< 36
Maros:		
Arad	— 110	< 4
Makó	+ 8	

Jegyek magyarázata: + null fölött, — null alatt, > áradat, < apadat.

Időjárás.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1902. január 31-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérsék maximuma	Hőmérsék minimuma
Akna-Szlatina	73·5	— 3·6	E 2	∞	—	4	—6
Szatmár	73·1	— 5·4	—	≡	—	—1	—9
Eger	74·7	+ 2·0	NE 4	1	—	0	—9
Ungvár	75·1	— 1·2	NE 3	0	—	3	—1
Késmárk	77·4	— 3·0	N 2	4	—	—	—
Árvaváralja	78·4	— 10·8	N 1	2	—	1	—12
Selmeczbánya	75·7	— 4·5	NW 0	1	—	1	—4
Budapest	73·9	— 1·6	N 1	1	—	1	—5
Ó-Gyalla	74·6	— 5·6	NE 1	1	—	—0	—6
Komárom	75·2	— 5·2	—	2	—	1	—6
Magyar-Óvár	76·0	— 1·9	NW 1	3	—	0	—1
Sopron	76·1	— 1·0	NW 2	2	—	3	—2
Herény	74·5	+ 0·2	N 3	4	2	3	—1
Keszthely	74·1	+ 1·4	N 1	4	—	6	0
Pécs	72·8	+ 2·4	NE 3	4	—	6	1
Eszék	71·7	+ 0·6	N 2	4	3	3	0
Zágráb	72·7	+ 1·2	SSE 2	✱	2	5	1
Fiume	66·9	+ 6·9	NE 6	4	1	8	5
Cirkvenica	64·9	+ 7·0	NE 4	4	—	10	4
Debreczen	74·6	— 6·8	NE 6	0	—	3	—2
Kis-Kartal	74·4	— 3·6	NW 3	0	—	—	—
Szolnok	73·3	+ 0·0	NE 3	●	—	—0	—0
Szeged	72·8	+ 0·6	NE 3	4	ny	2	0
Arad	72·9	+ 2·0	NW 2	4	—	4	—1
Zsombolya	71·8	+ 0·8	NE 1	↯	5	2	—0
Temesvár	71·1	+ 3·0	NE 1	4	2	4	2
Versecz	71·8	+ 3·0	—	2	5	6	3
Drenkova	—	—	—	—	—	—	—
Nagy-Várad	73·0	— 0·2	NE 2	4	—	4	—1
Kolozsvár	74·0	— 4·0	W 1	3	1	4	—5
Nagy-Szeben	74·5	— 4·3	NW 1	4	—	4	—5
Bécs	76·0	— 0·2	N 2	4	—	5	—9
Salzburg	71·5	— 0·8	S 2	2	—	3	—2
Klagenfurt	72·9	— 0·8	NE 1	4	6	2	—3
Póla	64·5	+ 7·1	E 5	●	17	9	5
Lesina	64·5	+ 12·9	ESE 7	4	4	13	9
Hamburg	83·9	— 1·2	NNW 3	4	ny	—	—1
Berlin	81·2	+ 1·1	NE 3	4	—	—	—
Zürich	68·9	— 0·3	NE 4	4	—	—	—
Biarritz	—	—	—	—	—	—	—
Nizza	56·3	+ 6·0	NE 6	4	2	10	—2
Páris	71·6	— 1·8	NE 4	0	—	2	—
Christiansund	85·8	+ 3·6	SW 5	4	—	—	—
Stockholm	83·5	— 7·5	NNW 2	0	—	—	—
Szent-Pétervár	71·7	— 6,7	N 2	✱	6	—	—
Varsó	—	—	—	—	—	—	—
Moszkva	78·8	— 3·9	SSE 1	4	—	—	—
Kiev	75·4	+ 0·2	SSE 0	4	—	—	—
Sarajevo	68·5	+ 2·8	—	≡	3	14	3
Sulina	74·6	+ 5·2	ENE 1	4	—	9	4
Szófia	70·6	— 2·4	—	0	—	5	—2
Athen	67·0	+ 11·7	—	2	—	17	10
Torino	—	—	—	—	—	—	—
Flórencz	59·4	+ 8·8	NE 6	4	12	8	—
Róma	56·9	+ 10·8	SE 4	4	4	12	9
Nápoly	—	—	—	—	—	—	—
Brindisi	—	—	—	—	—	—	—
Palermo	—	—	—	—	—	—	—
Malta	—	—	—	—	—	—	—

A szélirányok jelölése: N = észak, E = kelet, S = dél, W = nyugot. — Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, ✱ = hó, ≡ = köd ↯ = zivatar.

A maximum az Északi, a minimum pedig a Földközi tenger felett tartózkodik.

Európában az idő hűvös és helyenkint — főleg délen — esős volt.

Nálunk a hőmérséklet általánosan sülyedt és az ország északi részeinek kivételével, helyenkint eső, illetve hó esett.

Prognózis a következő 24 órára: Egyelőre még enyhe idő várható, későbbi erős fagyokkal és délen meg nyugaton helyenkint csapadékkal.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése

1902. január 31.

Időjárás borult | Vizállás reggel 7 órakor 200 cm. | Hőmérő reggel 7 órakor + 2 C. | Légsulymérő reg. 7 ó. 778 m/m.

A) Árutőzsde.

I. Gabonanemüek. — Árak koronaértékben.

a) Kész áru.

A budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 klgr.-kint. — A minőségi suly hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	74		75		76		77		78		79		80		81	
tiszavidéki	—.—	—.—	9 25	9.40	9.35	9.65	9 45	9 70	9 50	9 80	9 80	9 85	9 70	9.90	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérm.	—.—	—.—	9.20	9.35	9.30	9.45	9.40	9 65	9.45	9 70	9 55	9.75	9 65	9 80	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	—.—	—.—	9 20	9.35	9 30	9.45	9 40	9 65	9.45	9.70	9.55	9.75	9 65	9 80	—.—	—.—
uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bánsági	—.—	—.—	9 10	9 25	9.25	9.45	9 35	9.65	9 40	9 70	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai	9.15	9 40	9 35	9 50	9.40	9 65	9 40	9 70	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
szerb átm.	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
román	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
olgár	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

	Minőség	Árfolyam kor.-tól	kor.-ig
Rozs — 50 kg.-kint	Elsőrendü	7 85	7 90
	Középminőségü	7.70	7.80
Árpa — 50 kg.-kint	Takarmány, elsőrendü	6.10	6.20
	másodrendü	5 75	6.—
	Sörfőzésre tiszavidéki	—.—	—.—
	felsőmagyarországi	—.—	—.—
	dunantuli	—.—	—.—
Köles — 50 kg.-kint	—	4.60	5.—
Zab — 50 kg.-kint	Elsőrendü	7.50	7 75
	Középminőségü	7 35	7.50
Tengeri 50 kg.-kint	Belföldi	4.90	5 10
	Roman v. bolgar	—	—
	Cinquantin	5.90	6.—
	Fehér	—	—
Repcze 50 kg.-kint	Kaposzta	—.—	—.—
	Bansagi	—.—	—.—

b) Határidőre.

	Határidő	Pénz korona	Áru korona
Magyar buza — 50 kg.-kint	1902 október	—.—	—.—
	1902 április	—	—.—
Buza — 50 kg.-kint	1902 junius	—.—	—.—
	október	8 42	8.43
	május	9 61	9.62
	1902 április	9 66	9.67
Rozs 50 kg.-kint	1902 október	7 09	7.10
	május	—.—	—.—
	1902 április	8.07	8.08
Tengeri — 50 kg.-kint	1902 szept.	—.—	—.—
	október	—	—
	1902 május	5.45	5 46
Zab 50 kg.-kint	1902 október	—.—	—.—
	1902 április	7 50	7.51
	május	—.—	—.—
Kap.-repcze — 50 kg.-kint	1902 augusztus	12 20	12.20
	február	—.—	—.—

II. Leszámoló árfolyamok

Buza 50 kg.-kint	—.—
Rozs 50 kg.-kint	—.—
Tengeri 50 kg.-kint	—.—
Zab 50 kg.-kint	—.—
Árpa	—.—
Káp.-Repcze	—.—

IV. Hajózási fuvardij.

	Honnan	fillér
Duna	Pancsova	—
	Ujvidék	—
	Bezdán	—
	Kalocsa	—
	D.-Földvár	—
Tisza	Szentes	—
	Szeged	—
	Zenta	—
	Titel	—
Száva	Mitrovicz	—
Béga	Temesvár	—
	N.-Becsk.	—

A fuvardij 100 kilogrammonkint a szállitási adóval és a biztositási dijjal értetik. Győrbe a fuvardijtétel 20 fillérrel magasabb.

II. Különféle termények. (Ár 100 kilogrammonkint.)

		Faj	Pénz korona	Áru korona
Ingyen hordó 50 kg.-kint	Disznózsir	budapesti	52 50	53.—
		vidéki	—.—	—.—
50 kg.-kint	Szalonna	magyar la légenszáritott vidéki	—.—	—.—
		városi légenszáritott, 4 darabos	42 —	42 50
		3	45.—	45.50
		füstölt	—.—	—
Zsákkal együtt göngysuly tisztasuly helyett. Minőség 600 grammonkint 50 kg.-kint	Szilva	bosznyai, 1901 évi, csanee-minőség	14 50	14 75
		100 darabos	16.—	16 25
		85	18.25	18 75
		szerbiai, csanee-minőség	14.—	14.50
		100 darabos	15.75	16.—
		85	17 50	18.—
Ingyen hordó 50 kg.-kint	Szilvaiz	szlavoniai 1901	19	19 50
		szerbiai 1901	17.25	17 50
50 kg.-kint	Heremag	luczerna magyar, 1901	45 —	52 —
		lóhere aprószemü 1901	42.—	46.—
		középszerü 1901	41.—	49.—
		nagyszemü 1901	50.—	56.—

B) Értéktőzsde.

Kamatláb	Értékpapirok	Utolsó árfolyam pénz	áru
	I. Államadósság. a) Magyar államadósság.		
4 %	Aranyj. 100,500, 1000 ar. frt névert. drbok, adóm. 100 ar. frt = 240 k.	119.60	120.10
4 %	Aranyjáradék, 10,000 ar. frt névért. dbokb. adóm. 10,000 ar. frt = 24.000 k.	—.—	—.—
4 %	Aranyjáradék, adómentes, 100 ar. frt = 240 k. decz. v.	119.60	120.10
$3\frac{1}{2}$%	Koronaértékü járadék, adómentes	86 75	87 25
4 %	" "	96.90	97.20
4 %	" decz. v.	96 90	97 —
4 %	" decz. v.	96 80	97 —
$4\frac{1}{2}$%	1876. kel. vas. államk. ar. frtb. 100 ar. frt = 240 k.	121.—	122
$4\frac{1}{2}$%	1889. államv. aranyk., adóm. 100 ar. frt = 240 k.	122.60	123.60
$4\frac{1}{2}$%	1889. évi államvasuti ezüstkölcsön	101.25	102.25
3 %	Államk. vask. czélj. ar. … 10 f. sterl. = 240 k.	83.75	84.25
—	1870. nyereményk., 100 frtos drb 100 frt = 200 k.	182.50	184.50
—	1870. 50 " 50 frt = 100 k.	182 50	184.50
$4\frac{1}{2}$%	Magyar regále-kárt. kötvény, adómentes	101.50	102.50
$4\frac{1}{2}$%	Horvát-szlavon	101.80	102.35
4 %	Magyar földtehermentesitési kötvény, adómentes	95.75	96.75
4 %	Horvát-szlavon "	95.—	96.—
4 %	Tiszai és szegedi nyeremk. adóm., 100 frt = 200 k.	152.—	155.—
$4\frac{3}{10}$%	Horvát-szlavon jelz. földv. kötv. adólev. 7%	—.—	—.—
	b) Osztrák államadósság.		
$4\frac{2}{10}$%	Egyesitett járadék papirban február—augusztus	100 60	101.10
$4\frac{2}{10}$%	május—november	100.60	101.10
$4\frac{2}{10}$%	Egyesitett járadék ezüstben január—julius	100.50	101.—
$4\frac{2}{10}$%	április—október	100.50	101.—
4 %	Aranyj., adóm., ar. frtban, 100 ar. frt = 240 k.	120.25	120.75
4 %	Koronaértékü járadék	97.30	97.60
$3\frac{2}{10}$%	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt. p. p. = 525 k.	182.50	194.60
4 %	1860. 500 o. é. = 1000 k.	146.50	147.50
4 %	1860. 100 " = 200 k.	175 50	177.50
—	1864. 100 " = 200 k.	227.—	231.
—	1864. 50 " = 100 k.	227.—	231
	II. Más kölcsönök.		
6 %	Bolgár államv. zálogkölcsön 100 ar. frt = 240 k.	96.—	97.—
4 %	Bosnyák-herczegovinai orsz. kölcsön 1895. évből	89.—	90.—
$4\frac{1}{2}$%	Bosnyák-herczegov. orsz. vasuti kölcs. 1898. évről	98.—	99.—
$4\frac{1}{2}$%	Budapest főváros 1890. évi kölcsöne, adómentes	100.50	101.50
4 %	Budapest székes-főváros kölcsöne adómentes	93.25	94 —
4 %	Temes-bégavölgyi vizszab. társ. kölcsöne	93.75	94.75
	III. Záloglevelek és kölcsönkötv. a) Budapesti intézetek kibocsátással.		
$4\frac{1}{2}$%	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	98.—	99.—
$4\frac{1}{2}$%	Egyesült bpesti fővárosi takarékpénztár frtban	98.50	99.50
4 %	" " "	92 50	93.50
6 %	Egyes. tégla- és czementgyár r.-t. elsőbbs. k.	102.—	103.—
$4\frac{1}{2}$%	Ganz és társa vasönt. s gépgyár r.-t. kölcs. köt.	99.25	100 25
5 %	Kisbirtokosok országos földhitelint. frtban	101 —	102.—
5 %	" " " $50\frac{1}{2}$ évre	101.—	102.
$4\frac{1}{2}$%	" " " $50\frac{1}{2}$ évre frtban	98.50	99.50
4 ½	M. agr.- és járadékbank r.-t. szőlőkötv.	97 —	98.—
$4\frac{1}{2}$%	" " járadékjegy visszafiz. 102%	97 —	98.—
$4\frac{1}{2}$%	" " Záloglevél koronaértékben	98.—	99.—
$4\frac{1}{2}$%	M. ált. kőszénb. r.-t. els. k. 41 é. 100 frk.-kint	—.—	—.—
$4\frac{1}{2}$%	Magyar földhitelint. o. é. frtban	100.	101.—
4 %	" " 41 évre	94.90	95.90
4 %	" koronaértékben 50 évre	94 75	95 75
$3\frac{1}{2}$%	" koronaértékben 63 évre	86 10	87 10
4 %	" szabály. és talajjav. frtban	94 90	95 90
$4\frac{1}{2}$%	Magyar helyiérd. vasutak kötv. $50\frac{1}{2}$ évre	95.50	96.50
4 %	" " 50 évre	90.—	91.—
4 %	" " 50 évre 105%	91.50	92.50
$4\frac{1}{2}$%	Magyar jelzáloghitelbank frtban	99.—	100.—
$4\frac{1}{2}$%	" 50 évre	99.—	100.—
4 %	" frtban	93. 0	94.50
4 %	" 50 évre	93.50	94.50
$4\frac{1}{2}$%	" közs. kötv. 50 évre frtban	99.—	100.
$4\frac{1}{2}$%	" közs. kötv. 50 évre	99.—	100.—
4 %	" közs. kötv. 50 évre frtban	93.—	94.
4 %	" közs. k. 50 é., vf. 110 frt.	95.—	100 —
$3\frac{1}{2}$%	" k. k. 60 é. 100 frk. = 96 k.	—.—	—.—
4 %	" nyer.-kötv.	124 —	126
4 %	" osztr. felülb.	126 —	128.—
3 %	" nyer.-kötv.	104.—	105.50
$4\frac{1}{2}$%	Magyar országos közp. takarékpénzt. 40 é. frtban	98.75	99.75
$4\frac{1}{2}$%	" 50 é.	98.75	99.75
4 %	" "	90 50	91 50
$4\frac{1}{2}$%	M. takarékp. közp. jelzálogb. 1, 2, 3, 6, 7, 8. kib.	98.75	99. 5
$4\frac{1}{2}$%	" 4., 5. kib.	97.—	98.—
4 %	" "	85 —	86.—
$4\frac{1}{2}$%	" közs. kötv.	96.60	97.50
4 %	" "	87 —	88.
5 %	Országos központi hitelszövetkezet kötv.	100.—	101.—
4 %	Osztrák-magyar bank $40\frac{1}{2}$ évre frtban	99.70	100.70
4 %	" 50 évre	99.70	100.70
$4\frac{1}{2}$%	Pesti hazai első takarékp. közs. kötv. 50 évre	93.—	100.
4 %	" " frtban	96.—	97.—
$4\frac{1}{2}$%	" zálogl. 50 évre	—.—	—.—
4 %	" "	96 —	97.—
$4\frac{1}{2}$%	Pesti m. keresk. bank frtban	99.—	100.—
4 %	" "	93.50	94 50
$4\frac{1}{2}$%	" közs. kötv. 50% évre	99 —	100.—
$4\frac{1}{2}$%	" közs. k. visz. 110% frtb	102.80	103.50
4 %	" közs. k. vissz. 105%	94.—	95.—
	b) Vidéki és külföldi int. kibocsátással		
5 %	Albina takarék és hitelintézet	101.—	102.—
5 %	Aradi polgári takarékp. 40 évre	—.—	—.—
5 %	" 40 é. visszafiz. 110%	—.—	—.—
$5\frac{1}{2}$%	" 40 évre	98 —	99.—
$4\frac{1}{2}$%	Aradmegyei takarékpénztár	—.—	—.—
$4\frac{1}{2}$%	Bosnyák-herczeg. szabad. orsz. bank 20 évre	102.50	103.50
4 %	" 30 évre	96.50	97.50
5 %	Debreczeni első takarékpénztár	99.—	100.—
$4\frac{1}{2}$%	Erdélyr. m. jelzáloghitelb. 40 évre	98.50	99.50
$4\frac{1}{2}$%	" 40 évre visszafiz.	98.75	99.75
4 %	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	98.50	99.50
5 %	" közs. kötv.	102.—	—.—
5 %	Nagyv. b. ált. takp. $3\frac{1}{2}$ é., visz. 110%	102.—	—.—
5 %	" 40 évre, visz. 106%	102 25	103.25
$4\frac{1}{2}$%	" 40 évre, III. kib.	98.25	99.25
5 %	" 35 évre, IV. kib.	102.—	103.—
5 %	Nagyszebeni földhitelintézet	106.—	107.—
5 %	" "	106.—	107.—
$4\frac{1}{2}$%	" "	98 25	99 25
4 %	" VI. kib.	132 —	137 —
5 %	Osztrák földhitelintézet nyer.-kötv.	100.—	101.—
$4\frac{1}{2}$%	Temesvár első takarékpénztár	97 —	98 —
	IV. Elsőbbségi kötvények.		
$4\frac{1}{2}$%	Adria m. kir. tengerhajózási részvényt.	100.—	101.—
4 %	Budapesti közuti vaspálya-társ. koronaért.	97.—	—.—
4 %	Budapesti villamos városi vasut r.-t.	95.—	96.—
4 %	Budapest-pécsi vasut	94 10	95.10
4 %	Déli vasut 100 márka = 118 k.	107.—	108.50
4 %	1900. évi kib. 100 frankonkint	—.—	—.—
4 %	Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társ.	—.—	—.—
4 %	Kassa-oderbergi vasut 1889.	96.75	97.75
4 %	" 1889, 100 m. = 118 k.	115.—	116.—
4 %	" 1891,	96.50	97.50
4 %	" 1891, 100 m. = 118 k.	115.—	116.—
4 %	" (oszt. von.) 1889. ez.	97.—	98.—
$4\frac{1}{2}$%	Magyar folyam- és tengerhajózási r. t.	98.50	99.—
4 %	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	106.—	107.—
4 %	" II. kib.	106.—	107.—
4 %	" ezüst	98.—	97.—
$4\frac{1}{2}$%	Magyar ny. v. (székesf.-győr-grázi vonal) 1874. kib.	106.—	107.—
4 %	Magyar v. els. k. beruh. ezüstra, 100 m. = 118 k.	119.60	120.50
3 %	Osztrák-magyar államvasut 1883. 100 m. = 118 k.	—.—	—.—
3 %	X. kib. 1885 100 fr. = 96 k.	—.—	—.—
$4\frac{1}{2}$%	Torontáli helyi érdekü vasutak	96.25	97.25

Osztalék 1900-ra	Értékpapirok	Névérték	Utolsó árfolyam pénz (koronaérték)	áru
	V. Bankok részvényei.			
15.—	Angol-osztrák bank	240	263.—	264.—
10.—	Budapesti bankegyesület	200	115	117
20.—	Első magyar iparbank	800	315.—	320.—
9,60	Fiumei hitelbank	160	152.—	155.—
60.—	Budapesti giro- és pénztár-egylet	2000	—.—	—.—
12.—	Hazai bank-részvény-társaság	200	210.—	212.—
—.—	Hermes magy. ált. váltóüzlet részvt.	200	200.—	202.—
15.—	Horvát kereskedelmi bank	400	—.—	—.—
30.—	Horvát leszámitoló bank	400	—.—	—.—
11.—	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	200	216.—	220.—
36.—	Magyar általános hitelbank	400	406.—	408.—
36.—	" decz. v.	400	692.60	693.50
10.—	Magyar ipar- és kereskedelmi bank	200	—.—	—.—
10.—	" decz. v.	200	57.—	58.—
frs 25	Magyar jelzáloghitelbank	240	—.—	—.—
frs 25	Magyar jelzáloghitelbank decz. v.	240	473	480.—
30.—	Magyar kereskedelmi r. t.	400	420 —	430.—
24.—	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	400 K.	—.—	—.—
24.—	" decz. v.	400	445.—	446.—
50.—	Magyar takarékp. közp. jelzálogbankja	1000	935.—	946.—
32.—	Osztrák hitelintézet	320	—.—	—.—
32.—	Osztrák hitelintézet decz. v.	320	673 50	674.—
79.70	Osztrák-magyar bank	1900	1660	1670.—
140.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	1000	2560.—	2570.—
30.—	Unionbank	400	558.—	560.—
	VI. Takarékpénztárak részvényei.			
12.—	Belvárosi takarékpénztár	200	203.—	206.—
14.—	Budapest III. kerületi takarékpénztár	200	200.—	205.—
12.—	Budapest-erzsébetvárosi takarékpénztár	200 K.	180	185.—
24.—	Budapesti tak. pénzt. és orsz. zalogk. r. t.	400 K.	422.—	427.—
124.—	Egyesült budapesti fővárosi takarékp.	600	2190	2210.—
36.—	Magyar általános takarékpénztár	500 K.	555.—	565.—
80.—	Magyar országos központi takarékpénzt.	600	1410	1430.—
850	Pesti hazai első takarékpénztár	2000	16550	16650.—
	VII. Biztositó-társaságok részv.			
24.—	Bécsi biztositó társaság	400	390.—	400.—
26.—	Bécsi élet- és járadék-biztositó intézet	400	500.—	520.—
168.—	Első magyar általános biztositó társaság	2000	5800.—	5900.—
10.—	Fonciére, pesti biztositó intézet	200	200.—	210.—
16.—	Magyar jég- és viszontbiztositó r.-t.	200	239.—	240.—
—.—	Nemzeti baleset-biztositó r.-t.	200 K.	170.—	175.—
84.—	Pannonia viszontbiztositó intézet	600	1000	1025.—
	VIII. Gőzmalmok részvényei.			
—.—	Concordia-gőzmalom r.-t.	800	195.—	205.—
—.—	" elsőbbségi részv.	800	—.—	—.—
60.—	Első budapesti gőzmalom r.-t.	600 K.	1050	1100.—
24.—	Erzsébet-gőzmalom-társ.	400	410.—	420.—
10.—	Lujza-gőzmalom r.-t.	320	215.—	220.—
40	Pesti hengermalom-társ.	800	860.—	880.—
30.—	Pesti molnárok és sütők gőzmalom r.-t.	400	410.—	420.—
24.—	Pesti Viktória-gőzmalom	300	320	325.—
	IX. Bányák és téglagyárak részv.			
16	Budapest-szentlőrinczi téglagyár	20	300.—	310.—
—.—	Egyesült tégla- és czementgyár r.t.	200	—.—	—.—
10.—	Északm. egyesült kőszénb. és iparv.	200	198.—	200.—
14.—	Esztergom-szászvári kőszénbánya r. t.	K. 400	230.—	233.—
13	Felsőmagyarorsz. bánya és kohóm. r.-t.	200	235	240 —
—.—	István téglagyár r.-t.	200	40.—	50.—
14.—	Kis-sebesi gránitbánya r.-t.	200 K.	270	275 —
—.—	Kőbányai gőztéglagyár r.-t.	320	305	320 —
20.—	Kőszénbánya és téglagyár r.-t.	20 K.	305	310 —
—.—	Lechner rákosi téglagyár r.-t.	200	—.—	150 —
24	Magyar asphalt r.-t.	200	198	199 —
—.—	Magyar ált. kőszénbánya r.t.	200	245.—	255 —
—.—	Magyar keramiai gyár r.-t. elöv. jog. n.	200	135.—	140 —
—.—	Péterhegyi téglagyár r.-t.	200 K.	—.—	—.—
36.—	Salgótarjáni kőszénbánya r.-t.	200	575 50	576 50
—.—	Ujlaki tégla- és mészégető r.-t. elöv. jog. n.	300	155.—	160.—
	X. Vasművek és gépgyárak részv.			
12.—	Első magyar gazdasági gépgyar r.-t.	400	200.—	205.—
—.—	„Danubius" m. hajó- és gépgyár r.-t.	200 K.	148.—	150.—
—.—	Fegyver- és gépgyár részvénytársaság	300	—.—	—.—
160.—	Ganz és társa vasöntöde és gépgyár	800	2376	2450.—
—.—	Magyar belga fémipargyár r.-t. elsőbbs.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar waggon- és gépgyár r.-t.	200	350.—	360.—
—.—	Nadrági vasipar társulat	400	—.—	—.—
15.—	„Nicholson"-gépgyár részv.-társ.	200 K.	170.—	175.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmű r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	" decz. v.	200	495	496.—
—.—	Schlick-féle vasöntöde és gépgyár	400	148	159.—
10.—	Teudloff s Dittrich gépgyr.-t. A) sor. elölj.	200 K.	179.—	180 —
—.—	Weitzer János gép-, waggongyár r.-t.	400 K.	139	142.—
	XI. Könyvnyomdák részvényei.			
25.—	„Athenaeum" irodalmi és nyomdai r.-t.	200	248.—	250.—
—.—	Franklin-társulat	300	490.—	500.—
170.—	„Pallas" irodalmi és nyomdai r.-t.	400	340.—	345 —
—.—	Pesti könyvnyomda r.-t.	1000	2550.—	2600.—
	XII. Különféle vállalatok részv.			
70.—	Általános waggonkölcsönző-társulat	400 K.	730.—	750.—
—.—	„Apollo" kőolajfinomító-gyár r.-t.	200 K.	—.—	—.—
80.—	Bantlin-féle vegyi gyarak r.-t.	600 K.	1300.—	1325.—
—.—	Bihar-Szilágyi olajipar r.-t.	200 K.	200.—	210.—
—.—	Brassói cellulose gyar r.-t.	200 K.	295.—	300.—
12.—	Budapesti általános villámossági r.-t.	200 K.	224.—	228.—
180.—	Bpesti Zsolnay-féle porcz.-fayencegy. r.-t.	2000 K.	—.—	—.—
12.—	Első magyar betüöntöde r.-t.	300	260.—	265.—
—.—	Első magyar gyapjumosó- és bizom. r.-t.	600	630.—	650.—
—.—	Első magyar részvény serfőződe	600	2100.—	2130.—
24.—	Első magyar sertéshizlaló r.-t.	400	434.—	444.—
16.—	Első magyar szálloda r.-t.	160	435.—	445.—
—.—	Első pesti spódium és csontliszt gyár	200	300.—	310.—
140.—	Fiumei rizshántoló- és rizskeményitő gyár	1000	2580.—	2590.—
56.—	Gschwindt-féle szeszgyár	400	910.—	930.—
12.—	„Hungária" műtrágya és kénsav-gyár	400	200.—	210.—
28.—	Kábelgyár részvénytársaság	400	480.—	485.—
—.—	Kőbányai polgári serfőző részvény-társ.	200 K.	167	170
150.—	Magyar czukoripar r.-t.	1200 K.	1745.—	1765
16.—	Magyar fém- és lámpaáru-gyár r.-t.	200	265.—	265.—
—.—	Magyar gázizzófény r.-t.	200	526.—	536.—
20.—	Magyar ruggyantaárugyár r.-t.	200	345.—	355.—
30.—	Magyar vasuti forgalmi r.-t. elöv. jog. n.	200 K.	390.—	400 —
15.—	Magyar villamossági r.-t.	200 K.	258.—	260 —
—.—	Mezőgazdasági ipar-részv.-társ.	400	—.—	—.—
60.—	Nagyszebeni villamosmű r.-t.	1000	920.—	940.—
—.—	Nemzetközi villamossági társaság	400	466.—	470.—
70.—	Nemzetközi waggonkölcsönző r.-t.	400 K.	700.—	725.—
—.—	Popper Lipót faipar r.-t.	400	—.—	—.—
—.—	Quarnero részvénytársaság	400	—.—	—.—
—.—	Royal nagyszálloda részvénytársaság	200 K.	—.—	—.—
36.—	Szegedi kenderfonógyár r. t.	400	520.—	600.—
—.—	Szekszi tárházak r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Telefon-Hirmondó r.-t.	100 K.	—.—	—.—
—.—	Törökbirodalmi dohányegyedáruság r.-t.	192	290.—	292 —
	XIII. Közlekedési vál. részv.			
30.—	Adria m. kir. tengeri hajózási r.-t.	250	442.—	445.—
—.—	Aradi és csanádi egyes. v. r.-t. törzs.-r.	200	—.—	—.—
—.—	Baja-Zombor-Ujvidéki helyi érd. v. r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Barcs-pakráczi vasut elsőbbs. részv.	400	404.—	406.—
28.—	Budapesti közuti vaspálya társ.	200	—.—	—.—
28.—	" decz. v.	200	640 —	641 —
18.—	" div. jegy	—	406.—	4.0.—
14.—	Budapesti villamos városi vasut r.-t.	200	317 50	318.50
4.—	" div. jegy	—	110	115.—
—.—	Budapest-szent-lőrinczi h. é. vasut	200	—.—	—.—
—.—	Bpest-ujpest-rákosp. vill. köz. vasut r.-t.	200 K.	155	160.—
—.—	Debreczen-hajdunánási vasut h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
—.—	Déli vasut	480	—.—	—.—
—.—	" decz. v.	480	78 50	79.50
—.—	Első cs. kir. szab. dunagőzhajó-társ.	1050	840	845
—.—	Gölniczvölgyi vasut r.-t. elsőbbs. részv.	200 K.	192.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	400	367	372.—
—.—	Kassa-tornai helyi érd. vasut r.-t. els. r.	400	397.—	399.—
—.—	Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar-gácsországi vasut	400	427.—	429 —
—.—	Magyar helyi érdekü vasutak r.-t.	400	—.—	—.—
—.—	Magyar nyugoti vasut	400	428 —	430.—
—.—	Máramarosi sóvasut els. részvény	200	192.—	200.—
—.—	Máramarosi sóvasut törzsrészvényei	200	111.—	118.—
—.—	Máramarosi sóvasut B. részvényei	200	111.—	116.—
—.—	Marosvásárh.-szászrég. vasut els. részv.	200	—.—	—.—
120.—	Oriente magy. tengeri hajózási r.-t.	1000 K.	1500.—	1540.—
—.—	Osztrák-magyar államvasut	480	—.—	—.—
—.—	" decz. v.	480	674	675.—
—.—	Pécs-barcsai vasut	400	437.—	434.—
—.—	Szt.-Lőrincz-Szlatina-Nasiczi h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
—.—	Temesvár-Módosi h. érd. v. r.-t. els. r.	200 K.	160.—	170.—

XIV. Sorsjegyek.

Névérték drbkint	Értékpapirok	pénz	áru
10	Bazilika sorsjegy	16.—	17.—
10	" osztr. felülbélyegzéssel	18.—	19 —
—	" nyeremeny-jegy	—.—	—.—
200	Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről	405	409
40	Budavárosi sorsjegy	180.—	190.—
40	" osztr. felülbélyegzéssel	190.—	198
4	„Jó szív" egyesületi sorsjegy	8.75	9.75
4	" osztr. felülbélyegz.	8.75	9.75
—	Magyar jelzáloghitelbank nyer.-jegy	22.—	24.—
—	" osztr. felülb.	23.—	25.—
10	Magyar vörös-kereszt sorsjegy	26 50	27.50
10	" osztr. felülbélyegz.	28.—	29.—
—	" nyeremény-jegy	—.—	—.—
24	Olasz vörös-kereszt sorsjegy	30.—	31.—
24	" osztr. felülbélyegz.	32.—	33.—
—	Osztrák földhitelintézet nyeremény-jegy	32.—	34.—
20	Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	55.50	56 50
200	Osztrák hitelintézeti sorsjegy	405	407.—
p. p. 84	Pálffy sorsjegy	175	183.—
96	Szerbiai nyer.-kölcs. 100 fr.-kint 3% k.	82.—	83.—
96	Szerbiai nyer.-kölcs. 100 fr.-kint (o. felülb.) 1900	82 —	84.—

XV. Pénznemek.

	pénz	áru
Arany, cs. és kir. vert	11.38	11.43
" kör.	11.29	11.34
" osztrák vagy magyar 8 frtos	19.02	19.07
" 20 frankos	19.02	19.07
" 20 márkás	23.42	23.52
" török aranylira	—.—	—.—
Német birod. vagy egyenért. bankj. (100 márka)	117.15	117 32
Franczia bankjegy (100 frank)	95 25	95.45
Olasz bankjegy (100 lira)	93.30	93.60
Papirrubel darabonkint	2.53	2.54
Román bankjegy (100 lei)	94.50	94.90
Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)	83.50	84.50

XVI. Váltók árfolyama (látra).

Bank-kamatl.			pénz	áru
3 %	Amsterdam	100 hollandi frtért	197.50	197 90
3 %	Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
3 %	London	10 sterlingért	239.35	239.75
4 %	Német bankpiaczok	100 márkáért	117 15	117 35
5 %	Olasz bankpiaczok	100 liráért	93 30	93.60
3 %	Páris	100 frankért	95.30	95.60
$3\frac{1}{2}$%	Svájczi bankpiaczok	100	94.70	94.95
$5\frac{1}{2}$%	Szentpétervár	100 rubelért	253.50	254.50

Leszámoló árfolyamok jan. 28-áról.

Magyar ált hitelbank	674.—	Pesti m. keresk. bank	—.—	Ganz-féle vasöntöde r.-t.	—.—
Osztrák hitelintézet	666.—	Nemzetközi waggonkölcs.	—.—	Első magyar ált. biztositó r.-t.	—.—
Magyar aranyjáradék	119 50	Franklin-Társulat	—.—	Adria m. kir. tengerhajóz. r.-t.	—.—
Magyar koronajáradék	96 75	Magy. keramiai gyár r.-t.	—.—	Weitzer-féle waggongyár	—.—
Magyar ip. és keresk. bank	57	Magyar asphalt r.-t	215.—	Victória-gőzmalom	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	478	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	—.—	Budapesti vill. városi vasut	314
Magyar leszámitoló bank	442	I. magyar ált. biztositó társ.	—.—	Magyar ált. takarékpénztár	—.—
Rima-Murányi vasmű r.-t.	490	Kőszénbánya és téglagyár r. t.	—.—	Magyar villamossági r.-t.	249
Bpesti közuti vaspálya t.	630	Bp.-sz.-lőrinczi téglagyár	—.—	Magyar czukoripar r. t.	1746
Déli vasut	75	Fiumei hitelbank r.-t.	—.—	Magy. jég- és viszontbizt.	—.—
Osztr.-magyar államvasut	671	M. orsz. közp. takarékp.	—.—	Egyes. Bp. főv. takarékp.	—.—
Budapesti bankegyesület	—.—	Kőbányai gőztéglagyár	—.—	Magy. kereskedelmi r.-t.	—.—
Első magyar iparbank	—.—	Schlick-féle vasöntöde r.-t.	—.—	Pesti hazai első takarékpénztár	—.—
Hazai bank r.-t.	—.—	Salgó-Tarjáni kőszén	570	István téglagyár	—.—

Kamatozó kincstári utalvány kamatlába (6 hó) 4%
Az Osztrák-Magyar bank kamatlába váltóleszámitolásnál 4%
Járadékok és bankzáloglevelek elzálogositásánál $4\frac{1}{2}$%
Más értékpapirok elzálogositásánál 5%

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 4 fillérrel, s compact betükből szedve 8 fillérrel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 4 fillérrel, s compact betükből szedve 8 fillérrel fizetendő.

TELEFON 706. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 706.

Kis hirdetéseket elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal Papnövelde-utcza 8. sz. és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje VI. ker., Teréz-körut 54. szám.

Burger Vilmosné dohánytőzsdéje Erzsébet-körut 51. szám.

Nemecsek A. dohánytőzsdéje IV. Petőfi-tér 3. szám.

Deutsch Julia dohánytőzsdéje József-körut 60. sz., (Baross-utcza sarkán.)

Toldi Lajos könyvkereskedése Buda, II., Fő-utcza 2. szám, valamint minden hirdetési iroda.

Kiadóhivatali üzenet. Tudakozódásoknál csakis olyan levelekre válaszolunk, a melyekért a válaszbélyeg beküldetett. Jeligés hirdetéseknél a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.

Vivianenak postán levele van. 9741

Eladás.

Használt és uj **pénz-szekrények** rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 42075

Kárpáti borovicska valódi, legfinomabb minőségü, kis üstben égetett, állott régi, egyike a legegészségesebb italoknak, kitünő szer gyomorbaj ellen, hathatós étvágygerjesztő, a vesék müködésére szerfelett kedvező hatásu. 5 kilós palaczk, bérmentve, utánvéttel 7 kor. 50 fillér. **Ganovszky Gusztáv**, borovicska-termelő **Szepes-Szombat** (Szepesmegye). 42931

Fajkutyák! Óriás tigrisdogge, leonbergi szelindek, foxterrier, bullterrier, bulldogge, törpe kutyák, majom, papagály, madarak. Árjegyzék bérmentve. Jakabffy, állatkereskedés, Budapest, Kapolny-utcza. 9743

Borjuhus fehér és vastag, a czombjából vagy farából, csont nélkül, 10 fontos kosár 2 forint 10 kr. **Libatoll**, friss, hófehér, 10 fontos csomag 6 frt, bérmentve utánvéttel. **Landsberg N. Podvoloczyska, Galiczia.** 9719

Használt gőzcséplő-készletek 3, 4, 6 és 8 lóerejüek, teljesen kijavitva, jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Régi gőzcséplőkészletek becseréltetnek **Horvát és Herczeg** czégnél, Budapesten, VI., Podmanitzky-utcza 17. szám. 42919

Azonnal olcsón eladó rövid zongora, Népszinház-utcza 11. szám III. em. 11. 9698

Vétel.

Használt férfiruhákat veszek legmagasabb árban. Singer Márkus Lujza-utcza 3. 9742

Gyógyszertár kerestetik megvételre, lehetőleg megyeközpontján vagy 15 ezer lakosnál nagyobb városban 20—30 ezer forint forgalmu gyógyszertár. Értesités kéretik **„Gyógyszertár 19"** alatt **Schwarz József** hirdetési irodájába, Budapest Marokkai-utcza. 9744

Alkalmazást keres.

Gépész. Egy ügyes, többféle rendszerü gépek kezelésével megbizott gépész, 38 éves, jó bizonyitványokkal, aki 7 évig egy 1000 lóerejü és egy 150 lóerejü gőz gépet kezelt, villamos erőátvitellel, január 1-re vagy későbbre helyet keres. Szives ajánlatokat **G. J.** jelige alatt továbbit a kiadóhivatal. 9659

Kitünő szabónő, bécsi és budapesti elsőrangu szalonok volt müvezetőnője, elvállalja minden fajta toilette házban vagy lakásán való elkészitését. Widder Johanna, VI., Lövölde-tér 5., I. 5. 9700

Gazdatiszt. Teljesen megbizható, 20 évi gyakorlattal, nagyobb gazdaság önálló vezetésére képes, márczius, esetleg április havától állást keres. Szives ajánlatokat **„Megbizható 9612."** jelige alatt továbbit a kiadóhivatal. 9612

Gazdasszonynak ajánlkozik jó modorral és kellemes külsővel biró, középkoru, teljesen megbizható, önálló és független, a háztartás minden ágában jártas nő. Ajánlatok **„P. E."** jel alatt **Sikray** hirdetési irodájába, Váczi-körut 33. sz. kéretnek. 9737

Intelligens egészséges asszony, kit könyelmü férje elhagyott, ez uton keres takaritásért szerény lakást és csekély fizetést. Lakik Gyöngytyuk-utcza 10 sz. III. em. 73. szám. 9669

Ápolónői és házvezetőnői állást keres szerény feltételek mellett egy éltesebb asszony helyben vagy vidéken. Levelek Kozma Gáborné Murányi-u. 46. I. 17. alá kéretnek. 11509

Postához Budapest közelében ajánlkozik gyakornoknak, állambivatalnok polgári iskolát végzett leánya. Czim a kiadóban. 9721/a

Középkoru uri özvegy nő, ki szerény és fedhetlen előéletü, ajánlkozik öreg urnő mellé, mint felolvasónő, vagy magános idős urhoz házvezetőnőnek, esetleg anyátlan nagyobb leányhoz gardedámnak, vagy bármely tisztességes ajánlatot elfogad. Levelet a kiadóhivatalba kérek **„December"** jelige alatt, 9611

Gazdatiszt keresztény, elméleti 18 évi gyakorlattal, főtiszti minősitéssel, jelenleg állásban, biztositékkal, állást keres. Czim a kiadóban. 9696

Komornának ajánlkozik tisztességes, jó családból való leány. A ruhaszabás, varrásban nagy gyakorlattal bir. Szives megkereséseket **„Vidéki"** czimen továbbit a kiadóhivatal. 9642

Alkalmazást nyer.

Házvezetőnőt keresek vidékre kiegyszersmind leányaimat tisztességes polgári nevelésben anya helyett részesiteni tudja, az illető ajánlata arcz képpel, fizetési igényeinek közlésével kéretik a kiadóhivatalba **„Sajgó"** jeligével. 9723

Oktatás.

Zongora órát ád fiatal nő, volt zenedei növendék. Czim a kiadóban. 9721/b

Nevelőnőket, okl. magyar, német, angol, franczia tanitónőket, zeneismerettel, minden nemzetségbeli bonneokat és gyermekkertésznőket lelkiismeretesen ajánlok és elhelyezek; félnapokra is. **Szegheőné S. Lujza Budapest, VI., Dessewffy-u. 22.** 43052

Különféle.

Harzi kanári, pompás éneklők és kurrogók, 6, 8, 10, 12 és 15 márka, tojó 1.50 márka. Szétküldés 8 napi próbaidőre utánvéttel. Meg nem felelő kicseréltetik vagy a pénz visszaküldetik. 42989 **Wilhelm Kaye, Thale a/Harz.**

Butor. Beraktározott jóminőségü hálószobák, kredencz, szőnyegdiván, iróasztal, könyvszekrény, uri fotellok, ottomán, szalon berendezés, ugy egyes butorok is nagyon olcsón sürgősen eladók. Eladás reggel **8 órától este 6 ig.** Steinberger Manó **VI., Gyár-utcza 25.** 42968

BUTOROK úgy készpénzért, mint **RÉSZLETFIZETÉSRE** a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben 43071 **legjutányosabban Ehrentreu és Fuchs** testvéreknél, **Budapest, VI., Teréz-körut 8. sz.** (Andrássy-út közelében.) Képes árjegyzék ingyen.

Erdőbirtokot ipari és vadászati czélokra keresek külföldiek részére kétmillió koronától tizmillióig. **Birtokbérleteket:** egymillió, valamint 100,000—200,000 koronával rendelkező bérlők meg bizásából. Nagymező-utcza 14., **Jónás Samu.** 42966

Butorok. 3 complett szobából álló **gyönyörü kivitelü, alig használt berendezés,** valamint **szőnyegek, képek, lámpák, varrógépek,** stb. igen olcsó áron kaphatók: **Gyár-utcza 2. I. em.** Ugyanott használt butorok uj butorra cseréltetnek át. **Budapest, VI., Gyár utcza 2. I. em.** 43047

Szabadalmakat kieszközöl és értékesit **PATAKY H. és W.** UTÓDA 42917 **dr. WIRKMANN JÓZSEF** hites szabadalmi ügyvivő **Erzsébet-körut 42.** Felvilágositás és prospectus ingyen.

Olcsó kölcsönt földbirtokra gyorsan szerez Wesztválevits Antal Budapest, József-körut 50. Értesitőt dijtalanul küld. 9740

Butort háló-, ebédlő-, uri szoba, valamint szalonberendezéseket, különféle divánt, ottománt, asztalt, széket, tükröt és más egyes butordarabot ez időszerint jól és olcsón lehet vásárolni. **Budapest, VII., Erzsébet-körut 12. I. em.** 43048

Hirdetmény. Magyar királyi államvasutak. 15014/902. sz. Felsősziléziai-osztrák-magy. kőszénforgalom, Sajtóhibák helyesbitése a III. füzetben. A fenti forgalomban 1902. évi január hó 15-től érvényes III. füzetben a 34. oldalon foglalt csomóponti tábla C. rovatában a Pozsony-Ujváros helyben állomásra kitüntetett csomóponti dijtétel 20-ról 200-ra, a Pozsony-Ujvárosra átm. kitüntetett dijtétel pedig 16-ról 160-ra azonnali érvényességgel helyesbittetik. Az igazgatóság. 1076

Remekirók képes könyvtára. A magyar és a világirodalom kincsesháza. Szerkeszti **Radó Antal**. Kiadja a **Lampel R.**-féle (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedés. E gyüjtemény nemcsak a magyar irodalmat, hanem az egész világirodalmat felöleli. A remekirók kitünő, elsőrangu szakférfiaktól irt **bevezetésekkel** és **magyarázatokkal** jelenik meg. A képeket elsőrangu magyar festők készitik. Az 50 kötetre tervezett első sorozat adja egyebek közt **Petőfi, Vörösmarty, Madách, Kossuth, Deák** munkáit, a külföldi irók közül **Shaksperet, Molieret, Homeroszt, Virgiliust** stb. A teljes lista, melyben a bevezetések szerzői és az illusztratorok is fel vannak sorolva, ingyen kapható a kiadóhivatalban, vagy bármely könyvkereskedésben. Az első hét kötet már megjelent: két kötet Petőfi, két kötet Kisfaludy, egy-egy kötet Shakspere, Moliere és Tóth Kálmán. E kötetek bevezetéseit Ferenczi Zoltán, Junius, Alexander Bernát, Haraszti Gyula és Endrődi Sándor irták. A ki megrendeli három koronás havi részletfizetésre az egész sorozatot, az első hét kötetet **rögtön megkapja.** Ára az 50 kötetnek fűzve 200 k., szinnyomatu diszkötésben 250 k. Megrendelhető bármely könyvkereskedésben és kiadónál.

Tekintetes **Friedrich János** gyógyszerész urnak **Malaczkán.** 43093

Sziveskedjék egy tekercs **Kárpáti egészségi labdacsot** küldeni. Fogadja ezeknek nagyszerü hatásáért legbensőbb köszönetemet. — Tisztelettel **Blaukovits Ferencz.** Lahling. Posta: Elsendorf. Szt.-Gotthardnál. Kelt: 15/XII. 1901.

Raktár Budapesten: Török József gyógyszerésznél, Király-utcza. Egy tekercs ára 6 dobozt tartalmazva 2 kor. 10 fill. = 1 frt 5 kr., egy doboz 42 fill. = 21 kr.

Meghivás.

A breznóbányai részvényes takarékpénztár

1902. évi február hó 16-án délután 2 órakor Breznóbányán az intézet saját helyiségében tartja

XXVIII. évi rendes közgyülését

melyre a t. cz. részvényeseket tisztelettel meghivom.

Tárgyak:

1. Elnök választása, a közgyülés tartamára.
2. Az 1901-ik évi zárszámadások előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésével.
3. Nyereség felosztása.
4. A felmentvény megadása.
5. Az igazgatóság $^1/_3$-ad részének kilépése, azok, valamint egy elhalt tag helyébe uj tagok, és a jegyzőkönyv hitelesitésére két részvényes választása.
6. Inditványok.

Breznóbányán, 1902. évi január hó 11-én.

Ifj. Polóny János, kir. tanácsos, igazgató.

Pót-napirend

a breznóbányai részvényes takarékpénztár által 1902. évi február hó 16-án tartandó XXVIII. évi rendes közgyülésbe.

7. Igazgatónak jelentése, hogy Csipkay János ur, a felügyelő-bizottságnak elnöke 1902. évi január hó 29-én meghalt.
8. A felügyelő-bizottság elnökének, esetleg egy tagjának, illetve póttagjának választása.

Breznóbányán, 1902. évi január hó 29-én.

Ifj. Polóny János, kir. tanácsos, igazgató. 43123

Titkos betegségek gyógyitására legjobban ajánlható ezen **tapasztalt specialista**, kinek rendelésein a beteg csakis oly kipróbált gyógyitómódokban részesül, melyeket **mindig** sikerrel alkalmazott **számos évi korházi** és magángyakorlatában.

Med. univ. Dr. FABINYI

emerit. kórházi orvos — Specialista

gyorsan és alaposan gyógyit bármily régi és makacs **titkos betegséget** (**hugycsőfolyást sebeket, syphilist stb.**). **Impotentiát** (**férfiui gyengeség**) még idősebbeknél is meglepő eredménynyel, a rendes foglalkozás megzavarása nélkül.

Levelekre dijtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerek. Rendel: d. e. 9—3-ig; este 6—8-ig.

Budapesten, Erzsébet-körüt 12. sz. I. em. (**Bejárat a lépcsőnél. — Külön várótermek.**) 42120

13743/K. 1901.

Hirdetmény.

Üzleti és más egyéb hirdetmények kifüggesztése a déli vasut állomásain.

A déli vasut üzletigazgatósága elhatározta, hogy eltérőleg az eddigi eljárástól f. évi január 1-től kezdve az üzleti és más egyéb magánhirdetményeknek alárendelt állomásain való kifüggesztését a saját kezelésébe veszi és ezen kifüggesztéseket a saját közegeivel fogja eszközöltetni.

Minden ilyen hirdetménynek az állomások előcsarnokaiban, folyosóin és perronjain való kifüggesztésért az elfoglalt falfelületnek minden **négyzet deczimeterjeért évenkint 6 fillérnyi illeték, mint legcsekélyebb illeték azonban példányonként legalább 2 korona fizetendő.**

A kifüggesztendő hirdetmény egy négyzetméternél nagyobb nem lehet. A hirdetménynek szilárd anyagra feszitve vagy keretbe foglalva és felfüggesztésre alkalmas készülékkel ellátva kell lenniök. Minden hirdetménynek csak egy czég hirdetését szabad tartalmaznia.

A magyar állomásokon kifüggesztendő hirdetményeknek a **magyar**, ellenben a horvát állomásokra rendelt hirdetményeknek a **magyar és a horvát szöveggel** kell ellátva lenniök; meg van azonban engedve, hogy a hirdetményeken a magyar, illetve a magyar és a horvát szöveg mellett más nyelvü szöveg is (a német, franczia, angol, olasz stb.) lehessen.

Azt, hogy valamely hirdetmény kifüggeszthető-e, az üzletigazgatóság fogja elbirálni.

A hirdetni szándékozók kéretnek, hogy hirdetményeiket a cs. kir. szabadalm. déli vaspálya-társaság üzletigazgatóságánál Budapesten (I., Mészáros-utcza 17., I. 17.) vagy személyesen, vagy pedig egy kisérő irattal nyujtsák be.

Az üzletigazgatóság által a hirdetmény elfogadása esetén közölt illeték azután a déli vasut Budapest állomásának állomási pénztáránál fizetendő be.

Közelebbi felvilágositásokat az üzletigazgatóság ad. 1079

SZÉNÁSY, HOFFMANN ÉS TÁRSA
SELYEMÁRUHÁZA
BUDAPEST, IV., BÉCSI-UTCZA 4. 42140

Báli ujdonságok választására külön helyiség egész nap villamosan van kivilágitva.

A **báli ujdonságok** teljes választéka raktárra érkezett. Cégünk elve csak **„First Class"** gyártmányok elárusitása. Czégünk az országban az egyedüli, mely Lyon és Páris legelső s leghiresebb gyárosaival közvetlen összeköttetésben áll: az általunk lekötött minták és minőségek **kizárólag** czégünknél szerezhetők be.

Minden egyes áruczikknek **föltétlen szabott ára** nyiltan, számokkal van jelölve, ennélfogva a **tulfizetés teljesen ki van zárva.**

Minták a vidékre kivánatra bérmentve küldetnek.

SZÉNÁSY, HOFFMANN ÉS TÁRSA
SELYEMÁRUHÁZA
BUDAPEST, IV., BÉCSI-UTCZA 4.

Meghivás.

A „Zólyom városi Népies Takarékpénztár Részv.-Társ."

t. cz. részvényesei meghivatnak az intézetnek **1902. évi február hó 23-án**, a városház termében, délután 2 órakor tartandó

rendes évi közgyülésére.

A közgyülés tárgyai:

1. A közgyülés jegyzőkönyvének hitelesitésére kiküldendő bizottság választása.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. Az 1901. évre szóló zárszámadások és a mérleg bemutatása és felmentvény megadása **az igazgatóság** és a felügyelő-bizottság részére.
4. A tiszta nyereménynek s évi osztaléknak mikénti megállapitása.
5. Két igazgatósági, három felügyelő-bizottsági és tiz választmányi tagnak megválasztása.
6. Az átdolgozott alapszabályok tervezetének bemutatása, illetve elfogadása, és az intézet müködésének további 50 évre való meghosszabbitása iránt történt intézkedésének helybenhagyása.
7. Horkovics Bertalan volt II-od könyvelő kegydija iránti kérvényének tárgyalása.
8. Más esetleg beérkezendő inditványok tárgyalása.

Figyelmeztetnek a t. cz. részvényesek, miszerint amennyiben szavazati jogukkal élni akarnak, részvényeiket az alapszabályok 16. §. értelmében a közgyülés megtartása előtt 8 nappal téritvény mellett az intézet pénztáránál letéteményezni sziveskedjenek.

Zólyom, 1902. évi január 25-én.

Drottner Pál igazgató. 1017

DEÁK FERENCZ MUNKÁI

DEÁK FERENCZ EMLÉKEZETE.

E közös czim foglalja össze két vastag kötetben a nagy államférfi összes munkáiból kiválogatott **gondolatokat** és a haza bölcsének **leveleit**. E két kötet a legkiválóbb tanulmánynál jobban megvilágitja **Deák Ferencz** nagyságát, politikai egyéniségét, puritán életbölcseségét, vezéreiveit, lelki világát és páratlanul nemes szivét. Az I. kötet czime: **Gondolatok.** A II. kötet czime: **Levelek.** A két kötet ára dombornyomásu czimképpel ellátott, diszes, erős vászonkötésben **22 kor. 40 fill., fűzve 16 kor.** Egy-egy kötet ára külön-külön **11 kor. 10 fill., fűzve 8 korona.** Minden kötet önálló egész.

Megrendelhető a **LAMPEL RÓBERT-FÉLE** (WODIANER F. ÉS FIAI) császári és királyi udvari könyvkereskedésben **Budapest, VI., Andrássy-út 21.**

Szabad. marhamérlegeket és **hidmérlegeket** elismert legjobb minőségben ajánl **FUCHS G.** első magyar tizedes és százados hidmérleg-gyára **Budapest, Károly-körut 1. Kerepesi-ut sarkán.** 42913

ZALA GYÖRGY BUDAVÁRI HONVÉDSZOBRA = érczbe öntött = kisebbitett alakban.

Magyarországon a lakások, egyesületi helyiségek, tanácskozótermek, iskolák díszéül szolgáló műtárgyak közül eddigelé a legritkább esetekben találkozhatni magyar vonatkozásu dolgokkal. E bajon segit az, hogy **Zala György szobra** e minden izében magyar műemlék, kisebbitve, érczbe öntve, fémtalapzattal *120 koronáért*, fehér márványtalapzattal *140 koronáért* áruba bocsájtatott. — *A szobor magassága talapzat nélkül 52 cm., talapzattal 75 cm.* — A szobor *10 korona* havi részletre is kapható, mely esetben a csomagolásért 4 kor. költséget számitunk fel. — A szállitási költséget a megrendelő viseli.

Megrendelhető: **LAMPEL RÓBERT** (Wodianer F. és Fiai) csász. és kir. udvari könyvkereskedésben **Budapest, VI., Andrássy-út 21.**

Hirdetések e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban.

A lipcsei elővásár áru- és mintagyüjteményekből ez évi **márczius 3—15.** tartatik meg.

Lipcse, 1902. január 14.

Lipcse város tanácsa Dr. Dittrich. 43076

Meghivás.

A Nyirbátori takarékpénztár rendes évi közgyülését

az 1902. évi február hó 23-án délelőtt 10 órakor saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági, felügyelőbizottsági jelentések s javaslatok és ezekkel kapcsolatban az 1901. évi mérleg hitelesitése a nyeremény felosztása és a felmentvény megadása.
2. Az alapszabályok 21., 24., 60. és 64. §§-ainak módositása.
3. Vezérigazgató 6 évre választása és egy elhalt igazgatósági tag helyének választás utján leendő esetleges betöltése.
4. Irásban bejelentendő inditványok.

Nyirbátorban, 1902 január 28-án.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés s a mérleg a közgyülést megelőző 8 nappal az egylet helyiségében megtekinthetők. 1018

Bőrbetegségek elkerülése czéljából ajánlatos a fodrásznál reservált borotvát tartani, vagy önkezüleg borotválkozni. Tessék **sollingeni borotvákról**, valódi **tajtékárukról** stb. árjegyzéket kérni. **Pipaszár-göztisztitó 1.30. k.** **FÜREDI L.** 42732/b. **Budapest, VII. g., Ovoda-utcza 24.** **A massage mint erősitő, gyógyitó és szépitő** eszköz czimü füzetkével kivánatra dijtalanul szolgálok.

958. sorozat. **BON** 028. szám. **Polgár Sándor** m. kir. szabad. nyert orvosi mü- és kötszerész **Budapest, VII., Erzsébet-körut 50. sz.** köteles ezen utalvány beküldése mellett minden megrendelőnek 15% azaz tizenöt százaléknyi árkedvezményt adni, az eredeti **F. Bergueraud fils** párisi különlegességek (óvszerek) gyártmányaiból. Kimeritő képes árjegyzék dijmentesen zárt levélben küldetik. Kivágatott: az „Egyetértés"-ből. 41992

Készpénzkölcsön Földbirtokokra a becsérték háromnegyed részéig, 4½% ellenében 15—60 évi törlesztésre. Kataszteri birtokiv és telekkönyvi kivonat küldendő be: **Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,** tulajd.: **Gurré** Ferencz. **Budapesten, VI, Váczi-körut 39. sz.** Fönnállása óta közel 200 millió kor. kölcsönt konvertált. Alapittatott 1890-ben. 42895

30 napi próbára

küldi az elsőrangu aczélárugyár és szétküldési ház **Gebrüder Rauh** **Gräfrath bei Solingen,** **China-csukló késeit.**

Törvényesen védve 146046. sz. a. **Uj! Még soha nem létezett! Uj!** **Sem üzletben, sem versenytársnál nem kapható.** Elsőrendü kovácsolt aczélból gyártott 2 késpengével és dugóhuzóval, valódi agancs fogantyuval, uj ezüst-veretekkel, garanczia mellett, **csak 1 kor. 60 fillér bérmentve.** A nagyobbik penge egyszerűen kinyitható mint bármely más késnél, de **be nem csukható**, mig csak a fent levő emeltyü **függőleges irányba** nem hozatik, igy a megsérülés veszélye teljesen ki van zárva, mivel az emeltyü nem engedi meg a penge becsukódását más módon. Használati utasitás minden darabhoz mellékeltetik. Név vagy monogramm bevésése a nagy pengébe, finoman aranyozva és czirádázva csak 15 fillérbe kerül. Ha az itt látható minta meg nem felel, ugy tessék megküldetni árjegyzékünket, mely óriás választékot tartalmaz vadász- és zsebkésekből.

Szétküldés utánvéttel vagy előre fizetve. **Garantia:** Meg nem felelő árut kicserélünk vagy a pénzt visszaadjuk.

Ingyen s bérmentve küldjük mindenkinek legujabb illusztrált **dísz-árjegyzékünket**, több mint 2000 képpel solingeni aczélárukról, bőrárukról, arany és ezüst tárgyakról, háztartási czikkekről, órákról, oraláncokról, hangszerekről, pipákról, szivar és cziga rettaszopkákról és sok más ujdonságokról. 42447

Czimünkre és gyári jegyünkre ügyelni tessék.

Most jelent meg! **BEKSICS GUSZTÁV** legujabb politikai munkája: **NEMZETI AKCZIÓ.** *Ára 1 korona.* Megjelent és kapható az **Athenaeum** irod. és nyomdai részvénytársulatnál, Budapesten, VII., ker. Kerepesi-ut 54.

Mindazokra nézve, kik az ifjukor káros következményeiben szenvednek, valóságos jótétemény **Az Önsegély** czimü hires mü. Ez **hasznos oktatást és miheztartási szabályokat** nyujt az **altest makacs bajainál**, valamint az **idegrendszer betegségeinél**, ugy mint ideggyengeségnél, éjjeli kiömlések, álmatlanság. Olvassa el mindenki, ki ezen következményekben szenved; ezrekre megy azok száma, kik évenként ezen müvek köszönik egészségüket. **Ára 1 forint** (bélyegekben). Kapható (boritékban zárva) **Weingarten Mór** könyvkereskedésében **Budapest, Kerepesi-ut 57. szám.** 43055

Férfiak ingyen kapnak olyan uj találmányu orvosságot, mely az elveszitett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elveszitett férfierőkben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett czimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet igy kell czimezni: **State Medical Institute, 1 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.** A levelek mindig bérmentesitendők. 42913

Meghivó.

A hajdu-böszörményi Részvénytársulati Takarékpénztár XXI. évi rendes közgyülését

1902. évi február hó 23-án d. e. 9 órakor H.-Böszörményben a volt kerületházban lévő üzlethelyiségében tartja, melyre a t. részvényesek az alapszabályok 15. §-ára hivatkozással, ezennel meghivatnak.

Tanácskozás tárgyai:

1. Közgyülési elnök ad hoc választása.
2. Igazgatóság, felügyelő bizottság jelentése, mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. Osztalék fizetés idejének megállapitása.
4. Az alapszabály módositása.
5. Vezérigazgató és 16 igazgatósági tag választása.
6. Háromtagu bizottság választása közgyülési jegyzőkönyv hitelesitésére.

H.-Böszörmény, 1902. január 30.

Az igazgatóság.

15. §. A közgyülésen minden részvény egy szavazatra jogosit, azonban saját részvénye után legfeljebb 10, és meghatalmazás utján szintén 10 szavazatnál többet nem gyakorolhat senki.

Azon részvényesek, kik a közgyülésen személyesen vagy képviselőik által jelen lenni akarnak, kötelesek részvényeiket le nem járt szelvényeikkel együtt legkésőbben a közgyülési határnapon a közgyülés kezdete előtt egy órával a h.-böszörményi részvénytársulati takarékpénztárnál H.-Böszörményben két példányban készitett jegyzék mellett letenni, vagy azt tanusitványnyal igazolni s e tanusitványt ugyancsak a jelzett ideig és helyen átadni, hogy a közgyülés tartamáig részvényeiket vagy valamely királyi közjegyzőnél vagy hatóságnál letétbe helyezték.

A leteti jegyzék vagy a tanusitvány átvételéről szóló elismervény annak megjelölése mellett, hogy hány részvényt képviselnek — a félnek kiadatván, az a közgyülésen igazoló jegyül szolgál.

Jegyzet. 1. Részvények letehetők H.-Böszörményben az intézetnél. Budapesten a magyar országos központi takarékpénztárnál és a pesti magyar kereskedelmi banknál.

2. A felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg, igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés a mai naptól kezdve az intézet helyiségében közszemlére ki van téve, azt az érdeklődők megtekinthetik.

Mérleg-számla.

Tartozik: Pénztári maradvány 15263.48. Értékpapir: 108400 kor. névért. központi jelzálogbank záloglevél 105419.—, 5 drb központi jelzálogbank részvény 4700.—, Bazilika és vöröskereszt sorsjegyek 138.50, deczember 31-ig járó kamatok 1862.45 = 112119.95. Váltók: 3673 darab kezességi váltó 875483.13, 1844 drb nyilthitelü váltó 989077.12 = 1864560.25. Kézizálogkölcsön 1894.46. Jelzálogkölcsön 559820.05. Kötvénykölcsön 98418.26. A központi jelzálogbankhoz felterjesztett, még le nem számolt jelzálogkölcsön kötvények 65302.93. A jelzálogkölcsönökből esedékes félévi részletek hátraléka 12069.89. A központi jelzálogbank által a jelzálogkölcsönökből visszatartott összegek 1390.—. Kisebb követelések folyó számlában 141423.89. Cheque-számla a postatakarékpénztárnál 3254.48. Többek számlája 52.24. Alapitvány a kisbirtokosoknál 1000.—. Butorok és szerelvények 2640.— Ingatlanok 12946.69. Nyomtatvány készlet 1700.—. Átmeneti kamatok egyenlege 360.61. Összesen 2894247 korona 18 fillér.

Követel: Részvénytőke 340000.—. Tartalékalap 160908.—, Nyugdijalap 34030.24. Betét 1147950.77. Heti betét 3452.45. Visszleszámitolt váltók 713771.42. Fel nem vett osztalék 611.—. Közp. jelzálogbanknak átengedett jelzálogkölcsönök 415140.94. Hitelezők folyószámlában 536.44. Lombardkölcsön 30000.—. Letét 1114.46. Nyeremény egyenleg 46731.46. Összesen 2894247 kor. 18 fillér.

Nyereség- és veszteség-számla.

Tartozik: Betét kamat 56617.50. Visszleszámitolási kamat 38782.97. Lombard kamat 2722.68. Folyó számla kamat 138.74. Betétkamatadó és illeték 6071.77. Adó 11690.77. Fizetések 12150.—. Kezelési költség 3725.08. Házbér 650.—. Behajthatlan követelések leirása 3184.84. Jótékonyczélu adományok 90.—. Tartalékalap kamata 9108.—. Nyugdijalap kamata 1926.24. Napibiztosi dij 1320.—. Butorból és szerelvényből leirás 145.—. Értékpapir veszteség 593.38. Összesen 148916 k. 97 fil. Nyeremény egyenleg 46731. 46. Főösszeg 195648. k. 43 fil.

Követel: Kamatok: váltók után 69852.65., bekebelezett váltók után 76942.63., jelzálogkölcsönök után 20867.77., kötvénykölcsönök után 7516.58., kézizálogkölcsönök után 188.26. = 175367.89. Jutalék és egyéb bevételek 12269.58. Értékpapir kamat 4168.86 Nyomtványdijak 3842.10. Összesen 195648 kor. 43 fil.

H.-Böszörmény, 1901. deczember hó 31-én.

Major Gyula s. k., vezérigazgató. **Mérey Mihály** czégjegyző, főkönyvvezető. **Somossy Béla, Gaál Bertalan, Gemeinbek József, Mező Jenő, Frank Imre, Kövér Antal, Klein Kálmán Dávid, Kövér Gábor, Nagy Imre, U. Szabó János, Nagy Lajos, Klein József, Szikes Endre.**

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk: **Kozma Sándor, Dr. Konrád Dávid, Péter Károly, U. Szabó Antal, Lévay Imre.** 4212

SÉRÜLTEK FIGYELMÉBE!! **A magyar orvosi müszertár** orthopaediai müintézetében **Budapest, Kerepesi-ut 32 E.** a **Rókus kórházzal szemben,** saját gyártmányu **sérvkötők** legkitünőbb kivitelben kaphatók. Egyoldalu 3, 4, 5 és 6 frt. Kétoldalu 6, 8, 10 és 12 „ 43123

Ugyanott jótállás mellett készülnek: **müllábak, mükezek, lábgépek, füzők ferdénnőtteknek, egyenestartók, haskötők** mérték szerint 3 forinttól 12 forintig. **Diana-öv** (havi kötelék) 3 frt 50 kr. **Gummi harisnyák** mérték szerint, valamint a betegápoláshoz szükséges czikkek és valódi franczia különlegességek jutányosan kaphatók. **Figyelmes kiszolgálás!** **Árjegyzéket zárt boritékban ingyen.**